

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1: Indledning	3
1.1 Problemfelt	4
1.1.2 Problemformulering	5
1.2 Kapitelgennemgang	7
Kapitel 2: Analysestrategi – del 1	8
2.1 Begrebet <i>etniske minoriteter</i>	8
2.2 Afgrænsning	9
2.3 Socialkonstruktivisme	9
Kapitel 3: Etniske minoriteter i dansk journalistik – et overblik	11
3.1 Repræsentation af etniske minoriteter i medierne	11
3.2 Konstruktionen af etniske minoriteter i medierne	12
3.3 Årsager til underrepræsentation	15
3.4 Medierne som meningsdannere	18
3.5 Opsummering	19
Kapitel 4: Analysestrategi – del 2	21
4.1 Afgrænsning	21
4.2 Indblik – Kildeoptælling i udvalgt periode	22
4.2.1 Resultater	23
4.3 Udvælgelse af interviewpersoner	24
4.3.1 TV2 Nyhederne	25
4.3.2 DR Nyheder	26
4.3.4 Kontaktmetode	26
4.3.5 Inden interviewene	26
4.4 Det interaktionistiske interview	27
4.5 Interviewguide – overvejelser og udformning	28
4.6 Bearbejdelse af interviews	28
4.6.1 Transskription	28
4.6.2 Meningskondenseret analyse	29
Kapitel 5: Analyse	30
5.1 Den praktiske hverdag	31
5.1.1 Tid og enkelthed	31
5.1.2 Hierarkiet	33
5.1.3 Adgang til cases	35

5.1.4 Opsummering.....	37
5.2 Hensynet til seeren	38
5.2.1 Kriterier for kildevalg.....	38
5.2.2 De tv-mæssige overvejelser.....	42
5.2.3 Troværdighed.....	44
5.2.4 Opsummering.....	45
5.3 Journalistiske for-forståelser	46
5.3.1 Opsummering.....	49
5.4 Den kulturelle udfordring	49
5.4.1 'Dem og 'os'	50
5.4.2 Fordomme	51
5.4.3 Et ømtåleligt emne	52
5.4.4 Opsummering.....	54
Kapitel 6: Diskussion	55
6.1 Organisatoriske initiativer	55
6.2 Det udvidede netværk.....	58
6.3 Den socialkonstruktivistiske vekselvirkning.....	60
Kapitel 7: Konklusion	63
8. Litteraturliste	65
9. Summary	68
10. Formidlende artikel	69
11. Bilag	71
11.1 Bilag 1: Optælling TV2 Nyhederne 1.-14 april.....	71
11.2 Bilag 2: Optælling DR Nyheder 1.-14. april	74
11.3 Bilag 3: Mailformulering til journalisterne.....	77
11.4 Bilag 4: Interviewguide	78
11.5 Bilag 5: Transskribering af interviews.....	82
11.5.1 Journalist, DR, 44 år.	82
11.5.2 Journalist, TV2, 42 år.	93
11.5.3 Journalist, TV2, 39 år.	115
11.5.4 Journalist, TV2, 29 år.	129
11.5.5 Journalist, DR, 27 år.	139
11.5.6 Journalist, DR, 34 år.	153
11.5.7 Journalist, TV2, 30 år.	163

Kapitel 1: Indledning

I januar sidste år arbejdede vi som journalistpraktikanter på henholdsvis TV2 Nyhederne og DR Nyheder og læste begge en pressemeddelelse, der refererede konklusionerne fra en ny omfattende undersøgelse om mediernes brug af etniske minoriteter som kilder. Rapporten viste, at etniske minoriteter sjældent bliver brugt som kilder – og at det er endnu mere sjældent, at de udtaler sig om emner, der ikke vedrører deres etniske minoritetsbaggrund. Næstformand i Dansk Journalistforbund havde efterfølgende denne bøn til de danske journalister:

Jeg synes rapporten peger på, at medierne skal passe på med at placere nydanskere i kasser, og kun bruge dem som kilder når det gælder problemer med integration eller kriminalitet. Nydanskerne skal bruges som alle typer af kilder i nyhedsbilledet (journalistforbundet.dk).

Som akademiske studerende har vi selv tidligere beskæftiget os med fremstillingen af etniske minoriteter i medierne i Danmark. Vi vidste derfor godt, at nogle af rapportens konklusioner ikke er nye og at det tidligere har været diskuteret, hvorvidt medierne fremstiller etniske minoriteter stereotyp og udelukkende inden for visse emner. Men det er første gang en undersøgelse viser hvor få etniske minoriteter, der egentlig bruges som kilder i det overordnede medie billede¹.

Vi undrede os især over, hvad det er, der forhindrer journalisterne – og dermed også os selv – i at bruge etniske minoriteter som kilder inden for rigtig mange emner, særligt i dem, der ikke handler om etnicitet.

På redaktionerne på TV2 og DR har vi nemlig oplevet en del diskussioner om netop denne problematik. Et eksempel fra redaktionen på TV2: En journalist kæmpede for en historie om, at flere og flere danskere blev holdt tilbage og fængslet i Israel kun på baggrund af løse og ubegrundede mistanker. Journalisten havde en case², der selv havde prøvet det, men der opstod en diskussion, fordi casen var muslim og bar tørklæde. Redaktøren mente ikke, at det var den rigtige case, fordi hun var en etnisk minoritet. Det ville, ifølge redaktøren, forstyrre seeren, fordi historien var, at 'almindelige borgere' blev tilbageholdt i Israel, og casen var ikke en almindelig borger. Tørklædet ville betyde, at seeren ikke kunne identificere sig med problemet, fordi seeren ikke kunne identificere sig med casen.

---

¹ Med det overordnede medie billede menes der emner inden for indlandsområdet.

² Vi bruger tv-mediets begreb case, omkring en eller flere personer, historien fortælles igennem. Det vil sige en person, der har et forhold til den historie, vinkel eller konflikt, indslaget handler om.

Et andet eksempel fra redaktionen på DR: En journalist skulle i kontakt med nogle forældre fra Ishøj Kommune, som skulle forholde sig til en eventuel lockout af folkeskolelærere. Dagens redaktionssekretær bad journalisten om at finde en skole i Gammel Ishøj, fordi han vidste, at koncentrationen af etniske minoriteter i denne del af byen var lavere end i andre områder af Ishøj Kommune. Redaktionssekretæren mente, etnisk danske forældre nemmere kunne forholde sig til konflikten end etniske minoritetsforældre.

Ud fra disse erfaringer er vi blevet opmærksomme på, at der er rigtig mange redaktionelle overvejelser, bevidste som ubevidste, når kilder bliver udvalgt til nyhedsindslag - og at der er nogle forventninger fra de overordnede på arbejdspladsen og nogle rammer for, hvornår en kilde fungerer godt, ikke mindst når det drejer sig om etniske minoriteter.

Vi finder det derfor relevant at undersøge de rammer og de forhindringer journalister møder i deres dagligdag, hvis etniske minoriteter, som næstformanden i Dansk Journalistforbund formulerede det, skal bruges som alle typer af kilder i nyhedsbilledet.

1.1 Problemfelt

Både DR og TV2 er underlagt public service-forpligtigelser: *En af public service-virksomhedernes vigtigste opgaver er at afspejle mangfoldigheden i det danske samfund (kum.dk)*. Forpligtelser, både DR og TV2 er bevidste om at leve op til. På DR's hjemmeside kan man blandt andet i dokumentet *Programetik* fra september 2012 under punktet: Minoriteter, børn og unge, læse følgende:

DR tilstræber i sin programvirksomhed at fremstille samfundsgrupper og minoriteter i en bred vifte af funktioner i samfundet i stedet for at bekræfte fasttømrede forestillinger om deres virke og kunnen. Interview-personer, eksperter, kommentatorer samt deltagere i konkurrencer og underholdning udvælges alt andet lige, således at de repræsenterer den bredes mulige samfundsmæssige variation. DR stræber efter at fremme viden om bl.a. etniske, religiøse og seksuelle minoriteters forhold og baggrund (dr.dk).

TV2 har i sin programetik fra 2013 ikke udformet en decideret politik om brugen af etniske minoriteter, men i TV2's public service-tilladelse fra Kulturministeriet, har organisationen forpligtet sig til følgende: *TV 2/DANMARK A/S skal i programudbuddet på TV2 tilstræbe kvalitet, alsidighed og mangfoldighed (kulturstyrelsen.dk).*

Som nævnt i indledningen viser den hidtil mest omfattende undersøgelse af mediernes brug af etniske minoriteter som kilder, at de er klart underrepræsenterede (Kontrabande, 2012). Trods organisationernes fokus på deres public service-forpligtelser, må der være nogen, der fejler et sted i processen, da etniske minoriteter er underrepræsenterede i begge nyhedsmedier (Kontrabande, 2012: 9).

Mediernes ansvar i forhold til brugen af etniske minoriteter som kilder og deres fremstilling af etniske minoriteter, er langt fra en ny problemstilling. En søgning på tidligere undersøgelser viser, at forskere gennem de seneste 15 år har kunnet påvise, at etniske minoriteter ofte bruges i nyheder, hvor deres etnicitet er i fokus og at de ofte fremstilles stereotyp, hvilket er med til at opretholde en 'os' og 'dem'-diskurs, når journalister refererer til etniske minoriteter som en gruppe.

Flere forskere har bidraget til diskussionen om, hvordan brugen af etniske minoriteter fremmes. I 1999 lød opråbet, at medierne skulle blive bedre til at bruge etniske minoriteter som kilder i historier, der ikke vedrører deres etniske minoritetsbaggrund (Yilmaz, 1999: 190). Andre har påpeget, at journalisterne ikke har det fornødne kildenetværk blandt etniske minoriteter, og at det derfor vil tage dem længere tid at finde etniske minoriteter – tid, som mange journalister ikke føler, de har deres dagligdag (Bjørnsen, 2011: 68).

Videre har forskere peget på, at årsagen til den stereotype fremstilling af etniske minoriteter er, at medierne søger at skabe identifikation gennem deres kilder hos flertallet af befolkningen, hvilket naturligt afskriver nogle grupper, oftest minoriteter i samfundet (Andreassen, 2007: 247), (Schultz, 2006: 57).

Det er altså ikke et uberørt område, vi kaster os over i denne specialeafhandling, men derimod et område, som har været debatteret i flere år. Vi mener dog at kunne bidrage med noget nyt til debatten, ved netop at tage udgangspunkt i den nyeste og meget omfattende undersøgelse, og bruge den som grundlag for vores egen undersøgelse af, hvorfor etniske minoriteter er underrepræsenterede i danske tv-nyheder.

1.1.2 Problemformulering

Ovenstående problematisering af DR Nyheder og TV2 Nyhedernes brug af etniske minoriteter som kilder, fører frem til følgende problemformulering for specialeafhandlingen:

Hvilke overvejelser gør journalister på DR Nyheder og TV2 Nyhederne sig, når de udvælger erfaringskilder? Og hvilken effekt har disse overvejelser på deres brug af etniske minoriteter i deres nyhedsindslag?

For at svare på problemformuleringen, deles specialet op i to dele. I den første del af specialet vil vi beskæftige os med det, medieteoretikere kalder *agenda-setting*³. Vi vil i denne del se på mediernes dagsordensættende funktion i form af, *hvor meget* etniske minoriteter bliver omtalt i medierne og *hvordan*, de bliver brugt. Det vil sige, hvilke egenskaber etniske minoriteter bliver tildelt i dækningen⁴ (McCombs, 2005: 160). Derudover vil vi perifert berøre, hvilken indflydelse mediernes dagsorden har på befolkningens opfattelse af etniske minoriteter (McCombs, 2005: 163-164).

I specieleafhandlingens første del vil vi kortlægge dette ud fra følgende arbejdsspørgsmål:

- Hvor stor en repræsentation er der af etniske minoriteter som kilder i de danske medier?
- Hvordan bliver etniske minoriteter fremstillet i de danske medier?
- Hvilken indflydelse kan mediernes repræsentation og fremstilling af etniske minoriteter have på befolkningens meningsdannelse?

I specieleafhandlingens anden del vil vi gå bag om mediernes dagsordensættende funktion og undersøge, *hvorfor* etniske minoriteter er på dagsordenen i den form, de er. Igennem kvalitative interviews vil vi undersøge, hvilke overvejelser journalister og redaktører gør sig, når og hvis de benytter etniske minoriteter som kilder (McCombs, 2005; 163-164). Ved hjælp af teoretiske begreber vil vi analysere hvilke mekanismer, der ligger bag disse overvejelser.

Dette vil vi undersøge ud fra følgende arbejdsspørgsmål:

- Hvilke redaktionelle overvejelser gør journalisterne sig, når de udvælger erfaringskilder?
- Hvilken effekt har disse overvejelser på journalisternes brug af etniske minoriteter som kilder?
- Hvilke opfattelser har journalisterne af etniske minoriteter – og påvirker disse journalisterne i arbejdsprocessen?

---

³ Vi oversætter videre i specialet begrebet *agenda-setting* med 'mediernes dagsordensættende funktion'.

⁴ De to niveauer af den dagsordensættende teori vil blive nærmere gennemgået i indledningerne i de relevante kapitler.

1.2 Kapitelgennemgang

I det følgende afsnit forklares kort, hvad de videre kapitler indeholder.

Kapitel 2 er et metodeafsnit, hvor vi vil redegøre for overvejelser og analysestrategi for den første del af specialet. Herunder følger en afgrænsning, en begrebsafklaring og en introduktion til vores videnskabsteoretiske udgangspunkt.

I **kapitel 3** vil vi, ud fra undersøgelser på området inden for de seneste 15 år, forsøge at få et overblik over, hvordan etniske minoriteter er blevet repræsenteret og fremstillet i medierne – og herunder kort forsøge at indsnævre, hvilke forklaringer, der kan være på dette. Herudover vil vi se på, hvilken indflydelse det kan have på befolkningens meningsdannelse om etniske minoriteter.

Kapitel 4 er ligeledes et metodeafsnit, hvor vi præsenterer analysestrategien for anden del af specialet, hvor der redegøres for til- og fravalg. I dette kapitel præsenteres også en optælling, vi har foretaget af 65 nyhedsindslag, som bruges til identificere de relevante journalister og redaktører, vi vil interviewe. Disse personer vil ligeledes blive præsenteret. Der redegøres for det teoretiske udgangspunkt i forhold til brugen af kvalitative interviews, overvejelser omkring udformningen af interviewguide og den videre bearbejdelse af materialet.

Kapitel 5 er en analyse af, hvilke redaktionelle overvejelser journalister og redaktører gør sig i deres kildevalg. Her redegøres for resultaterne af de kvalitative interviews og løbende inddrages relevant teori for at sætte journalisternes svar ind i et bredere medieteoretisk perspektiv.

Kapitel 6 er en diskussion baseret på analysens resultater. Her diskuteres, hvad der skal til, for at det vil falde journalister mere naturligt at bruge etniske minoriteter som repræsentanter for den 'almindelig borger'.

I **Kapitel 7** vil vi, ud fra de overordnede pointer fra specialets første del, analysens konklusioner og hovedtrækkene i diskussionen, konkludere og svare på specialets problemformulering.

Kapitel 2: Analysestrategi – del 1

I det følgende kapitel vil vi ud fra undersøgelser og udgivelser, der allerede er skrevet om emnet, se på, hvordan etniske minoriteter er blevet repræsenteret og fremstillet i medierne – fra 1997 frem til nu. Først redegøres for den strategi vi har lagt, for at skabe et overblik og redegøre for de overvejelser, der er gjort i forbindelse med denne del af specialeafhandlingen. Herunder også til- og fravalg, brug af begreber og teoretisk udgangspunkt.

Som nævnt i forbindelse med vores arbejdsspørgsmål ligger første del af vores specialeafhandling inden for en ramme af det, medieforskere har karakteriseret som 'agenda-setting' – mediernes dagsordensættende funktion. Alle de undersøgelser, vi vil inddrage, ser på det første niveau af mediernes dagsordensættende funktion – det vil sige, i hvilket omfang etniske minoriteter bliver brugt i medierne, hvor meget de selv optræder som kilder, hvordan de bliver italesat og med hvilke ord:

When the press talks about an object – and when members of the public talk and think about an object – they also characterize the object. Some attributes are emphasized, others are mentioned only in passing (McCombs, 2005: 161).

Flere af undersøgelserne beskæftiger sig til dels med det andet niveau af mediernes dagsordensættende funktion. Dette niveau handler om, hvor stor en indflydelse mediernes dagsorden har på, hvordan befolkningen tænker om etniske minoriteter: (...) *each agenda can be compared to determine the strength of the press's attribute-agenda-setting effects on the public (Ibid.).*

Det, der er ligger bagom mediernes dagsorden – det vil sige *hvorfor* etniske minoriteter repræsenteres og fremstilles, som de gør – har flere af undersøgelserne analyseret på. Men journalisternes egne forklaringer og overvejelser har vi kun fundet én undersøgelse, der har beskæftiget sig med. Derfor skal det følgende kapitel danne baggrund for vores egen kvalitative undersøgelse, der sætter fokus på netop det.

2.1 Begrebet *etniske minoriteter*

De undersøgelser, vi har brugt, benytter forskellige navne om den gruppe, vi har valgt at betegne *etniske minoriteter*. Rikke Andreassen bruger udtrykket *synlige minoriteter*. I Kontrabandes

undersøgelse bruges betegnelsen *nydanskere* og andre bruger begrebet *etniske minoriteter*. Fælles for dem alle er, at deres begreber dækker over folk i Danmark, der har en anden etnisk baggrund end vestlig. Det vil sige folk, der ikke ser ud som den etniske dansker. Derfor bruger Rikke Andreassen udtrykket synlige minoriteter for at påpege, at hendes undersøgelse ikke dækker over indvandrere fra eksempelvis Nordamerika (Andreassen, 2007: 11-13). Vi har valgt udtrykket etniske minoriteter, fordi det er det mest brugte begreb, og vi bruger det på samme måde, som Rikke Andreassen bruger synlige minoriteter.

2.2 Afgrænsning

Det er først inden for de seneste 15 år, at man reelt er begyndt at forske i, hvordan etniske minoriteter er repræsenteret i medierne i Danmark. Vi har taget udgangspunkt i de relevante undersøgelser, der beskæftiger sig med emnet. Når vi skriver relevante undersøgelser, betyder det naturligvis, at vi har valgt en del litteratur fra. Vi har fokuseret på nordisk litteratur og ikke medtaget den omfattende amerikanske litteratur, der fokuserer meget på mediernes fremstilling af sorte i USA. Vi er opmærksomme på, at der er visse ligheder, men har afgrænset os fra dette, da vi mener, der er for stor kulturel og historisk forskel til at kunne sammenligne med danske forhold.

Vi har desuden fravalgt én dansk udgivelse, der ser på konstruktionen af etniske minoriteter i et historisk perspektiv. Vi mener, at den nuværende danske sammensætning af befolkningen bedst kan perspektiveres ud fra de undersøgelser, der tager udgangspunkt i de seneste 15 år.

Derudover har vi valgt den litteratur fra, der beskæftiger sig med etniske minoriteters egne opfattelser af medierne og deres benyttelse af medierne.

Vi afgrænser os ligeledes fra at se på, hvordan mediernes fremstilling af etniske minoriteter har indflydelse på den førte politik på området.

Vi ser således kun på, *hvordan* etniske minoriteter er repræsenterede, *hvordan* de bliver fremstillet, *hvilken indflydelse* det kan have på befolkningen, og *hvilke redaktionelle, journalistiske årsager*, der kan være til, at det ovenstående er, som det er.

2.3 Socialkonstruktivisme

Vi er opmærksomme på, at mediernes konstruktion af etniske minoriteter ikke er den eneste faktor, der spiller ind i forhold til befolkningens opfattelse. Vi forholder os her til den socialkonstruktivistiske videnskabsteoretiske tradition på samme måde, som de forskere, der hidtil

har beskæftiget sig med stofområdet.

Den socialkonstruktivistiske tilgang bygger på, at et gældende fænomen altid vil være formet af menneskers tænkning og sociale praksisser omkring det og italesættelsen heraf, uanset hvor virkeligt eller absolut fænomenet end måtte fremtræde. Det vil sige: (...) *at virkeligheden er et socialt konstrueret fænomen* (Esmark, Bagge Laustsen, & Åkerstrøm Andersen, 2005: 16).

Flere af undersøgelserne skriver eksplicit, at de har et socialkonstruktivistisk udgangspunkt:

Udgangspunktet for socialkonstruktivismen er, at sociale problemer må opfattes som sociale konstruktioner. Sociale problemer er ikke blot sociale problemer, men skabes som én af mange mulige fortolkninger af den sociale virkelighed af forskellige aktører i en kompliceret social og politisk proces. Medierne spiller her en meget væsentlig og dobbelt rolle som både aktør og arena for konstruktionen af sociale problemer (Gamson & Modigliani, 1987; 1989) (Gaarde Madsen, 2000: 8).

Vi arbejder således ud fra det synspunkt, at medierne har en afgørende indflydelse på både befolkningens og politikernes opfattelser og ageren i forhold til etniske minoriteter, og at befolkningen og politikerne på samme måde har en indflydelse på mediernes konstruktioner af etniske minoriteter.

Kapitel 3: Etniske minoriteter i dansk journalistik – et overblik

I dette afsnit vil vi som nævnt se på, *hvor meget* etniske minoriteter er repræsenteret i danske nyhedsmedier ud fra de nyeste indholdsanalyser på området. Derudover vil vi inddrage en række diskursanalyser, der ser på *hvordan* etniske minoriteter bliver fremstillet i medierne. Vi har desuden fundet en enkelt undersøgelse, hvor journalister er blevet spurgt til, hvilke overvejelser de gør sig i forbindelse med brugen af etniske minoriteter som kilder. Disse tre overblik skal bruges som udgangspunkt for vores egen analyse af, hvilke overvejelser journalisterne gør sig.

Videre har en række undersøgelser beskæftiget sig med, hvordan mediernes repræsentation og fremstillinger kan påvirke befolkningens opfattelser af etniske minoriteter. Dette aspekt vil ikke indgå som en del af vores egen undersøgelse – da den udelukkende fokuserer på de redaktionelle overvejelser. Ud fra vores socialkonstruktivistiske udgangspunkt vil vi dog sidst i specialet diskutere denne påvirkning og konsekvenserne af den.

3.1 Repræsentation af etniske minoriteter i medierne

I 2012 blev den hidtil mest omfattende indholdsanalyse af, hvordan og hvor meget etniske minoriteter fremstilles i medierne, udgivet. Det journalistiske rådgivningsfirma Kontrabande har i samarbejde med Ansvarlig Presse og Ny-dansk Ungdomsråd foretaget en indholdsanalyse af ti store danske nyhedsmedier⁵. I løbet af de første 14 uger af 2011 undersøgte de, hvordan etniske minoriteter blev fremstillet, og hvor mange af de benyttede kilder var af ikke-vestlig oprindelse⁶. Resultatet viste, at ikke-vestlige indvandrere og deres efterkommere indgik som kilder i 3,1 procent af nyhedsdækningen. Det er en underrepræsentation, da indvandrere og deres efterkommere ifølge Socialministeriet udgør 6,8 procent af den danske befolkning (Socialministeriet, 2012: 15).

Kontrabandes undersøgelse viser dog, at etniske minoriteter især bruges som kilder i to emner i nyhedsdækningen: *Udlændinge, indvandrere og Integration* (48 %) og *Kriminalitet og Retssager* (32 %): *Hvor de etniske danske kilder fordeler sig jævnt over mange forskellige kildetyper, klumper nydanskerne sig sammen i ganske få kategorier* (Kontrabande, 2012: 16). Forklaringen er, ifølge Kontrabande, at etniske minoriteter primært indgår i historier, hvor de udtaler sig i deres virke af at være etniske minoriteter – og altså ikke som 'almindelige borgere'.

---

⁵ De ti nyhedsmedier er: Politiken, Jyllands-posten, Ekstra Bladet, BT, Urban, 24Timer, Nordjyske Stiftstidende, Lolland-Falsters Folketidende, TV-Avisen DR1 (18.30 og 21-udsendelserne) og TV2 Nyhederne (19 og 22-udsendelserne). Reference – Kontrabande.

⁶ Som beskrevet i begrebsafklaringen, taler vi om folk af ikke-vestlig oprindelse, når vi bruger betegnelsen etniske minoriteter.

Anker Brink Lund udgav i marts 2013 *Mangfoldighed i dansk dagspresse*, hvor han ser på kildebrugen i det politiske stof over tid. Han samler resultaterne fra tre indholdsanalyser, han har foretaget af fem store dagblade⁷ i tre tilfældige uger i årene 1999, 2008 og 2011. Lund specificerer ikke i undersøgelsen, hvor mange etniske minoriteter der i alt bruges som kilder, men kun i hvilke emner, de optræder. I en artikel citeres han dog for at sige: *Andelen af kilder med en anden etnisk baggrund end dansk er så lille, at vi ikke kan lave bæredygtig statistik på det* (dr.dk 1).

Han påpeger dog, at emnet *Flygtninge og indvandrere* i alle tre analyser har fyldt meget på den politiske dagsorden⁸. I 1999 er emnet *Flygtninge og indvandrere* det næstmest populære emne i de fem dagblade, i 2008 det mest populære, og i 2011 det fjerde mest populære emne i de fem dagblade (Lund, 2013: 100). Det interessante er, at meget få etniske minoriteter medvirkede i historier, hvor netop disse emner har taget dagsordenen. Etniske minoriteter synes således ikke selv at få taletid i medierne om de spørgsmål, der vedrører dem.

I forlængelse af det ovennævnte kan en anden undersøgelse – ligeledes foretaget af Anker Brink Lund sammen med Sys Vestergaard og Anders Hvass i 2001 - nævnes. De undersøgte, hvor ofte etniske minoriteter blev brugt som kilder i historier vedrørende etniske minoriteter. Dette blev undersøgt gennem en indholdsanalyse bestående af historier og debatindlæg i 43 nyhedsmedier i Danmark i uge 46, 2001. Denne undersøgelse kunne ligeledes konkludere, at etniske minoriteter sjældent selv optrådte som talende aktører. I de 1070 optalte journalistiske produkter var 17 procent af kilderne etniske minoriteter.

3.2 Konstruktionen af etniske minoriteter i medierne

I andre undersøgelser har indholdsanalyser fokuseret målrettet på de nyheder, der handler om etniske minoriteter, for derigennem at kunne identificere, hvilke emner etniske minoriteter optræder som kilder i. Formålet har været at påpege den diskurs medierne konstruerer om etniske minoriteter - ud fra måden, de omtaler dem på. Vi vil i det følgende se nærmere på disse konstruktioner.

---

⁷ Politiken, Berlingske, Jyllands-Posten, BT og Ekstra Bladet.

⁸ Der er foretaget optælling blandt disse ti emner: Skat & finans, Flygtninge & indvandrere, Sundt & socialt, Erhverv & arbejde, Forskning & uddannelse, Forsvar & sikkerhed, Politi & retsvæsen, Miljø & klima, Trafik & energi og Kultur & kirke.

I 1997 foretog Mustafa Hussain, Ferruh Yilmaz og Tim O'Connor en analyse af tv-indslag og avisartikler over en tremåneders periode og foretog efterfølgende en diskursanalyse af deres resultater i *Medierne, minoriteterne og majoriteten*.

Ti år senere udgav Rikke Andreassen *Der er et yndigt land*, hvor hun gjorde tilsvarende Hussain m.fl. Resultatet af indholdsanalysen og diskursanalysen i de to undersøgelser er slående ens til trods for, at der er ti år mellem dem.

Andreassen opstiller nogle stereotyper, hun ser i nyhedsdækningen, når etniske minoriteter indgår: Den undertrykte indvandrerkvind og den seksuelt aggressive unge mand (Andreassen, 2007: 234). I Andreassens indholdsanalyse handler nyhedshistorierne i stor grad om kvindelige ofre for vold, tvangsægteskaber og i nogle tilfælde æresdrab. En pointe, som Yilmaz (i Hussain m.fl.) allerede påpegede i 1997 i sin analyse af den licensfinansierede nyhedsstrøm⁹, hvor etniske minoritetskvinder stort set ikke eksisterer med undtagelse af, når de fremstilles i en offerrolle (Hussain et. al, 1997: 92):

Den stereotype fremstilling af synlige minoritetskvinder¹⁰ som undertrykte, er tæt forbundet med forestillingen om islam som en patriarkalsk religion og kultur. Nyhedsmedierne fremstiller ofte Islam som den grundlæggende årsag til kvindernes problemer (Andreassen, 2007: 235).

Sideløbende med den kvindelig offerrolle påpeger Andreassen endnu en stereotyp: den seksuelt aggressive unge mand. Nyhedshistorier, som omhandler kriminalitet, er etniske minoriteter ofte repræsenteret i. Men der er, ifølge Andreassen, forskel på, hvordan medierne beskriver voldtægtsforbrydere med indvandrerbaggrund og etniske danskere:

I nyhederne med minoritetsmænd beskrives mændene og deres handling ofte som et eksempel på mændenes kultur, og deres voldtægt fremstilles som et eksempel på alle minoriteters holdninger til kvinder, mens voldtægterne begået af etnisk danske mænd fremstilles som individuelle sager uden forbindelse til den danske kultur (Andreassen, 2007: 237).

---

⁹ Der er her tale om Radioavisens nyhedsudsendelser og tv-nyhedsudsendelser på DR og TV2.

¹⁰ Andreassen benytter betegnelsen synlige minoriteter i stedet for etniske minoriteter. Hendes begreb svarer til, når vi bruger etniske minoriteter.

Disse stereotyper om etniske minoriteter står i stærk kontrast til almindelige danske borgere er, ifølge Andreassen og Hussain, med til at skabe en 'os' og 'dem'-diskurs. Hussain påpegede denne samfundsdiskurs i 1997, og ti år senere konkluderede Andreassen, at den fortsat var herskende, når etniske minoriteter omtaltes i medierne. Der kan dermed argumenteres for en meget fasttømret diskurs, der over ti år ikke havde ændret sig meget. Andreassen trækker en parallel mellem mediernes fremstilling af etniske minoriteters kultur og levevis, der ofte omtales som middelalderlige og tilbagestående, med den tidligere biologiske racismes tankegang: (...) [*mediernes fremstilling*] *trækker på en tankegang og en retorik, som har været brugt i århundreder til at opretholde den hvide mands magtposition* (Andreassen, 2007: 245). En opfattelse, som Hussain understreger, er med til at opretholde visse stereotyper, som reproducerer en fordomsfuld diskurs i samfundet (Hussain m.fl., 1997: 93).

I en nyere undersøgelse, også af Rikke Andreassen, har hun kigget på mediernes fremstilling af politiker Asmaa Abdol-Hamid¹¹ og af X-Factors¹² fremstilling af de etniske minoriteter, der deltager i programmet. Her kan hun se, at stereotyperne ikke nødvendigvis gør sig gældende, når det er underholdning sammenlignet med nyheder (Andreassen, 2011).

Hendes overordnede resultater er, at Abdol-Hamid blev fremstillet som den stereotype undertrykte indvandrerkvind, hvorimod deltagerne i X-factor blev omtalt på lige fod med de etnisk danske deltagere, for eksempel 'Mohammed fra Nørre Sundby':

The two media cases depict a pattern where minorities' media participation seems to be reduced to positions that parallel the classic stereotypes of people of colour in Western imagination, namely 'the female oppressed', 'the outsider', 'the singer' and 'the dancer' (Andreassen, 2011: 178).

Andreassen konkluderer her, at den stereotype etniske minoritet er god til at synge og danse, og at man derfor ser en ligestilling af etnisk danske og ikke etnisk danske deltagere. Andreassen italesætter her det biologiske racebegreb og de iboende talenter og specielle gener racer tildeles. For eksempel tillægger man ofte sorte at have et naturligt talent for rytmik og dermed være gode til at synge og danse. Andreassen påpeger da også, at man i andre underholdningsprogrammer

---

¹¹ Hun var den første kvindelige synlige minoritet i Folketinget - som tilmed bar tørklæde.

¹² *X-factor* er et talentshow, som danskere kan melde sig til og vinde en pladekontrakt. Der er sendt flere sæsoner på DR1.

ikke ser etniske minoriteter fremstillet på samme måde – for eksempel i 'Hvem vil være millionær'¹³ (Andreassen, 2011: 178). Selvom denne iagttagelse i første omgang kan virke fjern fra vores fokusområde, vælger vi alligevel at nævne den, da vi finder det interessant i forhold til de interviews, vi selv skal foretage. Hvis etniske minoriteter kun ligestilles med etniske danskere, når de medvirker i et underholdningsprogram som X-Factor, kan det være interessant at få de journalister, vi vil interviewe, til at reflektere over, om der er nogle situationer eller emner de ville føle det mere naturligt at lade en etnisk minoritet repræsentere den 'almindelige borger'.

3.3 Årsager til underrepræsentation

I det følgende afsnit vil vi forsøge at indsnævre hvilke årsager, der kan være til, at etniske minoriteter bliver repræsenteret og fremstillet på den måde, de gør.

I modsætning til andre undersøgelser, så berører Lund m.fl. i langt højere grad, hvordan den journalistiske dagligdag påvirker valget af kilder. I undersøgelsen *Etniske minoriteter i dansk journalistik*, har Lund m.fl. interviewet 130 journalister. De peger stort set enstemmigt på, at en af de store hindringer er sprogbarrieren: *Man er bange for, at de ikke er gode nok til dansk, men det er i virkeligheden en fordom, som man bør glemme, for det er langt de fleste unge i hvert fald* (Interviewperson i Lund et al., 2002: 6). De påpeger også, at det kan være besværligt for forståelsen for seeren, hvis kilden ikke taler flydende dansk, og at det nogle gange kan blive for tidspresset, hvis man skal nå at tekste kilden.

Pressede deadlines er ligeledes en forklaringen på, at journalisterne vælger etniske minoriteter fra. De føler, at de skal bruge mere researchtid på at finde deres cases.

Rikke Andreassen pegede ligeledes på tidsaspektet i sin undersøgelse fra 2007. Hun mener, at journalister ofte har så stram en deadline, at vinklen på historien ofte er bestemt meget hurtigt, og andre vinkler bliver derfor ikke dækket (Andreassen, 2007: 249).

Udover de rent praktiske hindringer peger journalisterne også på mere journalistiske redaktionelle overvejelser - blandt andet bestræbelsen på at formidle så man rammer mediernes målgrupper. Hussain m.fl. påpegede i 1997, at journalister forsøger at skabe størst mulig identifikation hos

---

¹³ *Hvem vil være millionær* et underholdningsprogram, hvor deltagere kæmper i paratviden. Programmet er sendt på TV2 i flere sæsoner.

seeren, og derfor målrettes tv-nyheder oftest den hvide dansker, da denne svarer til majoritetsbefolkningen.

Identifikation et velkendt kriterium inden for journalistikken, som både trykte og elektroniske medier bestræber sig på at opnå hos deres læsere og seere. Det er et af de fem nyhedskriterier, som alle uddannede journalister stifter bekendtskab med under deres uddannelse: Aktualitet, væsentlighed, identifikation, sensation og konflikt. Og derfor påvirker nyhedskriterierne også journalister og redaktører i udvælgelsen af historier og kilder (Kramhøft, 2000: 68).

Journalisterne i Lunds undersøgelse pegede da også på, at det kan være forvirrende, hvis man bruger en etnisk minoritet i en sammenhæng, hvor 'danskeren' ikke forventer det, fordi den etniske dansker ikke kan identificere sig med etniske minoriteter:

Det er noget med, at vi er bange for at signalforvirre læserne. De vil tro, at vi vil fortælle noget om det at være flygtning/indvandrer, selv om det intet har med historien at gøre. Og så er vi måske også bange for, fordi vi ved, at der er en vis del af befolkning, som har et negativt udgangspunkt, når vi omtaler flygtninge og indvandrere, at de så stiger af, før de har fundet ud af, hvad problemet egentlig handler om, og vil se dem som nogle, der bare råber op, og de skal i virkeligheden bare være tilfredse med, at vi har taget dem ind (Interviewperson i Lund et al., 2002: 7).

Journalisten her giver altså også udtryk for en vis berøringsangst, da han/hun frygter at bidrage til fremstillingen af et negativt billede af etniske minoriteter og vælger dem derfor fra. En holdning mange af undersøgelsens interviewpersoner delte og giver udtryk for:

Rent journalistisk er de nogle lortecases. De taler ikke lige så godt dansk som almindelige danskere, og når folk ser dem, tænker de, at der sikkert alligevel er noget galt med dem. Jeg synes, at det springer i øjnene, at vores samfund ikke er nået dertil endnu, at de kan bruges på den måde (Lund et al., 2002: 7).

Ahmed kan ikke være case på en ventelistehistorie. Så vil der sidde alt for mange derhjemme og tænke, at nu kommer de sgu også herop og tager vores hospitalspladser – så de sidder og tænker på noget helt andet, end det, der er meningen. Hvis de skal med som case, skal det i hvert fald være som en ud af flere (Lund et al., 2002: 7).

De interviewede journalister i undersøgelsen mener også, at der ligger en udfordring i, at der ikke er nok etniske minoriteter, der er journalister: *Når først de selv får plads blandt journalisterne vil det ændre sig (Lund et al., 2002: 8)*, mener en journalist. I en undersøgelse udarbejdet for Rådet for Etnisk Ligestilling i 2000 var dette punkt ligeledes en af konklusionerne:

Problemet for journalister med etnisk dansk baggrund er imidlertid, at de er socialiseret i en etnisk dansk sammenhæng, hvor det ubemærket er nationale danske værdier, som for dem står frem som det mest fornuftige. Det betyder i praksis, at journalister (ligesom de fleste andre faggrupper) ofte overser eller forstørrer kulturs betydning, når de rapporterer om andre etniske grupper (Jensen, 2000: 28).

I en nyere undersøgelse har den norske forsker Gunn Bjørnsen igennem fire måneder foretaget observationer i newsroom på NRK¹⁴ og blandt andet interviewet en journalist med anden etnisk baggrund end norsk og hans kollegaer om den påvirkning, han har på redaktionen: *Tove expresses that having Hisham in the newsroom does a lot to make the colleagues more conscious and sensitive regarding multicultural issues”* (Bjørnsen, 2011: 66).

Journalisten Hisham mener selv, at han er mere opmærksom på at bruge etniske minoriteter som kilder i sine nyhedsindslag.

(...) he believes that in general he is more aware of this, than his 'white' colleagues, but it depends on the particular story and the time available. He regrets saying so, but sometimes 'even' he avoids approaching, for instance, women wearing hijab due to time pressure: (...) sometimes I have a quarter of an hour to get a statement from five persons, and then I don't have the time to 'be kind' and ask ten people who might say no (Bjørnsen, 2011: 67).

Hisham forklarede i interviewet også, at han som nyansat bevidst undlod at beskæftige sig med etniske minoriteter, fordi han: *(...) wanted to be taken seriously as a competent general journalist* (Hisham i Bjørnsen, 2011: 67). Her kommer endnu en berøringsangst til udtryk. Han havde berøringsangst i forhold til sin egen rolle som journalist med anden etnisk baggrund end norsk, da han frygtede at blive sat i bås. Han forklarede dog, at han nu var blevet mere selvsikker og følte, at han havde taget opgaven på sig i form af at gøre en forskel. Det vil sige, at være et forbillede i forbindelse med at bruge etniske minoriteter som cases, når han kunne (Bjørnsen, 2011: 67).

Journalisterne i Lund m.fl.'s undersøgelse fra 2001 beklagede næsten alle, at de ikke brugte flere etniske minoriteter som kilder:

---

¹⁴ Norsk public service-udbyder af radio- og tv-nyheder.

De fleste ser gerne, at det sker oftere, men de har ikke rigtigt andre bud på, hvordan det skal blive en realitet, end ved at lade tiden gå. Får tiden blot lov at gå, vil samfundet omkring medierne udvikle sig sådan, at det bliver naturligt for journalisterne at inddrage etniske minoriteter i højere grad (Lund et al., 2002: 7).

En af journalisterne udtrykker det således: *Støjen hos modtageren, der forventer, at det har betydning for historien, hvis en case er indvandrer, vil være overstået i løbet af de næste 12-15 år. Da vil danskere være vant til det (Interviewperson i Lund et al., 2002: 7).*

3.4 Medierne som meningsdannere

Vi vil i dette afsnit se på, hvilken effekt medierne kan have på befolkningens holdninger til etniske minoriteter. Dette aspekt ligger som sagt uden for vores egen videre undersøgelse, men vil blive taget op i den efterfølgende diskussion.

Allerede i 1997 blev spørgsmålet om mediernes indflydelse på befolkningen taget op i Folketinget, og der blev videre bestilt en magtudredning, der skulle kortlægge, hvordan medierne konstruerer flygtninge og indvandrere i deres dækning – og om dette kunne have konsekvenser for den måde, befolkningen opfatter etniske minoriteter på.

Jacob Gaarde Madsen sammenholdt i den forbindelse mediernes dækning af etniske minoriteter med udviklingen i befolkningens holdninger til etniske minoriteter. Ud fra dette argumenterede han for, at der er en sammenhæng mellem de to: *(...) mediernes fremstillinger – og herunder de dominerende fortolkningspakker – spiller en rolle for befolkningens holdninger til flygtninge og indvandrere (Gaarde Madsen, 2000: 88).*

Samme år udførte Ferruh Yilmaz en kvalitativ undersøgelse, der skulle komme nærmere ind på, hvor befolkningen får sin viden om etniske minoriteter fra. Størstedelen af respondenterne i Yilmaz' undersøgelse giver udtryk for, at deres primære kilde til viden om etniske minoriteter er medierne. Dertil kommer også samtale med venner og bekendte – men i forhold til generelle emner som eksempelvis bander, kriminalitet og familiesammenføring er det medierne, der refereres til (Hussain, Yilmaz, & O'Connor, 1997: 247). En af Yilmaz' interviewpersoner sagde blandt andet: *Islam, det er noget forfærdeligt noget, kvinder er underdanige og underkuede (Interviewperson i Hussain et al., 1997: 210).* Ud fra respondenternes svar argumenterer Yilmaz for, at den generelle opfattelse er, at etniske minoriteter handler ud fra deres kulturelle og religiøse tilhørsforhold, hvorimod: *Hvis en dansker begår et jalousimord, forklares det i denne diskurs med*

de individuelle motiver, som aldrig forbindes med dansk kultur (Hussain et al., 1997: 210).

Der er ubestridt sket meget i det danske samfund siden 1997, men også ti år senere peger Rikke Andreassen på samme problematik. Hun skriver i sin undersøgelse, at der eksempelvis ikke er større sandsynlighed for hustruvold hos etniske minoriteter end hos majoriteten. Dette kan dog blive en generel opfattelse i befolkningens meningsdannelse på grund af mediernes fremstilling af den undertrykte minoritetskvinde (Andreassen, 2007).

Yilmaz mener, ligesom Andreassen og Hussain, at mediediskursen direkte er med til at konstruere etniske minoriteter som en gruppe med bestemte karakteristika. En konstruktion, der fastholder befolkningens opfattelse af etniske minoriteter som en gruppe, der er uden for fællesskabet. Et problem der ikke kan løses ved, at medierne lægger vægt på positive historier om de etniske minoriteter: *Positive skildringer ændrer ikke det grundlæggende problem: At etniske minoriteters kultur konstrueres som en "væren i sig selv" med essentielle karakteristika (Yilmaz, 1999: 189).*

3.5 Opsummering

Den nyeste og meget omfattende undersøgelse fra 2012 viser, at etniske minoriteter som kilder udgør 3,1 procent af det samlede antal kilder i medierne. Dette er en klar underrepræsentation set i forhold til andelen på 6,8 procentdel af etniske minoriteter i den danske befolkning. Derudover viser undersøgelser, at etniske minoriteter primært optræder som kilder i historier *vedrørende* etniske minoriteter på trods af, at de også her kun optræder sjældent. I 2013 kunne en indholdsanalyse af kildebrugen i det politiske stof konstatere, at etniske minoriteter optrådte så sjældent, at der ikke kunne foretages bæredygtig statistik på den baggrund.

Derudover har en række undersøgelser beskæftiget sig med, hvordan etniske minoriteter bliver fremstillet i medierne. Disse konkluderer, at der dannes et meget stereotyp billede, hvor det er den kriminelle minoritetsmand og undertrykte minoritetskvinde, der præger billedet. Dette kan være medvirkende til at skabe et 'os' og 'dem' – det vil sige et billede af, at etniske minoriteter er markant anderledes fra den etniske danske befolkning.

Tidligere undersøgelser har ligeledes vist, at der er en sammenhæng mellem mediernes dækning og befolkningens holdninger til etniske minoriteter. I år 2000 blev det konkluderet, at størstedelen af den danske befolkning fik sin viden om etniske minoriteter gennem medierne. Ligeledes konkluderede Rikke Andreassen i 2007, at de stereotyper, medierne er præget af, kunne forplante sig som generelle opfattelser hos befolkningen.

En enkelt undersøgelse beskæftiger sig med hvilke årsager, der kan være til det ovenstående. Som journalisterne selv ser det, er der en række praktiske og redaktionelle hensyn, der forhindrer dem i at bruge etniske minoriteter som kilder. Derudover påpeger journalisternes deres egen berøringsangst i forhold til eventuelt at støde etniske minoriteter – eller at bidrage til en negativ holdningsudvikling i befolkningen, hvilket afholder dem fra at bruge etniske minoriteter. De forventer dog, at når der kommer flere etniske minoriteter blandt journalisterne, og når befolkningen har vænnet sig mere til at møde etniske minoriteter i dagligdagen, vil udviklingen ændre sig.

Kapitel 4: Analysestrategi – del 2

I det følgende kapitel vil vi undersøge, hvilke udfordringer journalister på TV2 Nyhederne og DR Nyheder har i forhold til at bruge etniske minoriteter som kilder. Det vil vi gøre med udgangspunkt i kvalitative interviews med journalister og en redaktør på de to tv-medier.

Men først vil vi redegøre for vores overvejelser i forbindelse med anden del af specialeafhandlingen, herunder til- og fravalg, brug af begreber og vores videnskabsteoretiske udgangspunkt.

Medierne har, som nævnt, stor indflydelse på, hvordan befolkningen taler og tænker om etniske minoriteter. Når medierne sætter en dagsorden, ligger en stor del af ansvaret for denne dagsorden hos journalister og redaktører:

The press itself is the final arbiter of what goes on the press agenda, of which event and topics will be reported and how they will be reported. The predilections of journalists for conflict, negative news, and political maneuvering, among other news values, are well documented (McCombs, 2005: 164).

Som nævnt i problemfeltet (afsnit 1.1) vil vi i dette kapitel se nærmere på de overvejelser og mekanismer, der ligger bag mediernes dagsordensættende funktion. Vi vil se på journalister og redaktører som aktører i den redaktionelle proces der afgør, hvilke kilder der er med i nyhedsudsendelsernes indslag.

4.1 Afgrænsning

Vi har i den følgende analyse afgrænset os fra at gå nærmere ind på mediernes og journalisternes indflydelse på befolkningens opfattelse af etniske minoriteter. Vores fokus er udelukkende på den redaktionelle proces, og de valg journalisterne tager i forhold til brugen af kilder.

For at finde frem til, hvilke journalister vi ville interviewe på de to medier, har vi foretaget en optælling af kilder i nyhedsindslag over en 14 dages periode. Vi har afgrænset os fra at foretage en omfattende indholdsanalyse af de to medier for at se, hvor mange etniske minoriteter de bruger i deres indslag. Vi har vurderet, at de refererede undersøgelser nævnt i kapitel 3 er et begrundet udgangspunkt for det følgende kapitel.

Vi har videre afgrænset os fra en omfattende kvantitativ undersøgelse af, hvilke dilemmaer journalister og redaktører selv ser på området. Vores mål med dette kapitel er at prøve at komme området lidt nærmere. Vi har derfor valgt at lave kvalitative interviews, så vi har mulighed for at spørge ind til relevante områder, herunder særligt journalisternes egne til- og fravalg i udvælgelsen af kilder.

4.2 Indblik – Kildeoptælling i udvalgt periode

Vi har valgt at se på indslag, som indgår i de store nyhedsudsendelser på DR1 og TV2. Det vil sige, TV Avisen kl. 18.30 og 21.30¹⁵ på DR1 og 19- og 22 Nyhederne på TV2. Det har vi gjort, fordi det er i disse udsendelser, der bliver produceret flest indslag, der indeholder cases¹⁶. Samtidig er disse fire nyhedsudsendelser de største på henholdsvis DR1 og TV2, hvor der er afsat flere medarbejdere og mere sendetid.

Vi har valgt at tage udgangspunkt i perioden 1.-14. april og fokuseret på de indslag, der omhandler konflikten mellem Danmarks Lærerforening og Kommunernes Landsforening (KL), der endte med, at lærerne blev lockoutet¹⁷. Vi har valgt disse to uger af flere årsager.

Det er vores overbevisning, at det er nemmere for de journalister, vi interviewer, at tale om deres kildeudvælgelse i indslag, de har produceret for nylig (inden for to måneder). Det er dog ikke meningen, at interviewet skal handle udelukkende om disse indslag, men det er et godt udgangspunkt for interviewets start at få journalisterne til at reflektere over konkrete eksempler, da det giver større muligheder for at få dem til at reflektere (Järvinen og Mik-Meyer, 2005: 67).

Yderligere overvejelser i forbindelse med interviewguide beskrives i afsnit 4.5.

Vi har valgt konflikten mellem Danmarks Lærerforening og KL, fordi det er en konflikt, der har ramt alle samfundslag i Danmark. Etniske minoritetsbørn vil være lige så ramt af denne konflikt som etniske danskere og dermed også etniske minoritetsforældre. Det betyder, at der så at sige ikke ville være nogen repræsentative forhindringer i at bruge etniske minoriteter som kilder i denne konflikt. Vi er opmærksomme på, at der er visse områder, hvor etniske minoriteter ikke er

---

¹⁵ Herunder også udsendelsen kl. 21.00 hver fredag og nyhedsmagasinet 21Søndag, der erstatter den sene tv avis.

¹⁶ I modsætning til TV2 News, de korte eftermiddagsnyheder, DR2 Nyheder og de korte TV Aviser på DR1, som oftere er et kort nyhedsoverblik med færre indslag, som indeholder cases.

¹⁷ KL ønskede at fjerne lærernes arbejdstidsaftale i en ny overenskomst, men den ville lærerne holde fast i. Da parterne ikke kunne blive enige om en ny overenskomst, valgte KL at lockoute lærerne. Lockouten af lærere og andre, der var omfattet af samme overenskomst, endte med et regeringsindgreb den 25. april.

repræsenterede som etniske danskere, hvor det i så fald ville være sværere for journalister at finde en etnisk minoritetskilde. Det kunne eksempelvis være ved historier, hvor casen skal være højtuddannet – læge, ingeniør osv. Her burde der således ikke være samme naturlige spredning af baggrund som ved forældre og børn.

4.2.1 Resultater

Der er foretaget to optællinger af indslag i TV2 Nyhederne og i TV Avisen (Bilag 1 og 2). Ud fra de i alt 65 nyhedsindslag, der omhandler lockout-konflikten, er de medvirkende kilder delt op i eksperter, partskilder, konsekvens eksperter og erfaringskilder (Bjerg, 2005). For overskuelighedens skyld har vi delt erfaringskilderne op i børn og voksne.

Vi koncentrerer os i de følgende kvalitative interviews primært om erfaringskilder – disse betegnes i tv-indslag som cases. En case er en person, der oplever konsekvenserne på sin egen krop (Ibid.), hvilket i de undersøgte nyhedsindslag typisk vil være skolebørn og deres forældre.

Eksperter, partskilder og konsekvens eksperter er ofte kilder, journalisten som sådan ikke selv vælger. Eksperterne er fagfolk, der har en specifik viden om emnet (Ibid.) I denne konflikt er det primært arbejdsmarkedsforskere og lignende.

Partskilder er de personer, der har en andel i konflikten og dermed ikke kan betegnes som neutrale. Det vil sige, at de har en bestemt interesse i at medvirke i indslagene (Ibid.). I denne konflikt er partskilderne i indslagene ofte de to forhandlere for henholdsvis Danmarks Lærerforening (Anders Bondo Christensen) og KL (Michael Ziegler). Lærere optræder også ofte i indslagene som både parts- og erfaringskilder alt efter hvilken funktion, de har i indslaget.

Konsekvens eksperterne er personer, der i deres dagligdag arbejder med et givent emne (Ibid), hvilket i dette tilfælde også primært er lærere, der udtaler sig om konsekvenserne for børnene i forbindelse med den mistede skolegang.

Optællingen nedenfor er det samlede antal kilder brugt i de fire nyhedsudsendelser på TV2 og DR i den givne periode. Vi har markeret i parentes, hvor mange af de optalte kilder, der var etniske minoriteter.

Ekspert	Part	Konsekvenskilde	Erfaringskilde (voksen)	Erfaringskilde Barn	I alt
21	130	7	61	105 (9)	324

Ser vi på resultatet af optællingen, optræder etniske minoriteter udelukkende som erfaringskilder og det er udelukkende børn. Der er således ni etniske minoriteter som erfaringskilder ud af samtlige 324 kilder, det er en procentdel på 2,7. Andelen af etniske minoriteter ligger i vores undersøgelse altså lige under de 3,1 procent, som Kontrabandes undersøgelser sidste år viste.

Samtidig indgår de ni etniske minoritetsbørn i vores undersøgelse i forskellige voxpopper, hvor de indgår sammen med flere børn. I ingen af de optalte indslag, hvor der medvirker én case eller en casefamilie, bruges der etniske minoriteter.

Det er kun kategorien 'børnerfaringskilder' i den optalte periode, der nærmer sig en repræsentativ fordeling i forhold til afspejlingen i samfundet. Bemærkelsesværdigt er det, at der ikke indgår en eneste partskilde med anden etnisk baggrund end dansk, da mange af parterne er folkeskolelærere, og man må formode, at der findes folkeskolelærere af anden etnisk oprindelse. Desuden er ingen interviewede forældre af anden etnisk oprindelse.

Ifølge Skovbjerg og Jørgensen, der har foretaget en omfattende undersøgelse af dagspressens brug af kilder, er det ellers i kategorien erfaringskilder, at lavtuddannede, minoriteter og kvinder typisk optræder. Det er generelt yderst sjældent, at de optræder i de andre kategorier af kilder (Skovbjerg & Jørgensen, 2006). Samme tendens gjorde sig gældende i Kontrabandes undersøgelse sidste år, men her viste resultaterne også, som nævnt i afsnit 3.1, at de hovedsageligt indgår som erfaringskilder i historier, der omhandler etniske minoriteter.

Interviewene med journalisterne vil, i forlængelse af ovenstående, derfor primært handle om deres valg og brug af erfaringskilder i historier, der ikke handler om etniske minoriteter.

4.3 Udvalgelse af interviewpersoner

Vi har, ud fra de ovenstående nyhedsindslag, udvalgt journalister, der har produceret indslag, der handler om lockout-konflikten i den udvalgte periode.

Da vi selv arbejder på henholdsvis TV2 Nyhederne og DR Nyheder, har vi udvalgt personerne ud fra et kendskab til, hvordan de typisk arbejder. Vi ønskede at vælge forskellige typer – både ud fra personlighed, alder og erfaring i branchen. Vi vurderede, at det kunne være interessant at se, om de nyuddannede har et andet syn på brugen af etniske minoriteter end de mere erfarne.

Vi har udvalgt fire journalister fra DR Nyheder, hvoraf den ene sagde nej til at medvirke og fire journalister fra TV2 Nyhederne. Vi har afgrænset os fra et omfattende antal

interviews, da vi ikke søger at finde et endegyldigt svar på, hvorfor medierne ikke bruger flere etniske minoriteter som kilder, men nærmere ønsker et indblik i de overvejelser, journalisterne på de to medier har, når de udvælger kilder.

Ud fra det ovenstående er vi kommet frem til syv interviewpersoner:

4.3.1 TV2 Nyhederne

Redaktør, 30 år.

Denne redaktør er blevet udvalgt, da han for nyligt er blevet ansat på TV2. I vores undersøgelsesperiode arbejdede han som reporter og har derfor lavet flere indslag i perioden. Han blev uddannet i 2007 og har tidligere arbejdet på en TV2 region som både journalist og redaktør. Vi finder redaktøren oplagt at interviewe, da han ville kunne udtale sig både i sit virke af journalist og redaktør.

Journalist, 39 år.

Denne journalist er også for nyligt blevet ansat på TV2 Nyhederne. Han blev uddannet i 2001 og har siden arbejdet med tv-nyheder og tv-magasiner på flere forskellige arbejdspladser. Han arbejdede på DR inden sin ansættelse på TV2. Vi finder journalisten oplagt at interviewe, da han måske har oplevet forskellige forventninger fra de to arbejdspladser.

Journalist, 42 år.

Denne journalist har arbejdet på TV2 siden 1999, hvor hun, udover nyheder, har lavet flere magasin-programmer. Hun har været fast tilknyttet redaktionen i Odense i mange år men er nu på redaktionen i København. Hun har tidligere været ansat på DR og i et produktionsselskab. Hun er udvalgt på grund af sine mange års erfaring.

Journalist, 29 år.

Journalisten har været uddannet siden 2011. Hun har lavet nyheder til hovedudsendelserne, News og været med til at lave et underholdningsprogram. Nu laver hun radio, som TV2 producerer. Vi har valgt denne journalist, fordi hun er forholdsvis ny i branchen, og vi søger, som sagt, at tale med både unge og ældre journalister.

4.3.2 DR Nyheder

Journalist, 34 år.

Denne journalist blev uddannet i 2003 og var i praktik på en TV2 region. Han blev siden ansat på DR, hvor han nu primært producerer 'slutter'-historier. Det vil sige de bløde reportager, der oftest ligger som det sidste indslag i en nyhedsudsendelse. Journalisten blev udvalgt, fordi han netop producerer historier, hvor billeder og underholdning er af større vigtighed end substans. Der er derfor en mulighed for, at hans kriterier for udvælgelse af kilder adskiller sig fra de andre journalisters.

Journalist, 44 år.

Denne journalist blev uddannet i 1997. Han har arbejdet med tv i 14 år, hvoraf 13 af dem er på DR. Han laver TV Avisen 17.50'er og 19.55'er, hvoraf han har været redaktør på begge. Vi har udvalgt denne journalist på grund af hans mangeårige erfaring og hans tidligere erfaring som redaktør.

Journalist, 27 år.

Journalisten har været uddannet siden 2011. Han har arbejdet på en TV2 region, hvor han også var i praktik, på DR Nyheders graverredaktion og er nu fast reporter på DR Nyheders Erhvervs- og Økonomiredaktion, som har stået for en stor del af dækningen af lockout-konflikten. Han er udvalgt både på grund af sin unge alder, men også fordi han sidder på en fagredaktion, da dette kan være interessant i måden, han udvælger kilder på og måske adskiller sig fra de andre journalisters.

4.3.4 Kontaktmetode

Inden journalisterne blev kontaktet bad vi nyhedschefen på TV2 og indlandschefen på DR Nyheder om tilladelse til at kontakte de relevante journalister.

Derefter har vi sendt mails til de udvalgte journalister (Bilag 3). I denne mailformulering har vi bevidst valgt ikke at skrive, at fokus i specialet er etniske minoriteter som kilder. Vi skrev i stedet, at vi vil interviewe dem om, hvordan de udvælger kilder til deres nyhedsindslag.

4.3.5 Inden interviewene

Vi har gjort os en del overvejelser i processen om, hvordan vi skulle kontakte journalisterne, og hvordan vi skulle udforme vores interviewguide. En af de største overvejelser har været, hvor

meget vi skulle afsløre inden selve interviewet. Vi ville især undgå, at interviewpersonerne gik i forsvarsposition allerede inden interviewets start. Vi ønskede ikke, at de gjorde sig idéer om, hvad de burde svare og hvad der ville være politisk korrekt. Disse refleksioner ville vi have interviewpersonerne til at gøre sig under interviewet, så vi kunne få et indblik i deres overvejelser om deres kildebrug.

Vi var derfor bevidste om, at vente med at spørge ind til brugen af etniske minoriteter som kilder til senere i interviewet. Hvornår afhang af selve interviewsituationen.

4.4 Det interaktionistiske interview

Vi har valgt at læne os op af Margareta Järvinen og Nanna Mik-Meyers teori om det akademiske interview i et interaktionistisk perspektiv. Det har vi gjort, ud fra vores socialkonstruktivistiske udgangspunkt, fordi Järvinen og Mik-Meyer har samme udgangspunkt, når de taler om det interaktionistiske interview.

Mening og forståelse dannes gennem interaktion mellem mennesker, og derfor kræver en interviewsituation, at interviewerens involverer sig selv og sine egne erfaringer under selve interviewet. Da en interviewsituation er en interaktion mellem interviewer og interviewperson, er det vigtigt at have kendskab til den hverdag, interviewet skal handle om. Järvinen og Mik-Meyer foreslår, at man i nye miljøer kombinerer selve interviewet med observation inden for at lære virksomhedens struktur at kende og dermed have mulighed for at identificere de relevante gatekeepere (Järvinen og Mik-Meyer, 2005: 58). Da vi begge arbejder i den branche, vi beskæftiger os med og allerede kender strukturen på DR og TV2, finder vi det ikke nødvendigt at indlede interviewene med observation, da vi allerede har deltaget i daglige redaktionsmøder og har været en del af den hverdag, som vores interviewpersoner skal forholde sig til. Det betyder dog samtidig, at vi som forskere er forudindtagede, da vi har en forståelse af, hvordan de forskellige processer på arbejdspladsen foregår. Det er dog i det interaktionistiske perspektiv kun en fordel, da vi sammen med interviewpersonerne kan skabe en fælles forståelsesramme (Järvinen og Mik-Meyer, 2005: 58).

For at gøre det muligt at afvige fra interviewguiden, skal vi selv engagere os i interviewet, forstået, at vi skal dele vores egne erfaringer med interviewpersonen, i forsøg på at få denne til at selv at reflektere (Järvinen og Mik-Meyer, 2005: 55). Det er altså ikke kun interviewpersonen, der skal dele sine erfaringer – det kan være en fordel, at interviewerens også gør det. Dermed opstår der en interaktion mellem interviewpersonen og interviewerens, og

interviewet bevæger sig over i en samtale frem for et egentligt interview. Dette kan til tider være svært, da personer i interviewsituationer ønsker at fremstå velovervejede og konsistente i deres svar og ikke selv ønsker at virke usammenhængende:

Derfor er det nødvendigt at markere, at 'i dette interview er konsistenskravet altså midlertidigt suspenderet.' Intervieweren må signalere, at det er værdigt og værdsat at reflektere, også når refleksionen indebærer en umiddelbart inkonsistent afsøgning af muligheder for forståelse (Järvinen og Mik-Meyer, 2005: 55).

I forlængelse af ovenstående har vi derfor udformet en kort briefing til interviewpersonerne, hvor vi fortæller dem, at vi ikke er på jagt efter citater, som man kender det i journalistiske interviews, men at det er en samtale, hvor de gerne må give sig tid til at reflektere og komme med eksempler fra deres hverdag (se briefing i Bilag 4).

4.5 Interviewguide – overvejelser og udformning

Det kan være en fordel at påbegynde et interview med et konkret spørgsmål, der får interviewpersonen til at huske tilbage til en specifik situation for derefter at reflektere over andre situationer (Järvinen & Mik-Meyer, 2005: 64). Vi har derfor valgt at begynde interviewet med at spørge ind til ét af de indslag, som journalisterne har lavet under lockout-konflikten. Dette er fælles for alle interviews, men derefter lader vi interviewet udvikle sig i forskellige retninger. Da interviewene er en samtale, lader vi dem udvikle sig naturligt, hvilket betyder, at interviewguiden er en rettesnor, for de emner vi vil berøre. Hvilken rækkefølge vi kommer ind på de forskellige emner, afhænger af samtalsens udvikling.

De emner, vi vil ind på i interviewet, er: Rekruttering af kilder, brugen af etniske minoriteter og journalisterne tanker omkring fremtidsperspektivet (Interviewguide Bilag 4).

4.6 Bearbejdelse af interviews

Vi vil her kort redegøre for, hvordan vi vælger at udskrive interviewene, samt hvordan vi vil bygge analysen op ud fra de transkriberede interviews.

4.6.1 Transskription

Formålet med de kvalitative interviews er, at få et indblik i de interviewedes hverdag og de overvejelser, journalisterne gør sig, når de udvælger kilder. Det er dermed ikke interessant for den

videre analyse, hvordan de interviewede rent sprogligt formulerer sig i forhold til pauser og betoning. Derfor er de syv kvalitative interviews meningskondenseret i transskriptionsfasen, så gentagelser ikke indgår i det udskrevne interview, men at interviewpersonens mening med ordene fremgår tydeligere (Kvale, 2009: 203, 205). Der kan forekomme situationer, hvor pauser fremhæves i udskriften, fordi interviewpersonen begynder på en ny sætning, og den første sætning har betydning for, hvad der menes. Der er ligeledes sætninger, som ikke skrives ud, fordi interviewer og interviewperson afbryder hinanden. Disse afbrydelser og pauser markeres med tre punktummer.

4.6.2 Meningskondenseret analyse

Analysen i specialeafhandlingen er en meningsanalyse og ikke en sproglig analyse. Interviewene er transskriberet ud fra de interviewedes mening, og analysen vil ligeledes blive inddelt i kategorier, som kan identificeres ud fra interviewpersonernes svar. Der arbejdes ud fra Steinar Kvales begreb om meningskondensering af kvalitative interviews:

Denne form for meningskondensering kan bruges til at analysere omfattende og ofte komplekse interviewtekster ved at se efter naturlige meningsenheder og udlægge deres hovedtemaer. Disse temaer kan derefter gøres til genstand for mere omfattende fortolkninger og teoretiske analyser (Kvale, 2009: 228).

Følgende analyse inddeles i temaer identificeret ved gennemlæsning af de syv kvalitative interviews, hvorefter disse fortolkes ud fra teoretiske begreber, som inddrages løbende.

Kapitel 5: Analyse

Det følgende kapitel er en analyse af specialets kvalitative interviews. Vi har i en gennemgang af de transkriberede interviews identificeret fire overordnede emner, journalisterne italesætter i forhold til brugen af etniske minoriteter som kilder. De fire overordnede emner er: *Den praktiske hverdag, hensynet til seeren, de journalistiske for-forståelser og de kulturelle udfordringer*.

Under overskriften *Den praktiske hverdag* ser vi på de praktiske elementer, der spiller ind, når journalisterne udvælger kilder. Herunder journalisternes overvejelser om det at arbejde med korte deadlines og deres overvejelser i forhold det format, de arbejder med. Derudover vil vi se på de redaktionelle krav, journalisterne forholder sig til i deres hverdag.

I *Hensynet til seeren* ser vi på de overvejelser, journalisterne gør sig i forhold til, hvordan deres nyhedsindslag bliver afkodet og forstået. Herunder vil vi se nærmere på de italesatte og ikke-italesatte kriterier, journalisterne opstiller for, hvordan de udvælger cases – i forhold til måden, de mener, indslaget bedst præsenteres for modtageren.

I journalisternes svar, der handler om de praktiske udfordringer og kriterier for udvælgelse af kilder i hensynet til seeren, ligger der både italesatte og ikke-italesatte for-forståelser af, hvordan journalisterne bedst udformer et nyhedsindslag. Under overskriften *De journalistiske for-forståelser* vil vi se nærmere på, hvad disse for-forståelser betyder for journalisternes brug af etniske minoriteter som kilder.

I *Den kulturelle udfordring* vil vi se nærmere på de specifikke udfordringer, journalisterne personligt oplever i forhold til at bruge kilder med en anden kulturel baggrund. Herunder vil vi berøre de fordomme, journalisterne selv har og de fordomme, de mener, seeren har.

Vi er opmærksomme på, at de fire emner i mange tilfælde overlapper hinanden, og der vil derfor i flere tilfælde være citater, der går igen, da citatet kan sige noget om flere af emnerne.

Der inddrages løbende relevant teori, som skal sætte citaterne ind en bredere medieteoretisk sammenhæng.

I den følgende analyse bruger vi både ordene *kilder* og *cases*, når vi taler om etniske minoriteter som erfaringskilder. Vi spørger i vores interviews kun ind til erfaringer og overvejelser om brugen af etniske minoriteter som privatpersoner og således ikke som eksperter eller professionelle kilder.

5.1 Den praktiske hverdag

I denne analysedel vil vi se på de praktiske elementer, der spiller ind i journalisterne hverdag. Praktiske elementer, flere af journalisterne bruger som argument for, hvordan de udvælger kilder til deres indslag.

De interviewede journalister er tv-journalister, og det er derfor nærliggende at se nærmere på nogle af de udfordringer, der spiller ind i en tv-produktion. Ida Schultz fokuserer blandt andet på tre ekstra nyhedskriterier for tv-nyheder i 'Bag nyhederne' (Schultz, 2006: 63). Disse inddrager vi løbende, når de har relevans for analysen.

Samtidig vil vi sætte de interviewede journalisters udsagn i perspektiv ud fra teorien om gatekeeping, da journalisterne selv opererer som gatekeepere i forhold til udvælgelse af kilder, men også de udefrakommende gatekeepere, der påvirker kildeudvælgelsen. Pamela Shoemaker berører både de indre processer hos den enkelte aktør, men også udefrakommende faktorer, der påvirker udvælgelsesprocessen (Shoemaker, 1991: 32). Teorien inddrages og forklares ligeledes løbende i analysen.

5.1.1 Tid og enkelthed

[Kilden] er noget, der bliver afgjort i et samspil af tidsressourcer og ideen om at kunne nå at få noget andet. Tv-produktionen er indrettet sådan, at du kan ikke nå at komme til den anden ende af landet. Og du har så travlt i løbet af dagen, er det luksus, hvis du kan nå at sadle om i forhold til en case på dagen (Journalist, DR, 27 år).

Journalisten forklarer her, hvor svært det er for ham at nå at finde en ny case, hvis den han kommer ud til, ikke er som forventet. Alle journalisterne peger på tiden, som et praktisk element, der gør, at journalisterne må lægge sig fast på valg af kilder forholdsvis hurtigt på en arbejdsdag.

Flere af journalisterne går også ofte på kompromis på grund af tiden og eksemplet herunder viser, hvordan tiden går forud for ønsker om, hvilke kilder, der medvirker: *Jeg synes, det er vigtigt, at der er en eller anden form for kønsfordeling. Og på det tidspunkt handler det egentlig bare om, at få nogen i kassen så hurtigt som muligt (Journalist, TV2, 39 år).*

Specielt i forhold til etniske minoriteter som kilder, taler journalisterne om tiden: *Hvis vi skal til Ishøj – og der er helt vildt mange indvandrere på skolen – og vi skal nå at have det her færdigt til tiden...* (Journalist, DR, 34 år.) Journalisten her overvejer altså at fravælge etniske

minoriteter i sit indslag ud fra en formodning om, at det er mere tidskrævende, hvis han opsøger en skole, hvor koncentrationen af etniske minoritetsbørn er høj. Denne formodning vender vi tilbage til senere i analysen, når vi går nærmere ind i journalisternes for-forståelser (afsnit 5.3).

Journalisten er således i første omgang selv gatekeeper i forhold til kildevalget, når det er et spørgsmål om at strukturere sin arbejdsdag. Fravælgelsen sker, ifølge Shoemaker, fordi alle er påvirkede af strukturen for, hvordan samfundet hænger sammen. For nyhedsjournalister beskrives disse strukturer som et iboende nyhedsskema, der bygger på tidligere erfaringer og på arbejdspladsens arbejdsprocesser, der påvirker journalister og andre beslutningstagere i løbet af dagen. Dette betyder, at ingen har et fuldstændigt åbent sind, men i stedet vil trække på disse nyhedsskemaer i udvælgelsesprocessen:

The nature of the gatekeeper's schema(s) may explain why some messages are allowed to pass the gate and others are rejected: A message may pass because it becomes associated with news schema, or, conversely, one may reject because it is associated with nonnews (Shoemaker, 1991: 39).

Det kan altså tolkes, at det iboende nyhedsskema får journalisterne til at fravælge etniske minoriteter, fordi de mener, at det er mere tidskrævende for dem. Måden, hvorpå journalisterne i de ovenstående citater italesætter tiden som en afgørende faktor, vidner også om den produktionsform, tv-journalister er underlagt. Selve produktionen er omfangsrig og involverer mange mennesker, til trods for et nyhedsindslag varer mellem et og to et halvt minut (Schultz, 2006: 64). Og netop tiden i et nyhedsindslag stiller andre krav til formidlingen:

Et trykt avisformat giver mulighed for at skimme, for at læse det samme to gange, for at læse nogle passager hurtigt og andre langsomt, mens tv-formatet tvinger seeren til at forstå, hvad der sker, i det tempo, der ligger i formatet. Det betyder alt sammen, at historierne må være forholdsvis enkle (Schultz, 2006: 64).

Enkelhed er et krav til indslagets format for at sikre maksimal forståelse af dets budskab (Schultz, 2006: 63). Dette aspekt kommer også til syne, når journalisterne taler om tidspresset i løbet deres arbejdsdag. Flere af journalisterne påpeger, at deres kilder skal være nemme at forstå og gode formidlere, da dette letter arbejdsbyrden for journalisten, der dermed har mere tid til sin fortælling:

Der er bare nogen, der er enormt gode til at levere en sætning på 7 sekunder, og så er der nogen, der bare

ikke kan formulere noget, der giver mening på under 20 sekunder. Og det betyder bare meget for et tv-indslag (Redaktør, TV2, 30 år).

Journalisterne giver således alle udtryk for, at deres hektiske hverdag og de nyhedsformater, de arbejder med, gør det svært for dem at inddrage etniske minoriteter, fordi det skal være så nemt som muligt for seeren at forstå. Journalisterne her peger altså på samme forklaringsårsag, som journalisterne i Anker Brink Lunds undersøgelse fra 2001 (jf. afsnit 3.3). Man kan dermed argumentere for, at arbejdspresset ikke er blevet mindre det seneste årti.

5.1.2 Hierarkiet

Det er ikke kun journalisten selv, der afgør, hvilke kilder der når skærmen. En stor del af den journalistiske arbejdsproces på tv-redaktioner er samspillet mellem journalisten og redaktøren.

Flere af journalisterne fortæller, hvordan de i samarbejde med dagens redaktør beslutter, hvilke kilder skal medvirke i nyhedsindslaget: *Jeg tror da, at jeg ville klare det med redaktøren og blive enig om, at det er en case, vi kan bruge* (Journalist, TV2, 42 år). Journalisten her taler ud fra en tænkt situation om, hvorvidt hun ville bruge en etnisk minoritetsfamilie som repræsentant for den 'almindelige borger' – det vil sige i et indslag, der ikke handler om etniske minoriteter. Her beskriver hun således, at hun ville rådføre sig med redaktøren.

Da det sker så sjældent, at etniske minoriteter optræder som repræsentanter for 'almindelige borgere' i indslag, kan det tolkes, at journalisten her betvivler sit eget nyhedsskema, fordi hun sjældent skal tage den type beslutninger. Set ud fra et gatekeeping-perspektiv, kan det samtidig tolkes som et udtryk for, at hun ikke føler sig sikker på, hvilket nyhedsskema chefen eller organisationen arbejder ud fra i forhold til etniske minoriteter, og derfor føler hun et behov for at rådføre sig med redaktøren. Redaktøren er højere placeret hierarkisk end journalisten og er derfor den daglige beslutningstager i forhold til kildebrug i dette tilfælde. Redaktøren vil, ligesom journalisten, tage beslutninger ud fra et indre nyhedsskema, der fortæller ham/hende, hvad der er en god kilde. Da redaktøren dagligt tager beslutninger på flere historier, kan dennes erfaringsniveau argumenteres for at være højere end den enkelte journalists, der dagligt kun beskæftiger sig med én historie og dermed ét sæt kilder.

Samtidig er redaktøren som gatekeeper også påvirket af andre elementer. Dette ses tydeligt gennem et eksempel, den interviewede redaktør fra TV2 giver. Han fortæller, at en journalist skulle lave et indslag om en lektiecafe under lockout-konflikten. De eneste to lektiecafeer, journalisten kunne finde frem til, var begge i områder, hvor koncentrationen af etniske

minoriteter var høj. Alle fremmødte i lektiecafeen var af anden etnisk baggrund and dansk, og journalisten spurgte derfor redaktøren til råds. Som det var tilfældet i det tidligere citat, var journalisten her også i tvivl om sit kildevalg, fordi børnene i indslaget skulle være repræsentanter for 'almindelige skolebørn'. Redaktøren fortæller, at han synes, det var ærgerligt, at der ikke var nogle etniske danskere til stede, men han mente, at en lektiecafe var bedre end ingen lektiecafe i indslaget. Redaktøren tog altså beslutningen om at bruge den omtalte lektiecafe, fordi der ellers ville mangle en billedramme til historien, da der ikke var tid til at finde en ny. Her kan vi altså identificere et af de specielle tv-nyhedskriterier, *gode billeder* (Schultz, 2006: 63). I nævnte eksempel blev dette nyhedskriterium vægtet højere end redaktørens egen tvivl om kildevalget. Redaktøren fortæller dog videre, at han på efterkritikken¹⁸ fik at vide af en chef rangeret højere, at det var et forstyrrende kildevalg, som ikke passede ind i historiens vinkel:

(...) bagefter kunne jeg da godt se, at det måske var lidt misvisende, at vi tog ud i sådan en indvandrerklub, eller hvad det var. Det var det jo ikke, men det var bare dem, der var i Vollsmose og på det bibliotek i København. Så på den måde, så jo, så tænker jeg nogle gange for lidt og nogle gange selv og... ja (Redaktør, TV2, 30 år).

Redaktøren bevæger sig altså her fra en forestilling om, at en lektiecafe er en lektiecafe, uanset hvem der befinder sig i den, til efter efterkritikken at beskrive lektiecafeen som en indvandrerklub. Ordene: *Så på den måde, så jo, så tænker jeg nogle gange for lidt og nogle gange selv og...* kan tolkes som, at han er blevet irrettesat af sin chef og derfor vender kritikken indad og rationaliserer, at han ikke har tænkt sit valg ordentligt igennem. Der kan argumenteres for, at den journalistiske struktur og det hierarki, som både journalist og redaktør er underlagt, her kommer til syne. Set ud fra Shoemackers optik er denne process et af de fem niveauer inden for gatekeeping-teorien, nemlig det organisatoriske niveau: *Although individuals and routine practices generally determine, what gets past the gate and how it is presented, organizations hire the gatekeepers and makes the rules* (Shoemaker, 1991). Det kan ud fra det ovenstående eksempel tolkes, at den pågældende redaktør på efterkritikken får at vide, hvilke kriterier organisationen har opstillet, og at det er ud fra disse, han skal navigere. Det kan således tolkes, at redaktørens og journalistens valg af case i

---

¹⁸ Både på TV2 Nyhederne og TV Avisen har redaktionerne daglig efterkritik, hvor en chef vurderer dagens udsendelse som helhed og giver ros og ris til de enkelte indslag i udsendelsen.

ovenstående eksempel ikke passer ind i organisationens kriterier for, hvad en god case er. Konsekvenserne af disse organisatoriske strukturer kommer vi ind på i en efterfølgende diskussion. Først ser vi nærmere på, hvordan journalisterne rent praktisk får kontakt med deres cases, da det også har betydning for deres valg.

5.1.3 Adgang til cases

I forlængelse af tidsaspektet er adgangen til etniske minoriteter en anden gennemgående faktor, der er afgørende for, om journalisterne bruger etniske minoriteter i deres nyhedsindslag. Oftest benytter journalisterne sig af organisationer og deres eget netværk, når de skal finde en case i løbet af nogle timer. Her er det afgørende for journalisterne, om de bliver tilbudt etniske minoriteter i deres kildejagt.

I 2004 konkluderede forsker Nete Nørgaard Kristensen, at en af de danske journalisters største begrænsninger var deres afhængighed af PR-bureauer og organisationer, når de skulle finde kilder til deres historier forholdsvis hurtigt:

Derudover beskriver journalisterne, at såkaldte 'nemme' eller lettilgængelige historier, der eksempelvis har sit udspring i PR-informationer eller pressemateriale, som forskellige kilder har tilrettelagt og serveret for medierne, har gode muligheder for at nå offentligheden (Kristensen, 2004: 91-93).

Journalisterne i vores interviews siger ligeledes, at de ofte ikke har tid til at researche sig frem til de rigtig gode kilder og derfor er afhængig af hjælp fra andre:

I hverdagshistorier er det jo tit en interesseorganisation eller ngo, som har skaffet de der familier. Og i et workflow, hvor du har 2-3-4 timer til at finde dine kilder, så er du nødt at komme af sted, så har du ikke et kæmpe kildevalg [...] men man får heller ikke tit etniske minoritetskilder tilbudt (Journalist, TV2, 29 år).

Så ringer vi måske til en skolebestyrelsesformand. Formanden sidder i en bestyrelse kun med danske familier i. Og dem han kender ude på villavejen er også danske. Så hvis han skal tænke på nogen, der sådan er gode til at formulere sig. Så tænker han måske på nogen, han har mødt på et forældremøde (Redaktør, TV2, 30 år).

Journalisterne oplever altså, at de sjældent bliver tilbudt etniske minoriteter som cases, når de søger hjælp hos organisationer og foreninger.

En anden udfordring i forhold til adgangen til etniske minoriteter som cases, er ifølge

journalisterne, at etniske minoriteter ikke er en del af deres eget netværk: *Det handler jo selvfølgelig også om, om man blander sig med hinanden. Det handler jo om, om man har kontakten til dem* (Journalist, TV2, 39 år).

[...] der er nok et minifilter her, fordi jeg ofte finder cases gennem netværk, gennem folk jeg kender, som mange andre journalister også gør. Og så mange bekendtskaber har jeg heller ikke med anden etnisk oprindelse end dansk. I hvert ikke lige så mange jeg har, som er hundrede procent sovs og kartofler-danske (Journalist, DR, 27 år).

Derfor påpeger en anden af journalisterne, at det for ham vil det være nemmere at komme i kontakt med etniske minoriteter, når han laver voxpopper:

Det er der, man nemmest kan få brudt den mur ned mellem den meget lyshudede journalistverden, og så den noget mindre lyshudede virkelige verden. Det er ude på gågaden – hvor man skal fiske voxpopper. For så kommer de selv. Så skal man ikke ud og lede i en eller anden verden, man slet ikke kender noget til (Journalist, TV2, 39).

Journalisten her oplever, at journalister ofte kommer fra middelklassefamilier, har venner fra middelklassen og mener nogenlunde det samme - det vil sige har samme baggrund og derfor ikke har et netværk blandt etniske minoriteter.

Samme journalist giver i interviewet også udtryk for, at fraværet af etniske minoriteter blandt journalister er en af årsagerne til, at billedet ser ud, som det gør. Og netop fordi journalisternes kildenetværk blandt etniske minoriteter er på et minimum, ser de fleste journalister i den danske mediebranche fortsat etniske minoriteter som et 'dem'.

Journalist forklarer videre, at han har arbejdet på en redaktion, hvor de var så bevidste om dette behov for et netværk, at de aktivt valgte at ansætte en journalist med anden etnisk baggrund, men at formålet med journalistens ansættelse ikke gik efter hensigten:

Og det var især med hensyn til det her med, at vi var bevidste om, at vi alle sammen kom med den samme kulturbaggrund, så kom vi også til at fortælle de samme historier. En overgang ansatte vi en fyr med en anden baggrund. Men så stor indflydelse havde en person heller ikke. Der kommer det mere til at handle om udvælgelse af historier. Det vil sige flere historier om etniske minoriteter. Men det var jo ikke, det der var meningen – men mere at vi skulle bruge dem, som vi bruger dem, der er lyse i huden (Journalist, TV2, 39 år).

Selvom journalisterne påpeger, at deres adgang til etniske minoriteter er begrænset, fortæller en af dem dog, at han selv er mere opmærksom på at bruge etniske minoriteter, fordi hans egen baggrund er anderledes:

Nu har jeg selv en udenlandsk far – min far er fra Bolivia, fra Sydamerika – så jeg synes, det er vigtigt, at vi får så mange forskellige mennesker i tale – også dem med en anden baggrund end ærkedansk (Journalist, DR, 27 år).

Sidstnævnte journalist italesætter her dét, som Journalist, TV2, 39 år påpeger, nemlig at en anden baggrund kan have indflydelse på journalisternes fokus på at bruge kilder blandt etniske minoriteter. Hvorvidt flere journalister med anden etnisk baggrund end dansk på redaktionerne vil fremme brugen af etniske minoriteter i nyhederne, kommer vi ind på i diskussionen.

5.1.4 Opsummering

Vi har i analysens første del identificeret tre gennemgående hovedtemaer.

Det første drejer sig om journalistens hektiske hverdag. Her er det vigtigt, at journalisterne hurtigt kan lægge sig fast på en case, da tiden er afgørende. Journalisterne fravælger derfor ofte etniske minoriteter, fordi de mener, at det er mere tidskrævende at få fat i dem. Da nyhedsindslagets korte format stiller krav om enkelhed, fravælger journalister ofte etniske minoriteter, fordi de har en formodning om, at de vil have sværere ved at udtrykke sig klart og præcist.

Det andet hovedtema, journalisterne rent praktisk forholder sig til i løbet af dagen, er de hierarkiske beslutningsprocesser. Det er ikke udelukkende journalisten, der afgør, hvilke kilder der bliver udvalgt. Hvis journalisten er i tvivl om det er den rigtige case, vil denne ofte spørge redaktøren til råds. Redaktøren arbejder ligeledes ud fra det, denne mener, er organisationens overordnede linje i forhold til at udvælge cases. Der er således flere led af gatekeepere, der er med til at beslutte, hvilke kilder, der bliver brugt.

Det tredje hovedtema drejer sig om adgangen til cases. Mange af journalisterne søger hjælp hos organisationer og foreninger i casesøgning. Journalisterne oplever, at de kun sjældent får tilbudt etniske minoriteter gennem disse kanaler. Journalisterne har heller ikke selv det fornødne netværk blandt etniske minoriteter, der gør, at de kommer i kontakt med disse på en almindelig hektisk arbejdsdag.

5.2 Hensynet til seeren

Alle de interviewede journalister har forestillinger om, hvordan seeren vil afkode deres nyhedsindslag, hvilket medfører mange journalistiske overvejelser. I denne del af analysen fokuseres der på disse overvejelser, der i høj grad spiller ind på journalisterne beslutninger om at bruge etniske minoriteter som kilder. Journalisterne opstiller forskellige kriterier for, hvordan de udvælger cases – kriterier der er tillært igennem deres uddannelser. Flere af disse er konkrete medieteoretiske begreber, som vil blive operationaliseret løbende igennem analysen.

5.2.1 Kriterier for kildevalg

Du skal jo være repræsentativ. Det nytter jo ikke noget at vælge den, der er mindst typisk, for så stritter det (Journalist, TV2, 42 år).

Når journalisterne bliver spurgt om, hvad det vigtigste for dem er, når de udvælger cases, siger de alle direkte, at deres kildevalg skal være *repræsentativt*.

De italesætter således et begreb taget fra fagtraditionen sociologisk metode. Her referer begrebet til en gruppe af mennesker, der, ud fra et omfangsrigt kildegrundlag, kan betragtes som værende et repræsentativt udsnit af befolkningen (Bjerg & Villadsen, 2006). Men når journalisterne bruger begrebet repræsentativ, mener de, at kildevalget skal afspejle virkeligheden, som de ser den. I forhold til brugen af etniske minoriteter betyder det et ubevidst fravalg, fordi journalisterne vælger en case ud fra den del af befolkningen, der er flest af – det vil sige etnisk hvide danskere: *Kildevalget skal være så naturligt som muligt, og det skal nogenlunde afspejle den virkelighed, som jeg befinder mig i (Journalist, DR, 44 år)*. Journalisternes brug af begrebet repræsentativitet kommer således til at adskille sig fra dets oprindelige definition i den sociologiske metode. I hvert nyhedsindslag medvirker kun få kilder, og en case vil derfor aldrig være repræsentativ i dets oprindelige betydning. Når journalisterne taler om repræsentativitet i forhold til kilder og særdeleshed cases, mener de alle sammen en case, der afspejler den 'almindelige borger' bedst muligt.

Journalisternes udvælgelse og brug af kilder kommer således også til at adskille sig fra et af medieteoriens vigtigste punkter, når kriterier for kildeudvælgelse beskrives: *Et klassisk ideal for kildevalget tilsiger, at dagspressen skal forsøge at afspejle de forskellige grupperinger i samfundet næsten repræsentativt (Sahlstrand, 2000: 205)*. Idealet er altså, at nyhedsjournalistikkens kildevalg bør være præget af mangfoldighed og pluralisme (Skovbjerg &

Jørgensen, 2006: 20). Selvom journalisterne direkte siger, at de forsøger at opnå repræsentativitet i deres kildevalg, lever de således ikke op til dette ideal i praksis, fordi de vælger cases ud fra samme devise, hver gang de skal lave et indslag, og derfor i det store billede ikke får brugt etniske minoriteter i en sådan grad, at de lever op til deres egne idealer.

Der er dog en af journalisterne, der ønsker at overrepræsentere etniske minoriteter i sine indslag, fordi han er opmærksom på, hvor lidt de bliver brugt som kilder.

Der kan det godt være, at jeg laver en form for kvotering, en positiv særbehandling, fordi jeg synes det er vigtigt, at man kommer op på et vist niveau. Når de andre journalister i høj grad ligger under, så vil jeg godt være med til at hive det op (Journalist, DR, 27 år).

I forlængelse af brugen af begrebet repræsentativitet, bruger journalisterne begrebet *identifikation*. De to begreber hænger for journalisterne uløseligt sammen, fordi repræsentativitet for journalisterne er en forudsætning for, at seeren kan identificere sig med casen i indslaget. Og identifikation er noget alle journalisterne peger på i forhold til deres brug af primært etnisk danske personer som cases:

Fordi det er jo mere repræsentativt, og det er jo mere 'det kunne være mig' – jeg kan identificere mig med personerne i nyhederne. Og sådan er befolkningssammensætningen, så der er jo en stor logik i det (Journalist, DR, 34).

Og hvem er det, som familien Danmark identificerer sig mest med? Er det en etnisk indvandrerfamilie fra Ishøj, eller er det en eller anden dansk familie fra Amager? Det er nok den danske familie fra Amager (Journalist, TV2, 29 år).

Identifikation er, som tidligere nævnt, et af de fem nyhedskriterier, journalister bruger som en slags guide til, hvad den gode historie skal indeholde, når de dagligt manøvrerer sig igennem de mange informationer og historier (Kramhøft 2000: 66). Identifikation vedrører læserens potentielle muligheder for at kunne identificere sig med den begivenhed, historien omhandler. Mange af de begivenheder, der dækkes i medierne, kan være svære for modtageren at forholde sig til, da der ofte er tale om abstrakte problemstillinger. Der anvendes derfor ofte en form for personliggørelse eller personificering af nyheden ved at bruge personer, der kan komme med deres personlige oplevelser af den dækkede begivenhed (Kramhøft 2000: 66).

Vigtigheden af, at seeren kan identificere sig med kilden, er, i forlængelse af Kramhøft pointe, også helt afgørende for de interviewede journalister, da indslaget oftest fortælles igennem

en hovedperson:

Hvis ikke seeren kan identificere sig med det, du viser på de der 1:45, så mister du dem. Og hvis de fleste kan identificere sig med familien Hansen, så nytter det ikke noget, at du har familien Ali Hassan, det gør det bare ikke (Journalist, TV2, 42 år).

Journalisten påpeger her, at hun ikke må 'miste' seeren. Der kan argumenteres for, at journalisterne følger en journalistisk praksis, der betyder, at de er mere tilbøjelige til at formidle det konkrete frem for det abstrakte, det simple frem for det komplekse og det sikre frem for det tvivlrådige. Alt sammen for at gøre det så 'spiseligt' som muligt for læseren (Davies, 2008: 124).

Sociolog Gaye Tuchman har i artiklen *Objectivity as Strategic Ritual* undersøgt, hvordan journalister henholder sig til begrebet objektivitet i forhold til at mindske risikoen for, at deres overordnede, og ikke mindst seere og læsere, kan kritisere deres nyheder (Tuchman, 1977: 661). En af journalisterne bruger endda ordet objektiv helt eksplicit: *Jeg ville lave optagelserne uanset hvad, tror jeg, medmindre jeg kunne se, at personen slet ikke passer ind, fordi de objektive kriterier ikke passer (Journalist, 27 år, DR).* Journalisten taler her om *objektive kriterier*, der afgør, om hans case egner sig til tv. Det kan tolkes, at journalisten med ordene objektive kriterier italesætter sit iboende nyhedsskema, hvori der ligger nogle rutinemæssige vurderinger af, hvordan han skaber identifikation hos seeren.

Men der kan også argumenteres for, at journalisternes brug af begreberne repræsentativitet og identifikation henholder sig til de samme slags ritualer og strategier, som Tuchman beskriver:

(...) newspapermen invoke ritualistic procedures in order to deflect potential criticism and to follow routines bounded by the "cognitive limits of rationality," they are also performance "strategies" (Tuchman, 1977: 661).

Når journalisterne per automatik argumenterer for, at repræsentativitet og identifikation og ikke mindst objektive kriterier er logiske grunde til, at de primært bruger etniske danskere som cases, så kan det, ud fra Tuchmans optik, tolkes som et strategisk ritual. Forstået på den måde, at de henholder sig til de gældende procedurer for, hvordan en journalist udvælger cases. Som en af journalisterne siger: *Identifikation, identifikation, identifikation, det lærte vi jo på*

journalisthøjskolen dengang (Journalist, TV2, 42 år).

De interviewede journalister giver alle udtryk for, at de, i forhold til seeren, vælger cases, som er mest muligt repræsentative, det vil sige i forhold til flertallet af borgere – og at de vælger de cases, som flest kan identificere sig med. Som en af journalisterne selv beskriver det:

Det nytter jo ikke noget, at fordi jeg personligt synes, at det ville være godt at prøve at bryde nogle grænser ned og rykke nogle fordomme. Så nytter det ikke, at jeg har mit eget lille korstog, hvis det er sådan, at seerne ikke kan identificere sig med det (Journalist, TV2, 42 år).

Journalisten forklarer i forlængelse af dette, som vi nævnte i første kapitel af analysen, at hun ville spørge redaktøren til råds, hvis hun var i tvivl om at bruge en etnisk minoritet som case. Tuchman beskriver, at journalister bruger disse strategiske ritualer netop for at undgå kritik fra deres overordnede og seere. Som nævnt i afsnittet om den hierarkiske fødekæde af gatekeepere i nyhedsproduktionen, så er det tydeligt, at journalisterne og redaktørerne hører efter, hvad der bliver sagt på efterkritikken og henholder sig de idealer, der bliver opstillet. I bund og grund kan disse begreber, som journalisterne bruger som forklaringsårsager, tolkes som et udtryk for, at de ikke ønsker at adskille sig fra normen, da det kan skabe problemer for dem. Disse normative forestillinger vil vi komme nærmere ind på senere i analysen, når vi går i dybden med de forståelser, journalisterne opererer ud fra (afsnit 5.3).

Når journalisterne skal bruge en enkelt case i en historie, som ikke handler om etniske minoriteter, fravælger de således oftest etniske minoriteter som kilder. Det er dog anderledes, når de skal lave voxpopper. Her er de meget opmærksomme på at få forskellige typer af mennesker med, da det ofte er indslag, hvor en generel problemstilling tages op, og journalisten går ud og – så at sige – tager pulsen på danskerne. Her vil man typisk spørge en række forskellige mennesker i stedet for at have en case eller en hovedperson med i indslaget. I disse tilfælde fortæller journalisterne, at de gerne opsøger etniske minoriteter, da de ser en mulighed for at afspejle bybilledet. Det er for dem en anden situation, fordi der er *flere* 'almindelige borgere' med i indslaget. Journalisterne giver her udtryk for en forventning om, at det vil være nemmere for seeren at forholde sig til etniske minoriteter i en voxpop, fordi seeren bedre kan forholde sig til et generelt bybillede, hvor etniske minoriteter også indgår - frem for i en historie, hvor man skal forholde sig til etniske minoriteter i deres hjem eller lignende.

Journalisterne påpeger dog flere personlige udfordringer ved at bruge etniske

minoriteter både i voxpopper og generelt. Det vender vi tilbage til senere i analysen, når vi ser nærmere på journalisters opfattelse af den kulturelle kløft mellem dem selv og etniske minoriteter (afsnit 5.4).

Men først vil vi se nærmere på de overvejelser journalisterne har om formidlingen til seeren.

5.2.2 De tv-mæssige overvejelser

Udover de mere overordnede kriterier som repræsentativitet og identifikation påpeger alle journalisterne, at de i nyhedsindslag søger at gøre informationen så nem for seeren at afkode som muligt. Det betyder, at de i deres kildevalg i høj grad tager højde for ikke at forstyrre seeren, og at de derfor fravælger elementer, der kan være visuelt eller sprogligt forstyrrende. Dette aspekt kan igen identificeres som det, Ida Schultz betegner som et nyhedskriterium på tv – *enkelhed* (Schultz, 2006: 64). Men udover at gøre historien simpel for journalistens egen skyld, drejer det sig for journalisterne også om at gøre den simpel for seeren.

Sproget

For mig er det rent journalistisk lige meget, om det er den ene eller den anden case. Jeg må se på det journalistiske produkt og den historie, jeg skal fortælle. Og hvis jeg har to cases, og de er lige gode, og den ene taler bedre dansk, så ville jeg tage den, der taler bedre dansk, fordi det vil gøre mit indslag bedre, og min historie lettere at forstå (Journalist, DR, 44 år).

Flere af journalisterne påpeger sproget som en af de afgørende faktorer for, at de ikke oftere bruger etniske minoriteter som kilder. De frygter, at hvis kilden er mere eller mindre uforståelig, så kan det blive forstyrrende for seeren, som kun har meget kort tid til at afkode den information, der er nødvendig for at forstå problematikken i nyhedsindslaget: *Hvis seeren skal bruge sit fokus på at forstå, hvad det bliver sagt, er chancen for, at man overhovedet ser [nyhedsindslaget] meget lille (Journalist, TV2, 39 år).*

Sproget er altså fortsat en årsag til, at journalister fravælger etniske minoriteter kilder. I Anker Brink Lunds undersøgelse fra 2001, sagde flere af de journalister, han havde interviewet også, at de fravalgte etniske minoriteter på grund af sproget.

Billeder

Tv er jo bare et lortemedie, når du skal kommunikere hurtigt og med meget få informationer. Derfor bliver du nødt til at være enormt skarp i, hvad du formidler. Og 80 procent af det, du formidler, det er jo nok billedet. Og hvis dit billede lige pludselig åbner en masse spørgsmålstegn inde i hovedet, så kan du koble din historie helt af sporet (Journalist, DR, 34).

Et andet element journalisterne entydigt peger på, er det visuelle udtryk, når de producerer nyhedsindslag til tv. I forlængelse af dette mener de interviewede journalister også, at etniske minoriteter kan være visuelt forstyrrende i visse sammenhænge. De er af den opfattelse, at hvis seeren bliver konfronteret med en kilde, der visuelt ikke stemmer overens med det, de havde forventet at se, vil det være forstyrrende og tage fokus fra historiens indhold:

Det er jo præcis det samme, som hvis du havde én, der var lam i ansigtet. På papiret kan det lyde dumt, men det er jo det der med, at det skal gerne være repræsentativt, ellers det kan bare komme til at støje (Journalist, DR, 34 år).

Altså for mig ville det ikke betyde noget, hvis det var indvandrerfamilie, der talte dansk og i øvrigt boede ligesom alle andre. Men hvis man taler om stigende boligpriser, og så tager ud til en familie, der bor syv mand i et meget lille hus, fordi det er det, de er vant til – og det er det, de gerne vil – nu taler jeg i ekstremerne – så giver det svært mening (Redaktør, TV2, 30 år).

Det kan tolkes som det Hjarvard beskriver som brugen af stereotyper i nyhedsformidlingen, hvor medierne opererer med velkendte kategorier til at beskrive forskellige fænomener. Ofte bruges der klicheer (Hjarvard, 1995: 3.2). Som beskrevet i Kapitel 3, har de seneste års undersøgelser konkluderet, at brugen af stereotyper er meget udbredt i forhold til etniske minoriteter, hvor de primært bliver brugt i historier, der passer ind i velkendte kategorier. Det vil sige, historier, hvor befolkningen forventer at møde en etnisk minoritet.

Journalisternes opfattelser af, hvordan seeren reagerer på det ikke velkendte kan tolkes som en af de indlejrede journalistiske praksisser, som Nick Davies beskæftiger sig med. Han har forsøgt at opstille de uskrevne regler for den type journalistik, der præger mediebilledet i dag. En af praksisserne kalder han for 'Select safe ideas'. Praksissen betyder, at journalister vælger historier, der er bygget på sikre politiske og moralske værdier. Det vil sige, at de vælger ideer, der reflekterer den offentlige konsensus (Davies, 2008: 117). Journalisternes for-forståelser af den offentlige konsensus kommer vi nærmere ind på senere i analysen (afsnit 5.3). Pointen her er således, at journalisterne synes at vælge etnisk danske cases, fordi det er det sikreste valg i forhold

til den offentlige konsensus.

Der er dog situationer, hvor journalisterne ikke mener, at brugen af etniske minoriteter er et visuelt forstyrrende element for seeren. Som nævnt tidligere, virker det mere naturligt for journalisterne at bruge etniske minoriteter i voxpopper:

Jeg var ude og lave et indslag om Distortion¹⁹, og der spurgte jeg to mørke fyre, altså en afrikaner og en mulat, om de ikke ville være med. Men det var jo lidt sådan en mangfoldighedsfest, så der ville det jo passe fint (Journalist, DR, 34).

Journalistens pointe kan sammenlignes med den Rikke Andreassen pegede på i sin undersøgelse, hvor hun konstaterede, at den stereotype etniske minoritet er god til at synge og danse, og at man derfor ser en ligestilling af etniske danskere og ikke etniske danskere i musiktalentprogrammer (afsnit 3.2). I et indslag om Distortion er det i en stereotyp sammenhæng således ikke forstyrrende, at en etnisk minoritet som kilde, da journalisten mener, at det er en naturlig sammenhæng at bruge etniske minoriteter i.

5.2.3 Troværdighed

Man kan jo godt komme ud til en kilde, der lyder helt vildt troværdig i telefonen, og så kommer man ud, og så står han med klap for øjet og har børstet tænder med en håndgranat. Og så er det det, man fokuserer på, og det dur jo ikke. På den måde (...) skal man være varsom, når man laver fjernsyn (Redaktør, TV2, 30 år).

Det, journalisten her giver udtryk for, er, at kilden og dermed også indslaget kan miste sin troværdighed, hvis ikke seeren kan identificere sig med personen eller bliver forstyrret af noget sprogligt eller visuelt:

De ville måske betvivle [casens] ægthed alene på grund af hans hudfarve – fordi han var arabisk. Men så gjorde vi jo noget mere ud af fortællingen om ham for at øge hans troværdighed – at han var studerende og var i gang med det og det (Journalist, DR, 34 år).

Flere af journalisterne føler, at de bliver nødt til at gøre mere ud af personens baggrund og

---

¹⁹Distortion er en gadefest med musik og dans, der afholdes over fire dage i de forskellige områder af København en gang om året.

uddannelsesniveau for at højne etniske minoriteters troværdighed i forhold til seeren. En af journalisterne siger således: *Ja, vi vil kun have 'gode' indvandrere, nogen vi kan have sympati for. Psykolog, fin uddannelse. Godkendt (Journalist, DR, 34).*

En anden journalist forklarer, at han for nyligt lavede et indslag, hvor en ung mand med anden etnisk baggrund end dansk var offeret i et indslag. Offeret var blevet overfaldet af rockere, fordi de troede, han var del af en rivaliserende bande, hvilket ikke var tilfældet. Men journalisten og fotografen valgte bevidst ikke at filme nogle af den unge mands venner, fordi de var bange for, at indslaget ville miste troværdighed:

Fordi der var nogen af dem, der var på besøg, der ville bekræfte fordommene om unge indvandrere som nogle lømler. Fordi det lignede de. De var det ikke, men det lignede de. Så hvis man bare så et billede af dem i fjernsynet, så ville man mene, at det var det, de var (Journalist, TV2, 39 år).

Journalisten giver her udtryk for, at han frygtede, at offeret ville miste sin troværdighed, hvis hans venner var med i indslaget, fordi de lignede bandemedlemmer. Han frygtede, at offeret mistede sympati og at seerne ikke ville tro på, at han var blevet overfaldet uden grund på grund af hans venners fremtoning. Denne fremtoning var journalisten bange for kunne vække nogle fordomme hos seeren. Disse ideer om seernes fordomme, kommer vi ind på i de følgende analysekapitler.

5.2.4 Opsummering

Vi har i denne analysedel identificeret en række af journalisternes overvejelser om at bruge etniske minoriteter som kilder i forhold til seerne.

En af hovedovervejelserne er, at journalisterne vil leve op til deres eget begreb om repræsentativitet, der vil gøre det muligt for seerne at identificere sig med casen. De vælger primært etniske danskere som cases, fordi størstedelen af befolkningen er etniske danskere, og dermed de cases, som flest, ifølge journalisterne, vil identificere sig med. Når journalisterne laver voxpopper, er de mere bevidste om at vise en større forskellighed blandt de medvirkende kilder som en del af det generelle bybillede.

Journalisterne forsøger desuden at producere deres nyhedsindslag, så der er mindst mulig 'støj', der fjerner fokus fra indholdet. Her er sproget en faktor. Hvis kilden eller casen taler dårligt dansk, kan de blive valgt fra, fordi journalisterne mener, at det vil være forstyrrende for seeren.

Det visuelle udtryk er desuden altafgørende for et tv-indslag. Journalisterne påpeger

alle, at etniske minoriteter kan være forstyrrende i sammenhænge, hvor seeren ikke forventer at se en etnisk minoritet. De arbejder derfor i stereotyper, så det bliver nemmere for seeren at afkode indslaget.

Journalisterne taler også om troværdighed som afgørende for, hvordan de udvælger cases. De mener, at troværdigheden hos kilden kan blive mindsket udelukkende på grund af personens etnicitet, og derfor føler journalisterne, at de skal gøre mere ud af at fortælle om kildens baggrund og uddannelsesniveau i de tilfælde, hvor de bruger etniske minoriteter.

5.3 Journalistiske for-forståelser

Som vi har nævnt løbende, bunder mange af de overvejelser nævnt i de to foregående afsnit, i bestemte for-forståelser, der er indlejret i alle journalister, redaktører og nyhedschefer. Vi har kort berørt det i form af Shoemakers gatekeeping-teori, som forklarer de nyhedsskemaer, journalister agerer ud fra i deres hverdag. Denne analysedel vil se nærmere på disse for-forståelser.

Når vi bruger begrebet *for-forståelser*, taler vi om de indlejrede opfattelser vores interviewpersoner ud fra erfaring og gældende samfundsdiskurser trækker på, når de producerer tv-nyheder. Dette begreb overlapper begrebet *fordomme*, som vi kommer ind på i det efterfølgende analyseafsnit. Vi bruger begrebet *fordomme*, når vi taler om de mere individuelle opfattelser af andre mennesker, samfundet og i dette tilfælde etniske minoriteter, hvor journalisterne har nogle specifikke opfattelser, der på mange måder opleves som negativt ladede. Vi skelner således her mellem de to begreber, fordi journalisterne selv i deres interviews italesætter *fordomme* som et negativt ladet begreb. I den følgende analysedel vil vi dog udelukkende tale om de journalistiske for-forståelser.

Ida Schultz kommer i 'Bag nyhederne' ind på, hvordan nogle nyhedsværdier er fast anerkendte og indlejrede i den redaktionelle proces, når der udvælges historier og kilder:

Ortodoxe nyhedsværdier. *Italesatte, anerkendte, dominerende værdier i det journalistiske felt. I Danmark er de fem journalistiske nyhedskriterier aktualitet, væsentlighed, sensation, identifikation og konflikt (Schultz, 2006: 69).*

Identifikation er, som tidligere nævnt, det mest refererede nyhedskriterium, når journalisterne taler om brugen af etniske minoriteter som cases. Vi har også tidligere talt om Schultz' begreb

enkelhed som et tv-nyhedskriterium, journalisterne opererer ud fra. Man kan her tale om en række for-forståelser, journalisterne agerer ud fra, når de producerer tv-nyheder. For-forståelser, der afgør, hvilke cases, de vælger. Disse for-forståelser betegner Ida Schultz – inspireret af Bourdieu – for nyhedshabitus: *Med andre ord indbefatter habitusbegrebet, at der er nogle strukturer, der strukturerer praksis, selv om disse strukturer ofte vil være usynlige for os i dagligdagen* (Schultz, 2006: 118).

Selvom disse nyhedskriterier er indlejrede opfattelser i journalisterne allerede fra uddannelsen, så kommer den omtalte nyhedshabitus også til syne i flere af interviewene, hvor journalisterne bruger begreber, som synes at være alment kendte, men som ikke er synlige strukturer i den journalistiske hverdag. I samtalen om, hvilke personer man gerne ser medvirke i en voxpop, hvor 'befolkningen' skal høres, falder det journalisterne helt naturligt, at nogle parametre egner sig bedst, som eksempelvis spredning i alder og køn hos de medvirkende:

Så jeg udvalgte dem i forhold til alder, og så var der rimelig mange drenge med sådan lidt hård attitude, så det skulle være et miks af piger og drenge og hård attitude og ikke hård attitude (Journalist, TV2, 29 år).

Hvis det er ligegyldigt, hvad køn det er, så prøver jeg at dele det nogenlunde lige op, for at give indslaget kønsmæssigt mere balance (Journalist, DR, 44 år).

Denne indlejrede opfattelse kommer direkte til udtryk i følgende citat, hvor journalisten giver sit valg et begreb: *(...) måske er det egentlig en regel, der er blevet fortalt mig. Jeg ved det egentlig ikke, men jeg har det sådan, at man skal i hvert fald have tre, de gyldne tre, tror jeg, det hedder* (Journalist, TV2, 42 år).

Det, at journalisten her bruger betegnelsen 'De gyldne tre', kan forstås som en indlejret for-forståelse af, hvordan formatet af en voxpop er. Schultz kalder denne type begreber for:

Heterodoxe nyhedsværdier - *Italesatte, ikke-anerkendte, dominerende værdier i det journalistiske felt* (Schultz, 2006: 69). Gennem interviewene opstår flere af denne type begreber, som synes anerkendte blandt journalisterne: *Jeg ville lave optagelserne uanset hvad, tror jeg, medmindre jeg kunne se, at personen slet ikke passer ind, fordi de objektive kriterier ikke passer* (Journalist, 27 år, DR). Det er, som tidligere nævnt, kun journalisten her, der sætter et specifikt begreb på, men der er konsensus blandt alle journalisterne om, at objektive kriterier skal opfyldes, for at en case er egnet til nyhedshistorien. I de objektive kriterier ligger parametre som identifikation, repræsentativitet, sympatiskabende og velformulerede cases indlejret. Selvom journalisterne ikke

afviser at ville bruge etniske minoriteter i deres indslag, synes der alligevel at være en enighed om, at etniske minoriteter ikke lever op til objektive kriterier, fordi de ikke opfylder identifikationskravet hos seerne:

Og dermed ikke sagt at man ikke også engang imellem skal tænke og sige, jeg er også nødt til at bryde med min egen mavefornemmelse, for det er ikke rigtig, at man ikke kan bruge etniske familier. Men jeg tror også at succeskriterierne hos redaktøren er, at man vælger den danske familie. Det ved jeg ikke, om det er rigtigt, det er bare noget, jeg tror (Journalist, TV2, 29 år).

Som vi også var inde på tidligere, er det således ikke kun journalisten, der opererer som gatekeeper i udvælgelsesprocessen af kilder. Journalisten vælger sine cases ud fra egne værdier og for-forståelser, denne proces betegner Pamela Shoemaker som *det individuelle niveau*. Der er dog yderligere to niveauer inden for gatekeepingteorien, der kommer til udtryk i denne udvælgelsesproces (Shoemaker, 1991: 33). *Det rutinemæssige*, der kan sammenlignes med det Schultz kalder de heterodoxe nyhedsværdier, hvor journalisten tager højde for seerens værdier – og dermed i Tuchmans optik sikrer sig mod kritik fra seeren, ved at give dem det, de forventer (jf. afsnit 5.2). I dette tilfælde: At den gode etniske danske familie-case, som størstedelen af den danske befolkning kan identificere sig med, er det rigtige valg.

Men også de organisatoriske nyhedsværdier spiller ind på journalisternes valg af cases, da de opererer ud fra for-forståelser, der ligger i organisationens hierarki (Shoemaker, 1991: 33). Det er i Tuchmans optik ligeledes et strategisk ritual for at undgå kritik fra overordnede. Der kan ud fra ovenstående citat argumenteres for, at journalistens brug af ordet mavefornemmelse beskriver disse usynlige strukturer, der styrer journalisten i en bestemt retning. Hun har en opfattelse af, at det er det rigtige valg at bruge den etnisk danske familie som case, men kan ikke identificere hvorfor. Schultz beskriver disse usynlige strukturer som: *Doxiske nyhedsværdier: Tavse, ikke-diskuterbare, vedtagne sandheder i det journalistiske felt* (Schultz, 2006: 69). Den journalistiske doxa er således en række tavse for-forståelser, der knytter sig til det journalistiske felt (Schultz, 2006: 116). Det ovenstående citat kan, ud fra denne optik, tolkes som, at journalistens for-forståelse af, hvad redaktøren ønsker, det vil sige de organisatoriske nyhedsværdier, går forud for hendes egen trang til at udfordre den nuværende model for en oplagt familiecase. Flere af journalisterne italesætter ligeledes disse tavse for-forståelser med ordet mavefornemmelse:

Nogle gange kan man bare fornemme det. Vi kunne se, der var en dreng og en pige og en bedstemor og

bedstefar – og vi kunne se på den dynamik i gruppen, at de ville fungere godt på tv. Det var bare en fingerspidsfølelse – vi kunne mærke, at det bliver godt det her (Journalist, TV2, 39 år).

Engang imellem er der forskel på princip og mavefølelse. Og jeg synes, at man som journalist engang imellem tager den på mavefølelsen, og der synes jeg altså, at ens mavefølelse nogle gange vil guide en hen til en dansk familie på sådan en historie, selvom det er åndssvagt (Journalist, TV2, 29 år).

Disse tavse journalistiske for-forståelser kan forstås ud fra den samfundsstruktur, som journalisterne er påvirket af. Måden etniske minoriteter er blevet brugt som kilder i medierne på tidligere (jf. afsnit 3.2), kan være medvirkende til journalisternes forståelse af, hvilke kilder, der egner sig bedst til dagligdagshistorier. Både det individuelle, rutinemæssige og organisatoriske peger tilbage på den måde, man altid har gjort tingene – forstået, at man har fundet en måde, hvorpå man undgår sig kritik fra seeren og overordnede, fordi man ikke udfordrer normen. Journalisterne opererer således med det sikre og det stereotype (jf. afsnit 5.2).

5.3.1 Opsummering

Vi kan ud fra de forrige analyser identificere visse indlejrede journalistiske for-forståelser. Journalisternes italesættelser af blandt andet repræsentativitet, identifikation, objektivitet kan tolkes som en række italesatte nyhedsværdier, journalisterne trækker rutinemæssigt på, for at vurdere hvilke kilder, der er de rigtige at vælge. Disse italesatte værdier kommer i mange tilfælde til at udelukke etniske minoriteter.

Vi kan desuden identificere en række tavse for-forståelser, hvor journalisterne opererer ud fra en idé om, hvilke værdier seeren og de overordnede på arbejdspladsen vil lægge vægt på i deres bedømmelse af tv-indslagene. Journalisterne bruger ordet mavefølelse til at beskrive disse usynlige strukturer, der styrer dem i en bestemt retning.

De tavse for-forståelser kan forstås ud fra den samfundsdiskurs, der har været gældende det seneste årti – det vil sige ud fra et perspektiv, der hedder; sådan har vi altid gjort det. Journalisterne holder sig til det sikre og stereotype for ikke at udfordre normen.

5.4 Den kulturelle udfordring

I forlængelse af de journalistiske for-forståelser, ligger der også en række fordomme om etniske minoriteter som gruppe og deres kultur, der ligeledes spiller ind i forhold til journalisternes brug af etniske minoriteter som kilder.

Store dele af analysen i de foregående afsnit kan i princippet overføres på andre minoriteter i samfundet, som eksempelvis homoseksuelle eller hjemløse. Med dette menes, at journalisterne højst sandsynligt ville give samme svar i forhold til udfordringerne, det tv-mæssigt forstyrrende og de indlejrede for-forståelser af, hvilke mennesker seeren bedst kan identificere sig med. Den nedenstående analyse vil derfor komme nærmere ind på, hvad de etniske minoriteters kulturelle baggrund betyder for journalisterne.

5.4.1 'Dem og 'os'

Flere af journalisterne udtrykker, at det kan være mere eller mindre intimiderende at kontakte etniske minoriteter, fordi de ikke har samme kulturelle baggrund som dem selv. Redaktøren i det følgende citat beskriver, hvordan han føler sig usikker i sit møde med etniske minoriteter: *Måske er det bare de signaler, også fordi man ikke kender kulturen og ikke kender dem så godt. På et ubevidst plan et det nok det* (Redaktør, TV2, 30 år). Specielt de etniske minoriteter, der visuelt skiller sig ud i form af beklædning og udstråling, kan afholde journalisten fra at kontakte dem:

Men der ligger nok også en grad i det der med, hvis de nu også er tildækkede – altså hvis kvinderne har tørklæder på. Eller hvis de sad og vendte sig væk fra offentligheden eller vendte sig ind mod sig selv (...) Det lugter ikke af luk os ind, kom og snak med os. Og så bliver det en smule intimiderende (Redaktør, TV2, 30 år).

Det, redaktøren her giver udtryk for, kan tolkes som en opfattelse af et 'os' og et 'dem'. Som nævnt i afsnit 3.2, konkluderer Rikke Andreassen og Mustafa Hussain begge, at mediernes dækning af etniske minoriteter er med til at skabe en 'os og dem'-opfattelse blandt majoritetsbefolkningen. Noget tyder på, at journalisterne i vores interviews er af samme opfattelse og at de føler, at etniske minoriteter er anderledes fra dem selv. Derfor bliver det problematisk for journalisterne at opsøge etniske minoriteter som kilder. Flere af journalisterne nævner specielt det islamiske tørklæde som en hindring: *Når jeg laver de der voxpopper, for eksempel med tøjet, så tænker jeg altså ikke over, at jeg også skal have en med med tørklæde, det gør jeg altså ikke* (Journalist, TV2, 42 år). En anden formulerer det således:

Jeg tror, man kan tage en meget stor del af kvinderne i indvandrerfamilier fra i forhold til, at de aldrig nogensinde ville have lyst eller mod eller vilje til at stille sig op i fjernsynet. Og de ønsker det heller ikke. Fordi det er ikke en del af det, de kommer fra – at de skal stille sig op og mene noget om samfund og kultur

(Redaktør, TV2, 30 år).

De fire foregående citater kan tolkes parallelt med det, Rikke Andreassen konkluderer om den etniske minoritetskvindes som undertrykt (jf. afsnit 3.2). At den stereotype fremstilling af den etniske minoritetskvindes også kan være den opfattelse, journalisten selv har. Journalisternes svar kan derfor tolkes som, at de indskrives sig i samme forståelse af samfundsstrukturen, som den Andreassen beskrev i 2007.

5.4.2 Fordomme

Som udtrykt i det ovenstående ligger der altså nogle opfattelser indlejret i journalisterne i forhold til deres møde med etniske minoriteter, der – udover de rent praktiske forhindringer – kan afholde dem fra at bruge etniske minoriteter som kilder.

Derudover giver de fleste af journalisterne udtryk for, at de har en forventning om, at etniske minoriteter vil være modvillige i forhold til at medvirke i nyhedsindslag:

Det er jo fuldstændig lukket land, og det er det altså bare. [...]Det er simpelthen så sjældent, at de har lyst til at medvirke. Og det er så sjældent, når vi ringer på historier, at de har lyst til at lukke os ind og være med. Så derfor tror jeg, det er blevet selvforstærkende. Det fylder i ens bevidsthed, fordi man per automatik forventer at få et nej. Så derfor går man ikke hen og spørger (Journalist, TV2, 42 år).

Alle journalisterne er desuden af den opfattelse, at seeren vil have fordomme om brugen af etniske minoriteter, og vil derfor i mange sammenhænge fravælge at bruge dem:

Hvis det eksempelvis havde handlet om opdragelse, om hvad de måtte for deres forældre, så havde jeg nok været mere varsom med at bruge dem. Fordi folk ville sige "ja ja, de har arabiske forældre, så de må sikkert ikke noget, hverken komme med på lejrskole eller et eller andet" (Journalist, DR 44, år).

Her er det således journalistens egne fordomme om seerens fordomme, der forhindrer brugen af etniske minoriteter: *Folk er fulde af fordomme, og det er jo også fint, bare man er bevidst om dem (Journalist, DR, 34 år).* Og i det tidligere nævnte eksempel med journalisten, der valgte at gå uden om visse personer i sit indslag om det uskyldige offer i bandekonflikten: *Fordi der var nogen af dem, der var på besøg, der ville bekræfte fordommene om unge indvandrere som nogle lømler (Journalist, TV2, 39 år).* De mener desuden, at etniske minoriteter vil være en forstyrrende faktor

for seeren og endda en mindre troværdig case. Journalisternes egne fordomme, og deres fordomme om seernes fordomme om etniske minoriteter, opstiller således en række forhindringer for at bruge etniske minoriteter som kilder:

Man kan se alle mulige forhindringer foran sig, som man ikke kan se ellers. Som man lige skal speake udenom eller ikke sige – og skal de nu tekstes eller taler de nu godt nok dansk. Altså der er mange spørgsmål, man lige skal have besvaret, før man kan se, at det nu også er en familie, der er lige så god og lige så reel at bruge. Hvilket der sikkert er. Eller ganske givet, at der er mange af dem, der er. Men man har bare lige de der tvivl. Okay, kan de tale dansk? Okay. Bor de nogenlunde normalt? Nå, det gør de også. Fedt. Må konen være med, eller går hun op gemmer sig, når vi kommer..? Nå, hun må godt være med, okay. Men bare de tre. Det er jo tre spørgsmål, man overhovedet ikke vil stille, hvis det var en dansk familie (Redaktør, TV2, 30 år).

Medieforsker Ida Schultz henviser i sin undersøgelse af mediernes nyhedshabitus til Bourdieus begreb om journalistens autonomi til at positionere sig. Schultz' pointe er, at journalisten i princippet altid har et valg, når de udformer en nyhedshistorie. Men reelt set er de underlagt de strukturelle begrænsninger, vi har beskrevet i afsnittet om for-forståelser: *Som sociale agenter kan vi føle os nok så frie og autonome, men vores liv og erfaringer har formet os, så friheden må forstås inden for visse strukturer* (Schultz, 2006: 117). Set ud fra denne optik, kan der således argumenteres for, at de interviewede journalister i princippet kan have de bedste hensigter i forhold til at bruge etniske minoriteter som kilder, men at de i realiteten vil blive hindret af de strukturer, deres liv og erfaringer har udformet. Deres for-forståelser, fordomme og tidligere erfaringer forhindrer dem således i at bryde den barriere, det er at kontakte en etnisk minoritet på gaden eller opsøge en etnisk minoritetsfamilie som case til et indslag.

5.4.3 Et ømtåleligt emne

Journalisterne var som nævnt ikke forberedt på at interviewet skulle handle om deres brug af etniske minoriteter som kilder, fordi vi ville undgå, at de kunne forbedrede et politisk korrekt svar. Det er interessante er dog, at flere af journalisterne alligevel gav et automatsvar:

Interviewer: Hvordan har du det med at bruge for eksempel etniske minoriteter i dine historier?

Journalist, TV2, 39 år: Så tit som muligt.

Journalist, DR, 27 år: Jeg bruger ofte, synes jeg, indvandrere, so to speak, i indslagene, fordi jeg tror lidt, at der er en demokratisk opgave i, at vi ikke fravælger folk med det samme, som ikke udtaler sig

totalt perfekt hver eneste gang.

Journalist, DR, 44 år: Jeg synes, det er helt naturligt at bruge dem i de situationer, fordi ellers bruger vi dem kun i de der situationer, hvor det bliver ligesom i gamle dage, at når en afrikaner kom til landet, så var de jo i cirkus og optrådte i manegen.

Interviewer: Hvad tænker du om, at bruge etniske minoriteter som cases i forskellige situationer?

Journalist, DR, 34 år: Fint, hvad tænker du på?

Det interessante ved disse indledende svar er, at journalisterne efterfølgende, når de tænkte efter, ikke kunne huske, hvornår de sidst havde brugt en etnisk minoritet som kilde eller case i et indslag, der ikke handlede om etniske minoriteter. Men det kan tolkes, at journalisterne følte, at det var mest politisk korrekt at svare, som de gjorde. Det kom da heller ikke bag på journalisterne, når vi fortalte om de undersøgelser, der viser, at etniske minoriteter ikke særlig ofte bliver brugt som kilder. Men de fleste udtrykte, at de gerne så, at det var anderledes og var nærmest undskyldende overfor deres manglende brug: *Det er det der med tidsaspektet igen. Men det er jo ikke rigtig en undskyldning* (Journalist, TV2, 39 år). Og som en anden journalist formulerer det: *Og hver gang vi snakker om det, tænker jeg, at nu vil jeg gøre noget ved det, men det er bare svært* (Journalist, TV2, 42 år).

Der kan altså tolkes, på samme måde som Anker Brink Lund gjorde i sin undersøgelse for tolv år siden: Journalisterne har viljen til at bruge etniske minoriteter men ikke ved, hvordan de skal lave om på de rutiner og udfordringer, de har i hverdagen. Der ligger, som den ene af journalisterne udtrykker det i et tidligere citat, et ønske om at opfylde en demokratisk forpligtigelse ved at være mangfoldig i sin brug af kilder. Alle journalister udtrykker også dette i deres ønske om repræsentativitet.

Men journalisterne er også opmærksomme på, at emnet om etniske minoriteter er ømtåleligt og meget diskuteret. Derfor sukede nogle af journalisterne nærmest højt, når vi spurgte ind til netop dette:

Interviewer: Hvordan har du med at bruge etniske minoriteter i indslag? Er det noget du tænker over, eller falder det dig naturligt, eller hvordan?

Journalist, TV2, 42: Det var en satans til diskussion, den har man snakket om før, og jeg aner ikke, hvad svaret er, hvis jeg skal være helt ærlig.

Journalistens første svar er, at hun ikke ved, hvad svaret er. Selvom hun bliver spurgt til sin egen

erfaring, kan hendes svar tolkes som, at hun føler, at der skal være et rigtigt svar på spørgsmålet – muligvis et politisk korrekt svar. Journalisten her blev også lettere oprørt, da vi forklarede, hvad vores speciale egentligt handlede om. Hun sagde lige efter interviewet, at hun gerne ville have vidst det, så hun kunne have tænkt lidt over det inden og forberedt sig. Ved nærmere eftertanke sagde hun dog, at det nok var godt, at hun ikke havde vidst det inden interviewet, da hun nok havde givet nogle andre og måske knap så umiddelbart ærlige svar. Flere af journalisterne stopper også sig selv flere gange i interviewene, fordi de bliver meget bevidste om de svar, de giver:

Også fordi... kæft, hvor skal man passe på, hvad man siger, jeg ved ikke hvorfor, men jeg synes, jeg kommer til at lyde enormt racistisk (Redaktør, TV2, 30 år).

Det er ikke fordi, jeg er racistisk eller har fordomme eller noget som helst... (Journalist, TV2, 42 år).

Vi har igennem spørgsmålene i interviewene været yderst opmærksomme på, at journalisterne ikke skulle føle, at de skulle stå til ansvar for nogle af resultaterne i de undersøgelser, der allerede er foretaget på området. Selvom journalisterne har logiske forklaringer på, hvorfor de ikke bruger etniske minoriteter oftere, kan disse citater tolkes som at journalisterne føler, at de har et demokratisk ansvar i forhold til at repræsentere etniske minoriteter.

5.4.4 Opsummering

Der er flere faktorer ved etniske minoriteters kulturelle baggrund, der afholder journalisterne fra at bruge etniske minoriteter som kilder. Journalisterne kan føle sig intimideret ved mødet, da etniske minoriteter ikke er som dem selv. Der ligger flere fordomme baseret på tidligere erfaringer forud for kontakten, der kan afholde journalisterne fra at opsøge dem aktivt. Journalisterne har desuden en fordom om, at etniske minoriteter vil være mere modvillige i forhold til at deltage som kilder.

Journalisterne er opmærksomme på deres egne fordomme, når de forklarer, hvorfor de ikke bruger etniske minoriteter oftere, og er undskyldende overfor dette. De ønsker at bruge dem oftere men ved ikke, hvordan de skal bryde ud af deres rutiner.

Kapitel 6: Diskussion

Ud fra analysens resultater vil vi forsøge at bidrage til diskussionen af, hvad der skal til for at journalister i tv-nyheder oftere vil bruge etniske minoriteter som 'almindelige borgere' i deres nyhedsindslag. Vi er opmærksomme på, at vi ud fra syv interviews ikke kan give et endeligt svar på dette, men vi mener dog, at vi ud fra deres svar kan identificere visse aspekter, der vil kunne bidrage til denne diskussion.

Noget tyder på, at journalisterne i mange henseender tager de valg, de gør ud fra et hensyn til seerens fordomme. Når de taler om disse fordomme, kan det ud fra ovenstående analyse diskuteres, om det i virkeligheden er deres egne fordomme, de projicerer over på seeren, og dermed bruger seerens fordomme som et slags skjold for at kunne opråbe sig en form for objektivitet, når de udvælger cases. Hvis dette er tilfældet, bunder journalisternes valg, af primært at bruge etniske danskere som cases, i deres egne fordomme om etniske minoriteter. Det kan altså diskuteres, om det i virkeligheden er journalisterne selv, der ikke kan identificere sig med de etniske minoriteter, og hvis dette er tilfældet, hvad der så skal til for at ændre journalisternes måde at tænke på og derved ændre deres brug af etniske minoriteter som kilder.

Sidste år var cirka tre procent af alle kilder i medierne etniske minoriteter – og dette primært i historier, der handlede om etniske minoriteter (jf. Kontrabandes undersøgelse). Hvis man vil fremme brugen af etniske minoritetskilder i medierne, kan man argumentere for, at der skal tages nogle aktive valg, for at fremme brugen af dem som 'almindelige borgere'.

Vi vil i det følgende afsnit diskutere, hvilke ændringer, der vil kunne få betydning for de interviewede journalister, ud fra de faktorer, de selv giver udtryk for i interviewene.

6.1 Organisatoriske initiativer

Vi har i analysen identificeret nogle hierarkiske beslutningsprocesser, journalisterne er underlagt (jf. afsnit 5.1.2). Selvom det i de fleste tilfælde er journalisten selv, der tager et valg om, hvilke kilder, der optræder i hans eller hendes nyhedsindslag, er journalisten samtidig underlagt de nyhedsskemaer, der er indlejret i organisationen – det vil sige på henholdsvis DR og TV2. Vi har tolket, at det er journalisternes opfattelse, at organisationernes nyhedsskemaer på sin vis udelukker etniske minoriteter som repræsentanter for den 'almindelige borger'. Set med Tuchmans optik føler journalisterne sig nødsagede til at indordne sig under disse nyhedsskemaer for at undgå kritik fra de overordnede: *Scolding and "blue penciling" are part of a system of social control*

(Breed 1955) potentially affecting promotions, keeping one's job, and drawing good assignments (Tuchman, 1977: 663). I bund og grund kan der således diskuteres, om journalisterne ubevidst frygter for deres position på arbejdspladsen og i sidste ende fyring, hvis de ikke holder sig til organisationens nyhedsskema. Hvis dette er tilfældet, kan der argumenteres for, at det ikke er journalisten selv men organisationen, der skal tage et aktivt valg om at fremme brugen af etniske minoriteter på tv-stationen: *Pragmatisk set betyder det, at der er strukturelle begrænsninger for det, som vi selv oplever som vores individuelle frihed eller frie valg* (Schultz, 2006: 117). Selvom journalisten føler sig i stand til at tage individuelle beslutninger, er denne som nævnt underlagt organisationens nyhedsstrukturer. Det er derfor det organisatoriske nyhedsskema, der skal ændres, for at journalistens individuelle nyhedsskema ligeledes ændres og denne dermed tør stole på, at brugen af etniske minoriteter som repræsentanter for den 'almindelige borger' er acceptabelt fra organisationens side.

I de svar de interviewede journalister har givet, kan det tolkes, at der muligvis har været initiativer fra nyhedsstationernes side om at fremme brugen af etniske minoritetskilder. Spurgt direkte kan kun én af journalisterne huske, at der har været et direkte initiativ, men flere af deres svar tyder på, at det er et emne, der har været diskuteret på deres arbejdsplads: *Det var en satans til diskussion, den har man snakket om før* (Journalist, TV2, 42 år). En anden kan også svagt erindre, at det har været diskuteret:

Ja, det mener jeg, der har været. Det kommer lidt i perioder. Både det ene og det andet. Og så skal vi lige huske, ikk'... Det er lidt ligesom at forældre en gang om året skal mindes på, at de ikke skal køre stærkt ved skolerne (Journalist, DR, 34 år).

En enkelt af journalisterne forklarer, som tidligere nævnt, at hans tidligere arbejdsplads var så opmærksom på, at de brugte for få etniske minoriteter som kilder, at de aktivt ansatte en journalist med etnisk minoritetsbaggrund i et forsøg på at ændre dette – dog uden den store effekt. Det kan altså diskuteres, ud fra journalisternes svar, om disse tidligere diskussioner eller tiltag på stationerne overhovedet har haft nogen effekt.

En af journalisterne giver dog et bud på, hvordan nyhedsstationerne kan ændre praksis. Han foreslår, at man i planlægningen af længere forløb, hvor et bestemt emne dækkes, kunne gøre noget aktivt: *Det kan da godt være, at man skulle lave noget redaktionelt efterkritik, når det er de der lidt større ting, vi dækker længe, hvor man faktisk har mulighed for at korrigerer et eller andet* (Journalist, TV2, 39 år). Under lockout-konflikten havde TV2 blandt andet fire

familier, der medvirkede i indslag løbende under konflikten. Her mener journalisten, set i bakspejlet, at det ville være oplagt, at en af familierne havde etnisk minoritetsbaggrund. Det kan således diskuteres, om det er en mulighed for tv-stationerne – at de i planlægningsfasen ved store begivenheder som for eksempel reformer eller store konflikter, der har indflydelse på mange danskeres liv, prioriterer aktivt at bruge etniske minoriteter som kilder. Her ville det således være organisationen, der aktivt skulle ændre på dets indlejrede nyhedsskema, hvilket kunne gøre det nemmere for journalisten at bruge etniske minoriteter som kilder og derved også ændre på journalistens eget nyhedsskema. Der kan samtidig argumenteres for, at flere af de daglige udfordringer, journalisterne selv peger på i analysen, ikke er til stede i lige så høj en grad ved planlagte begivenheder på en tv-station. Her vil der typisk være tid til at researche sig frem til kilder og cases, da deadline ikke er samme dag.

Vi er dog opmærksomme på, at der kan være visse konkurrencemæssige aspekter ved organisationerne, der kan have indflydelse på, hvorvidt de vil indføre initiativer som i ovenstående eksempel.

DR og TV2 er som bekendt de eneste, der producerer landsdækkende tv-nyheder. Vi ved, gennem egne erfaringer, at TV Avisen og TV2 Nyhederne dagligt sammenligner deres udsendelser, både på seertal, men også på udformningen at de enkelte nyhedsindslag på historier, der bliver dækket af begge stationer. Denne interne konkurrence og daglige sammenligning kan derfor også have betydning for de daglige arbejdsrutiner inden for de to organisationer. Begge nyhedsstationer søger at opnå flest mulige seere, ved at udforme nyheder der har mest mulig appel – det vil sige mest mulig identifikation. De søger at afdække konflikter på en sådan måde, så seeren forstår, hvad denne konflikt eller historie betyder for ham eller hende, hvilket brugen af cases kan hjælpe med (jf. afsnit 5.2). Derfor kan det diskuteres, om organisationerne overhovedet er villige til at udfordre deres nyhedsskemaer. Hvis nyhedsstationerne opnår de bedste seertal ved at skabe mest mulig identifikation hos seeren, risikerer organisationen at miste seere ved at bruge etniske minoriteter som cases – hvis opfattelsen er, at seeren vil vælge dem fra, fordi de ikke vil kunne identificere sig med nyhedsstationens nyhedsindslag.

Det kan diskuteres, om det i stedet kunne være en fælles beslutning for de to nyhedsstationer – eller en del af deres public service-forpligtigelser at indføre kvoter i forhold til hvilke kilder, der skal optræde i deres nyhedsudsendelser. Medieforsker Rikke Andreassen mener, at det kunne være en økonomisk fordel for medierne på sigt: *Man kan se på, hvem der falder fra som avislæsere - det er*

kvinder, unge mennesker og etniske minoriteter (dr.dk 1). Hun henviser til det store svenske dagblad *Sydsvenskan*, der tidligere i år tog netop denne beslutning: *Det er et valg, man har taget, fordi det skal blive økonomisk givtigt på sigt* (dr.dk 1). Der kan argumenteres for, at de ovennævnte konkurrencemæssige hensyn ville blive ophævet, hvis begge stationer besluttede sig for – eller blev pålagt kildekvoter.

Der kan på den anden side diskuteres, om kvoter ville være med til at opretholde en opfattelse af 'os' og 'dem', hvilket flere forskere igennem tiden har argumenteret for, blandt andet fremtidsforsker Anne-Marie Dahl: *Kvoter er det samme som at putte folk i kategori. Det, der interesserer mig, er et menneske, og ikke så meget en kategorisering af det menneske* (dr.dk 2).

Flere af de journalister vi har interviewet er dog heller ikke meget for at få pålagt at bruge etniske minoriteter som kilder:

Men jeg synes jo også, det er kunstigt at opsøge dem (...) Skulle jeg så have blevet en time ekstra derude, for at finde en, så det kunne blive repræsentativt...? Det er jo det, der er alternativet... Det synes jeg ikke (Redaktør, TV2, 30 år).

Der synes altså at være en modvilje fra journalisterne selv om at gøre noget aktivt for at fremme brugen af etniske minoriteter, ud fra det synspunkt, at det ikke må være en bevidst særbehandling, men at det skal være naturligt. Der er dog en enkelt journalist, som gerne vil lave særbehandling: *Det kan det godt være, at jeg laver en form for kvotering, en positiv særbehandling, fordi jeg synes, det er vigtigt, at man kommer op på et vist niveau* (Journalist, DR, 27 år).

6.2 Det udvidede netværk

Selvom journalisterne indirekte er underlagt organisationens nyhedsskemaer og på mange måder er bundet af disse, peger flere af journalisterne på måder, der ville gøre det nemmere for dem selv at opsøge etniske minoriteter. De påpeger blandt andet, at deres kildenetværk blandt etniske minoriteter er for lille, men ved samtidig ikke, hvordan det kan ændre sig. Som en af journalisterne svarer, når han bliver spurgt, om han har overvejet at udvide sit netværk: *Nej, det har jeg sgu ikke tænkt over. Det er lidt ligesom at spørge om, man godt kunne tænke sig nogle nye venner* (Journalist, TV2, 39 år). Netværket er således ikke noget, journalisterne aktivt selv vil søge at udvide: *Nej, jeg har ikke dyrket det aktivt eller tænkt mig at dyrke det aktivt, medmindre jeg pludselig skal lave en masse integrationsindslag* (Journalist, DR, 44).

I forlængelse af dette, peger flere af journalisterne som sagt også på, at det ville være

en hjælp for dem, hvis de havde flere kolleger med anden etnisk baggrund end dansk, da journalisterne har en formodning om, at de ville kunne hjælpe med at udvide netværket blandt etniske minoriteter.

I år 2000 bestilte Integrationsministeriet ligeledes en undersøgelse om etniske minoriteters adgang til medierne, hvor kultursociolog Iben Jensen påpegede udfordringerne ved, at der er få journalister med anden etnisk baggrund:

Problemet for journalister med etnisk dansk baggrund er imidlertid, at de er socialiseret i en etnisk dansk sammenhæng, hvor det ubemærket er nationale danske værdier, som for dem står frem som det mest fornuftige. Det betyder i praksis, at journalister (ligesom de fleste andre faggrupper) ofte overser eller forstørrer kulturs betydning, når de rapporterer om andre etniske grupper (Jensen, 2000: 28).

Vi har også selv erfaret, at der er stor interesse fra TV2 og DR's side i journalister med anden etnisk baggrund end dansk – særligt de arabisk talende. Når medierne ansætter nye praktikanter, har vi oplevet, at der især er rift om dem med anden etnisk baggrund fra mellemøstlige områder. For eksempel blev der i efteråret 2011 på TV2 ansat en arabisk talende kvindelig praktikant, der var opvokset i bydelen Vollsmose i Odense. I foråret 2012 var der en stor nyhedshistorie omkring unge ballademagere i Vollsmose med anden etnisk baggrund, og cheferne på TV2 tog den kvindelige praktikant ud af vagtplanen, for at hun kunne hjælpe med at få kontakt til kilder i området. Vi ser således, at både TV2 og DR er opmærksomme på, at etniske minoriteter kan hjælpe med at udvide organisationernes netværk. I ovenstående eksempel handlede historien dog om etniske minoriteter, og det kan derfor fortsat diskuteres, om det hjælper at ansætte etniske minoritetsjournalister i et forsøg på at fremme brugen af etniske minoriteter som repræsentanter for den 'almindelige borger'. Den interviewede redaktør blev eksempelvis spurgt til, om det ville være nemmere for ham at kontakte en etnisk minoritetsfamilie som case, hvis han havde siddet ved siden af denne kvindelige arabisktalende praktikant, der tilfældigvis kendte nogen, der ville være med. Det svarede han nej til:

Interviewer: Du ville måske hellere vende dig til den anden side, hvor der sad en, der boede i Odense, der ikke boede i Vollsmose?

Redaktør, TV2, 30 år: Ja, helt intuitivt tror jeg, jeg ville gøre det. Men igen fordi, hvis bare man fornemmer, at de bor i Vollsmose, så sidder folk og tænker, 'hvad betyder det for den historie, at de bor i Vollsmose?'

For denne redaktør gør det altså ingen forskel, hvorvidt han har kolleger, der er af anden etnisk oprindelse end dansk, da han er styret af sine indre nyhedsskemaer. I hans optik er ordet *Vollsmose* forstyrrende, fordi det giver associationer hos seerne – og dermed også hos ham selv.

På den anden side mener flere af de interviewede journalister, at det ville hjælpe dem, hvis de havde flere etniske minoriteter som kollegaer, fordi de også selv bedre ville kunne identificere sig med deres kultur.

6.3 Den socialkonstruktivistiske vekselvirkning

En af de afgørende faktorer for journalisterne er som sagt frygten for kritik fra seeren, og dermed et hensyn til den opfattelse journalisten har af befolkningens fordomme om etniske minoriteter. Hvis organisationerne tager et aktivt valg om at ændre de organisatoriske nyhedsskemaer, som derved vil påvirke journalisternes – kan det i et socialkonstruktivistisk perspektiv diskuteres, om det i virkeligheden også vil påvirke befolkningens opfattelse af, hvordan etniske minoriteter bedst indgår i nyhedsindslag: *(...) mediernes fremstillinger – og herunder de dominerende fortolkningspakker – spiller en rolle for befolkningens holdninger til flygtninge og indvandrere* (Gaarde Madsen, 2000: 88).

Hvis journalister påvirkes af organisatoriske initiativer til at øge brugen af etniske minoriteter i deres nyhedsindslag, og befolkningen dermed vænner sig til i højere grad at se en mørkglødet dansker udtale sig i en dagligdagssituation, kan det diskuteres, om befolkningens opfattelse af etniske minoriteter som gruppe vil påvirkes. Altså, at de stereotype opfattelser af etniske minoriteter i befolkningen udfordres og på sigt ændres.

For at udfordre befolkningens stereotype opfattelser og i virkeligheden også journalisternes, kan det her være relevant at inddrage Yilmaz' bud fra 1999 på, hvordan etniske minoriteter bør inddrages i nyhederne: *Positive skildringer ændrer ikke det grundlæggende problem: At etniske minoriteters kultur konstrueres som en "væren i sig selv" med essentielle karakteristika* (Yilmaz, 1999: 189). Det kan altså diskuteres, om den 'os' og 'dem'-opfattelse som Andreassen identificerede i 2007 – og som de interviewede journalister fortsat arbejder ud fra (jf. afsnit 5.4), vil blive udfordret og langsomt ændret, hvis etniske minoriteter i højere grad bruges som 'almindelige borgere' i nyhederne.

En af journalisterne peger i interviewet på, at tid kan være afgørende for, hvordan det bliver mere naturligt at bruge etniske minoriteter i nyhedsindslag:

Sådan en lidt glidende ubemærket forskel med, at de bliver brugt på en mere naturlig måde. Ligesom med skuespillere, der nu har rigtige roller, hvor de spiller apoteker eller fodboldspiller eller politikere (Journalist, DR, 44 år).

Journalisten synes, at han i de senere år har set en tendens blandt etniske minoritetsskuespillere, der ikke længere kun bliver castet i roller, hvor de spiller en etnisk minoritet, men nu castes i roller, hvor de repræsenterer den 'almindelige borger'. Journalisten mener, at samme udvikling kan blive gældende i nyhedsindslag, når der er gået noget tid.

For 12 år siden sagde de journalister, som Anker Brink Lund interviewede, ligeledes, at de mente, at tid var en afgørende faktor. En af journalisterne i den undersøgelse sagde, at om 12-15 år ville det se helt anderledes ud. På baggrund af undersøgelsen fra Kontrabande sidste år kan vi dog konkludere, at 12 år ikke var nok til at ændre på billedet.

Inden vi interviewede journalisterne, havde vi også en formodning om, at de yngre journalister ville tænke mindre over, om deres cases er etniske danskere eller minoriteter, fordi de i højere grad er vokset op med etniske minoritetsbørn i skoler, daginstitutioner og måske videregående uddannelser. Vi har dog, som nævnt i analysen, tolket, at alle journalisterne agerer ud fra samme indlejrede nyhedsskemaer, der påvirker deres syn på, hvordan etniske minoriteter bedst indgår i et nyhedsindslag.

Anker Brink Lunds undersøgelse fra 2013 viste, hvordan emnet *flygtninge og indvandrere* var det mest dækkede i det politiske stof i år 2008. Tre år senere, i 2011, var emnet derimod det fjerde mest dækkede (jf. afsnit 3.1). Lund konkluderede, at integrationsdebatten var blevet mere normaliseret over årene, og at der derfor ikke var lige så mange artikler om dette emne (Lund, 2013: 100). Der kan ud fra hans konklusion diskuteres, om den daværende samfundsdiskurs om etniske minoriteter, som også Andreassen og Hussain taler om gennem 00'erne, langsomt er ved at ændre sig.

Set ud fra en socialkonstruktivistisk optik kan det diskuteres, om befolkningens opfattelse ligeledes vil ændre sig. Hvis der kommer en ny samfundsdiskurs i befolkningen, og journalister er en del af befolkningen, kan man dermed diskutere, om journalisternes brug af etniske minoriteter i nyhederne, langsomt vil begynde at falde dem naturligt – og at journalisternes øgede brug samtidig vil påvirke organisationens nyhedsstrukturer for, hvordan etniske minoriteter bedst indgår i nyheder.

Ud fra analysens resultater kan man dog diskutere, hvorvidt samfundsdiskursen er under udvikling, da journalisterne fortsat italesætter de stereotyper og kategoriseringer på samme måde som journalisterne for 12 år siden.

Kapitel 7: Konklusion

En omfattende undersøgelse fra 2012 viser, at etniske minoriteter er klart underrepræsenterede som kilder i medierne. Andre undersøgelser viser samtidigt, at etniske minoriteter optræder mest som erfaringskilder, men oftest i deres virke af at være etniske minoriteter og sjældent som repræsentanter for den 'almindelige borger'. De fremstilles ofte stereotypet, hvilket kan være med til at skabe et 'os' og 'dem'. Denne 'os' og 'dem'-sondring kan videre have en indflydelse på befolkningens opfattelse af etniske minoriteter.

Ved en optælling af 65 nyhedsindslag i TV Avisen og TV2 Nyhederne under lockout-konfliktens 14 første dage i april 2013, har vi ligeledes set en underrepræsentation af etniske minoriteter, hvor ni ud af 324 kilder var etniske minoriteter. Alle ni var børn, som indgik i voxpopper og ikke som enkeltstående cases.

Igennem kvalitative interviews, med journalister på TV2 og DR, som har lavet nyhedsindslag i ovennævnte periode, kan vi identificere flere aspekter, der gør sig gældende i journalisternes overvejelser omkring brugen af etniske minoriteter som repræsentanter for den 'almindelige borger'. Journalisterne har visse indlejrede nyhedsskemaer, de arbejder ud fra, når de skal udvælge cases – og disse udelukker oftest etniske minoriteter på grund af parametre som enkelthed, identifikation og det visuelle udtryk. Derudover er journalisterne præget af hierarkiet på arbejdspladsen, hvor der er flere led af gatekeepere, der værner om organisationernes nyhedsskema, som journalisten ligeledes tager hensyn til. Dette gør journalisterne som et strategisk ritual for at forhindre kritik fra både overordnede og seere. Nyhedsskemaerne er nemlig dannet ud fra journalistiske for-forståelser af, hvad flest seere vil have, nemlig den etnisk danske case, som flest kan identificere sig med.

Journalisterne er opmærksomme på, at de ikke bruger etniske minoriteter som kilder ofte nok, ud fra deres egen målestok om repræsentativitet – men deres indlejrede nyhedsskema, med vægt på udtalte kriterier som identifikation, overskygger dette.

Vi har desuden identificeret visse fordomme om etniske minoriteter hos journalisterne – blandt andet, at etniske minoriteter er mere modvillige som kilder, ikke taler særlig godt dansk, og at de virker mindre troværdige på skærmen. De har desuden selv en opfattelse af 'os' og 'dem', der gør, at de føler sig intimiderede i mødet med etniske minoriteter, fordi de ikke selv kender særlig mange med anden etnisk baggrund end dansk og dermed heller

ikke deres kultur. Disse aspekter er ligeledes udfordringer for journalisterne i forhold til at bruge etniske minoriteter som kilder.

Vi har videre diskuteret, ud fra ovenstående konklusioner, hvad der skal til, for at det vil falde journalisterne mere naturligt at bruge etniske minoriteter. Herunder, om det i virkeligheden er organisationen og ikke journalisten, der skal tage et aktivt valg, for at udfordre de indlejrede nyhedsskemaer, der på nuværende tidspunkt, ikke giver journalisterne meget plads til at bruge etniske minoriteter som repræsentanter for den 'almindelige borger'. Netop fordi journalisternes frygt for kritik, forhindrer dem i at udfordre deres eget nyhedsskema, vil det åbne muligheder, hvis de kan mærke, at organisationen er villig til at gøre det. Vi har videre diskuteret, om det kunne være en mulighed at indføre kvoter i forhold til brugen af kilder eller om dette eventuelt kunne være en del af TV2 og DR's public service-forpligtelser. På den anden side har vi diskuteret, om journalisten selv kan starte denne vekselvirkning ved at øge brugen af etniske minoriteter, og derved påvirke opfattelserne i befolkningen, som følgende vil vænne sig til at se etniske minoriteter i nye roller og derved ophæve de udelukkende kriterier om identifikation.

8. Litteraturliste

Primær litteratur

Andreassen, R. (2007). Der er et yndigt land. Tiderne Skifter.

Andreassen, R. (2011). Sing a Song, but Stay Out of Politics. In E. Eide (Ed.), *Media in Motion* (pp. 163–180). Ashgate Publishing Limited.

Bjørnsen, G. (2011). Investigators og Integrators? Broadcast Journalists Covering Multicultural Norway. In E. Eide (Ed.), *Media in Motion* (pp. 53–70). Ashgate Publishing Limited.

Clausen, B., & Yilmaz, F. (1997). Ytringsfrihed - uden ansvar. Fair Play.

Collin, F. (2003). Konstruktivisme. Samfundslitteratur.

Davies, N. (2008). The Rules of Production. In *Flat Earth news*. Vintage.

Esmark, A., Bagge Laustsen, C., & Åkerstrøm Andersen, N. (2005). Socialkonstruktivistiske analysestrategier. Roskilde Universitetsforlag, Frederiksberg.

Gaarde Madsen, J. (2000). Mediernes konstruktion af flygtninge- og indvandrerspørgsmålet. Magtudredningen.

Hjarvard, S. (1995). Nyhedsmediernes rolle i det politiske demokrati. Medieudvalget, Statsministeriet.

Hussain, M., Yilmaz, F., & O'Connor, T. (1997). Medierne, minoriteterne og majoriteten. Nævnet for etnisk ligestilling.

Järvinen, M., & Mik-Meyer, N. (2005). Kvalitative metoder i interaktionistisk perspektiv. Hans Reitzels forlag.

Kontrabande (2012). Nydanskere i nyhedsbilledet. Retrieved February 5, 2013, from http://duf.dk/fileadmin/user_upload/FOTOS/Temaer_Nationale_Forskellige_stoerrelser/Integration/Ny-Dansk_Ungdomsraad/NOT_2011-29_12_Nydanskere_i_nyhedsbilledet_FINAL_RAPPORT_01.pdf

Kramhøft, P. (2000). Journalistik med omtanke. Ajour.

Kristensen, Nete Nørgaard. (2004). Journalister og kilder – slinger i valsen. Sfje.

Lund, A. B. (2013). Mangfoldighed i dansk dagspresse. I kommission hos MØLLER.

Lund, A. B., Nielsen, A. H., & Vestergaard, S. C. (2002). Etniske minoriteter i dansk journalistik. Odense.

McCombs, M. (2005). The agenda-setting function of the press. In G. Overholser (Ed.), *The Institutions of American Democracy: The Press* (pp. 156–168). Oxford University Press.

Sahlstrand, A. (2000). *De synliga, nyhetskällor i svensk storstadsmorgonpress*. Stockholm: Stockholms Universitet, Institutionen för journalistik, medier och kommunikation.

Schultz, I. (2006). *Bag nyhederne*. Samfundslitteratur.

Shoemaker, P. J. (1991). Theorizing about Gatekeeping. In *Gatekeeping. Communication Concepts/* Sage Publications.

Skovbjerg, A., & Jørgensen, S. S. (2006). *Dagspressens kilder*. Århus.

Socialministeriet. (2012). Fakta om integration. Retrieved from <http://www.sm.dk/Temaer/DemokratiOgIntegration/TalOmIntegration/Documents/Fakta-om-integration-2012.pdf>

Yilmaz, F. (1999). Konstruktionen af de etniske minoriteter: Eliten, medierne og “etnificeringen” af den danske debat. *Politica*, 31(2), 177–191.

Hjemmesider

BILAG 3 – Aftale mellem Kulturministeriet og TV 2/Danmark AS. www.kulturstyrelsen.dk. Retrieved August 27, 2013, from

http://www.kulturstyrelsen.dk/fileadmin/user_upload/dokumenter/medier/radio_og_tv/landsdaekkende_regional/tv_2_danmark/Tilladelse_fra_juni_2011/Bilag_3_fra_juni_2011.pdf

DRs Programetik. [dr.dk](http://www.dr.dk). Retrieved August 28, 2013, from

http://www.dr.dk/NR/rdonlyres/F57F37BC-5B92-48E1-8542-40740C6CF68E/5126309/Programetik_ny_version_15052013.pdf

Dem her interviewer journalister sjældent. [dr.dk](http://www.dr.dk) 1. Retrieved 28, August 2013, from

<http://www.dr.dk/Nyheder/Kultur/Medier/2013/03/06/142935.htm>

Kvoter for mangfoldighed. [dr.dk](http://www.dr.dk) 2. Retrieved August 29, 2013, from

<http://www.dr.dk/P1/Netvaerket/Udsendelser/2012/05/21123252.htm>

Medier undgår nydanske kilder. Ritzau. Retrieved January 5, 2012, from

<http://apps.infomedia.dk.molly.ruc.dk/Ms3E/ShowArticle.aspx?outputFormat=Full&Duid=e3140c0>

Nydanskere underrepræsenteret i medierne. [Journalistforbundet.dk](http://www.journalistforbundet.dk). Retrieved August 27, 2013, from

<http://journalistforbundet.dk/Nyheder/2012/Januar/Nydanskere-underrepræsenteret-i-medierne/&OpointData=3804e21d6caed21e501d2af4a3598244JmlkX3NpdGU9MTUyNSZpZF9hcRpy2xIPTMzNjcmaWRfdXNlcj0yODQwJmlkX2FwcGxpY2F0aW9uPTEwMDAzNTkmbGFuZz1lbg==>
Public Service. kum.dk. Retrieved March 07, 2013, from
<http://kum.dk/kulturpolitik/medier/mere-om-medier/public-service/>

Sekundær litteratur

Bjerg, L. (2004). Nyhedsinterviewet i tv. Retrieved May 24, 2013, from
<http://130.225.180.61/CFJE/VidBase.nsf/ID/VB00164426>

Bjerg, L. (2005). Interviewteknik: Kildeidentifikation. Update, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole. Retrieved May 24, 2013, from
[http://130.225.180.61/cfje/vidbase.nsf/\(VBFriTekstMultiDB\)/681B19031D56A271C1256712003C755E?OpenDocument](http://130.225.180.61/cfje/vidbase.nsf/(VBFriTekstMultiDB)/681B19031D56A271C1256712003C755E?OpenDocument)

Connie, A., Christiansen, C., & Christiansen, C. C. (2001). Tv-nyheder fra hjemlandet – integration eller ghettoisering? *MedieKultur*, 17(32), 31–45.

Eide, E., & Nikunen, K. (2011). *Media in motion*. Ashgate. Retrieved from

Hammer, O., & Bruun, I. (2000). *Etniske minoriteters indflydelseskanaler*. Magtudredningen.

9. Summary

Last year a study on ethnic minorities as sources in the Danish news shows that this group is underrepresented compared to how many ethnic minorities there are in the Danish society.

This thesis examines *why* this group is underrepresented by asking journalists who produce the news and select the sources. The analysis is based on qualitative interviews with seven journalists from two TV-stations broadcasting national TV-news.

In the journalists' perspective, there are several editorial challenges regarding the use of ethnic minorities as sources. News criteria such as identification, simplicity and representation restrain the journalists from using ethnic minorities as sources – particularly in news-stories where the source represent the 'ordinary citizen'. The journalists prefer to use ethnic minorities as sources in news-stories that deal with ethnic minorities.

There seem to be some organisational guidelines which affect the journalists' choice of ethnic minorities as sources. At the same time journalistic latent understandings of how ethnic minorities is best used as a case in a news-story – and the journalists own bias – make them deselect ethnic minorities as sources.

Furthermore this thesis discusses which steps are necessary for these news-routines to change. It seems that it might be the organisations which should make guidelines on increasing the use of ethnic minorities as sources – because the journalists are afraid of their position at their workplace if they step outside the organisational guidelines.

It is also discussed whether the journalists themselves should make active choices on increasing their use of ethnic minorities and thereby make a change in the population's perception on how ethnic minorities are used as sources in the news.

10. Formidlende artikel

Denne formidlende artikel er tiltænkt bagsiden af Fagbladet Journalisten som et såkaldt 'Bland dig'-indlæg.

Journalister foretrækker familien Hansen

Line Feld og Michelle Nielsen, specialestuderende RUC

Familien Hansen sidder ved spisebordet i parcelhuset i Kolding. Far Hansen tager den sidste hakkebøf og svarer til kameraet, at det er noget værre bøvl, at hans børn ikke kan komme i skole i morgen. Scenen er sat til et nyhedsindslag om lockout-konflikten. Men hvad nu, hvis det var familien Hassan, og ikke Hansen, der sad rundt om bordet?

Som specialestuderende undrede vi os over, hvorfor etniske minoriteter sjældent optræder i medierne som 'almindelige borgere' i stil med familien Hansen. Vi har, i en gennemgang af undersøgelser gennem de seneste 15 år, kunnet konstatere, at etniske minoriteter oftest udtaler sig i sager om indvandring og integration og ikke som 'almindelige' danske borgere. Sidste år udkom en ny og meget omfattende rapport, der viste, at etniske minoriteter er stærkt underrepræsenterede som kilder generelt i nyhedsmedierne – sammenlignet med det antal, de udgør af befolkningen i Danmark.

Næstformanden i Dansk Journalistforbund sagde om rapportens konklusioner, at medierne skal passe på med at sætte etniske minoriteter i kasser og blive bedre til at bruge dem som alle typer af kilder i nyhedsbilledet – at det er mediernes pligt at vise mangfoldigheden i samfundet.

Vi har derfor prøvet at finde ud af, hvad det egentlig er, der forhindrer journalister i at lade familien Hassan være case på lige fod med familien Hansen. Vi har set på 65 nyhedsindslag i TV2 Nyhederne og TV Avisen under lockout-konflikten. Vi kunne i lige netop denne sammenhæng ikke se nogen umiddelbare forhindringer i at bruge familien Hassan, da lockout-konflikten må siges at ramme alle familier med skolebørn. Vores optælling viste dog, at etniske minoriteter er mere eller mindre fraværende som kilder i nyhedsdækningen. I de 65 indslag var der kun ni etniske minoritetskilder, som alle var børn, der indgik i voxpopper. Der var således ingen familien Hassan

blandt de mange familier, der indgik som cases i nyhedsdækningen af lockout-konfliktens første 14 dage.

Vi har interviewet journalister fra DR og TV2 om, hvorfor de ikke bruger flere etniske minoriteter som cases. Journalisternes svar peger på, at de daglige rutiner i sig selv er en forhindring - de har korte deadlines, og derfor vælger de oftest cases, der bliver leveret af organisationer eller foreninger, hvilket sjældent er etniske minoriteter.

Journalisternes egne netværk inkluderer heller ikke mange etniske minoriteter, derfor føler de, at det er ekstra tidskrævende at finde en etnisk minoritetscase.

Men dét, journalisterne lægger allermest vægt på, er, at deres indslag skal være så nemme at afkode som muligt. De oplever, at etniske minoriteter kan forstyrre seeren, hvis de taler dårligt dansk eller befinder sig i omgivelser, der er meget uvante for seeren – og dermed forstyrre forståelsen af den nyhed, journalisten ønsker at formidle.

De er desuden bekymrede for, at seeren ikke kan identificere sig med casen. Journalisterne lægger stor vægt på, at de formidler nyheder til hele befolkningen, og derfor vælger cases, der repræsenterer befolkningen bedst. For dem er det således familien Hansen i Kolding.

Vi har igennem vores interviews kunnet se, at journalisterne føler sig underlagt visse rammer på arbejdspladsen, hvor krav som identifikation udelukker brugen af etniske minoriteter som repræsentanter for den 'almindelige borger'. Selv siger journalisterne, at de ønsker at bryde ud af dagligdagens gængse rammer og ændre billedet, så de afspejler mangfoldigheden i samfundet, men ingen af dem har lyst til at være de første.

For tolv år siden blev 130 journalister i en lignende undersøgelse spurgt om, hvad de troede, der skulle til, for at etniske minoriteter blev brugt mere som kilder – de svarede dengang *tid*. Her tolv år senere, ser det dog ikke ud til, at tid har gjort nogen forskel – så måske tid ikke er løsningen. Måske skal journalister – og ledelserne på tv-stationer og dagblade – selv gøre noget aktivt for at afspejle mangfoldigheden i samfundet, som for eksempel at bruge familien Hassan som case under konflikter som lockouten.

11. Bilag

11.1 Bilag 1: Optælling TV2 Nyhederne 1.-14 april

Dato	Udsendelse	Antal indslag	Ekspert	Part	Erfaring	konsekvens	Barn
1	19	2 + live		3	7		2
1	22	4	1	5	7		13
2	19	3 + 2 lives		13			8
2	22	2 + live		7			1
3	19	3		5			4+2
3	22	1			2		2
4	19	3			2	1	6+3
5	19	3		1	6		15+1
7	19	2	1	4	2	1	
8	19	2		3	2		2
9	19	2		2	3		
9	22	1		2			
10	19	1			3	1	1
11	19	1		5			
11	22	3		7	3		2
12	19	3		3	5	1	2
13	19	1 + live		2		1	1

Der er lavet optællinger af følgende indslag (Dato, udsendelse, navn på ENG, sendetidspunkt)

1.april	19	DK forbereder sig+live	19.01
1	19	Zieglerportræt	19.19
1	22	Forberedelse	22.01
1	22	Politisk lockout	22.04
1	22	Lockout omkostninger	22.08

1	22	Jubiii lockout	22.10
2	19	Danmark i dag 1	19.01
2	19	Lærerdemoer landet over	19.04
2	19	Hit med indgrebet	19.07
2	19	Lock-out kids-edition	19.23
2	22	Lockout DK	22.22
2	22	Borgmester	22.00
3	19	Lockout politik	19.05
3	19	Lockout – 9.klasse	19.07
3	19	Tjenestemand	19.23
3	22	Efterskoler	22.07
4	19	Arbejdsløse i klemme	19.05
4	19	Intet er så skidt	19.20
4	19	Hvad er helhedsskole	19.23
5	19	Lockout demo/voxbop	19.06
5	19	Ugelbølle revisited	19.10
5	19	Forberedelsestid	19.23
7	19	Lock out – lønopgør	19.01
7	19	Lock out – ferie	19.14
8	19	Familien Tolstrup	19.01
8	19	Bondo/Ziegler	19.04
9	22	Lock out – YouTube	22.01
9	19	Lock out – lærerklynk	19.06
9	19	Lock out – Købmand	19.09
10	19	Lock out – Handicappasning	19.09
11	19	Lock out – demonstration	19.01
11	22	Lock out – Dansk Folkeparti-alliance	22.06
11	22	Lock out – Strejkekasse	22.08
11	22	Matematikfessor	22.16
12	19	Lock out – penge tilbage	19.09

12	19	Lock out – sosu-ass	19.11
12	19	Efterskole tager ansvar	19.13
13	19	De tabte skoletimer	19.01

11.2 Bilag 2: Optælling DR Nyheder 1.-14. april

Dato	udsendelse	Indslag	Ekspert	Part	Erfarings	Konsekvens	Barn
1	1830	1		3	1		1
1	2130	1		3	1		
2	1830	2		12	1		6
2	2130	2	1	7	1		4
3	1830	1	3				1
3	2130	2	2	9	2		
4	1830	1		2	1		
4	1830	VO+att	1	2			
4	2130	2		3			6+2
5	2100	1		2	4		1
7	1830	1+live	1	2			
7	215	1	2	7	2		
8	1830	1		1		1	2
9	2130	1	1	4			
10	1830	1	2	1			
10	2130	1	1	2	4		
11	1830	1+live	1	5			
11	2130	2	2	2	1	1	6
12	1830	1		4			1+1
12	2100	1	2		1		

Dato	udsendelse	Indslag	eks	parts	erfarings	kons.	barn
14	1830	VO+live		2			
14	1830	1	1	1	1		1
14	21S	DID		2			

Der er lavet optællinger af følgende indslag (Dato, udsendelse, navn på ENG, sendetidspunkt)

1.april	1830	Pasningsplaner+live	18.30
1.	2130	Lockoutforskellive	21.30
2.	1830	Lærerprotest (vo+att)	18.30
2	1830	Alternativpasning	18.32
2	1830	Eksamensfrygt	18.36
2	2130	Ingenundervisning(vo)	21.30
2	2130	Lockoutrep	21.31
3	1830	Kommunalgevinst	18.36
3	2130	Samraad	21.45
3	2130	Gymaftale	21.48
4	1830	Voksenelever	18.34
4	1830	Helhedsskole (vo+att)	18.36
4	2130	Lordagsskole	21.40
4	2130	Ungdebator	21.51
5	2100	Demopligt	21.12
7	1830	Corydon dokumentation	18.30
7	21S	Skolekamp	21.22
8	1830	Eleverne	18.46
8	2130	Konflikt	21.35
9	1830	Uretfaerdig lockout	18.39
9	2130	Skolekonflikt	21.52
10	1830	Konflikt	18.40

10	2130	Fagstrid + live	21.30
11	1830	Laererdemo + live	18.30
11	2130	Konflikt + dobbeltlive	21.30
11	2130	Boernene	21.53
12	1830	Skoleis	18.34
12	1830	Laererforeningen	18.36
12	2100	Hvorlaenge	21.03
14	1830	Bondo (vo+att)	18.30
14	1830	KL	18.31
14	1830	Lockoutugetre	18.35
14	21S	Danmarkidag-blokken	-

11.3 Bilag 3: Mailformulering til journalisterne

Hej JOURNALIST

Vi er gang med at skrive et speciale om journalisters brug af kilder i tv-nyhederne. Vores fokus er, hvilke overvejelser journalister gør sig i udvælgelsen af cases og andre medvirkende i deres tv-indslag.

Vi har taget udgangspunkt i dækningen af lockout-konfliktens to første uger, og her er dit navn dukket op i et/flere indslag.

Vi vil lave kvalitative interviews med journalister fra TV2 og DR1 – undersøgelsen er ikke en sammenligning mellem de to tv-stationer, men mere for at få et samlet overblik over journalisternes overvejelser omkring udvælgelsen af cases i de landsdækkende tv-nyheder, som skal munde ud i en diskussion.

Kan du overtales til at afsætte en halv time af til at tale med os, om de overvejelser du gør dig, når du udvælger cases? Vi kan mødes, hvor det er nemmest for dig, privat, på TV2/DR.

Interviewet vil finde sted sidste uge i maj eller første uge i juni.

11.4 Bilag 4: Interviewguide

Briefing

Nedenstående punkter skal vi fortælle interviewpersonen, inden vi starter selve interviewet.

- Som skrevet i mailen, så handler vores speciale om, hvordan journalister udvælger og bruger cases i tv-indslag.
- Det her interview er ikke et klassisk journalistisk interview, hvor vi tænker i citater – men mere en samtale mellem dig og mig, så det er okay, at du reflekterer undervejs. Vi har ikke en fast struktur for interviewet, hvis du kommer på noget, så fortæl endelig, vi skal nok få dig tilbage på sporet, hvis det falder uden for vores område. Der kan være emner, du synes er interessante at tale om, som vi ikke selv har overvejet, så du byder bare ind.
- Det handler ikke kun om indslag i lockout-konflikten – men om kildevalg generelt. Vi begynder med at tale om et indslag, du har lavet under konflikten, for at starte konkret – og derefter taler vi også om andre situationer.
- Vi er interesserede i at høre, hvilke overvejelser du gør dig, når du udvælger kilder – især cases til dine historier.
- Vi ved jo selv, hvordan det er, når man under tidspres – at man SKAL finde en case – og så har man måske en ide fra morgenstunden om, hvem de ideelle kilder kunne være – og det kan nå at blive nogle helt andre til indslaget pga. alverdens forhindringer. Så vi vil altså gerne høre lidt om de forhindringer og de overvejelser, du gør dig i løbet af en dag.

Spørgsmål – praktisk

1. Navn, alder, hvornår uddannet journalist, arbejdet med tv-mediet hvor længe, hvor længe på DR1/TV2?
2. Vi har clearet med chefen, at du medvirker – hvis du taler om nogle på redaktionen, bliver de anonymiseret, så du behøver ikke at holde igen. Vi har valgt for både vores egen skyld og for de personer, vi interviewer, at omtale jer uden navne i specialet. På den måde skal ingen af os spekulere i, at vi skal holde igen – med de ting, I siger under interviewet og den analyse, vi laver efterfølgende.

Struktur for interview

Følgende emner skal vi ind på interviewet – ikke nødvendigvis i denne rækkefølge:

1. Rekruttering af kilder, 2. Brugen af etniske minoriteter, 3. Udvikling i TV nyhederne

Åbningsspørgsmål:

Åbningsspørgsmålet varierer fra journalist til journalist. Vi tager udgangspunkt i deres indslag i lockout-konflikten – vælger et eksempel og tager udgangspunkt i det.

Et eksempel kan være:

Du har lavet en afmelding i 19-udsendelsen under lockout-konflikten – hvor du laver en voxpop med børn.

1. Hvorfor vælger du at tage lige netop den legeplads/det sted til at finde kilder?
2. Da du står på den her legeplads, hvordan beslutter du dig for, hvilke børn, du skal tale med?
3. Tænker du over hvilken alder, baggrund, køn, dine kilder har?
4. Vi bemærker, at du har flere etniske minoritetsbørn med i din afmelding, hvad var dine overvejelser omkring det?

Interviewguide - vejledende

Rekruttering af kilder: (Er det seeren, er det redaktøren, eller er det dine kollegaer, du har med overvejelserne?)

1. Tænker du over, hvordan dine kilder fungerer på TV, når du udvælger dem?
2. Har du nogle visuelle kriterier for, hvordan dine kilder skal se ud? (Hareskår, overvægtige osv.)
3. Tænker du over, hvordan dine kilder fungerer sprogligt? (dårligt formulerede, dialekter osv.)
4. Hvad tænker du om at bruge etniske minoriteter (EM) som cases i forskellige situationer?
  - Kan du huske en situation, hvor du har brugt en etnisk minoritet som kilde – hvor det var det oplagt valg?
  - Kan du huske, at du har brugt en etnisk minoritet som kilde, hvor det IKKE var en historie, der handlede om etniske minoriteter?
  - Hvis nej – hvorfor?

- Hvis du skulle bruge en familie som case til at udtale sig om eksempelvis stigende priser på elforbrug og betydningen for dem, hvad ville dine overvejelser være om at bruge en etnisk minoritetsfamilie (**HUSK! brug egne eksempler – spørg til hvem de tager hensyn til og hvorfor**)
- Oplever du nogen praktiske udfordringer i forhold til at bruge etniske minoriteter som cases – hvilke?
- Oplever du udfordringer ved, hvordan etniske minoriteter gør sig på skærmen (udseende – sprog osv.)
- Kan du huske tilfælde, hvor du har valgt etniske minoriteter fra? Det kan både være i selve casesøgningen eller i eksempelvis voxpopper?
- Har du overvejelser om, hvordan du bruger EM som cases i forhold til dem, der skal se dit indslag? Følg op med vores egne eksempler og erfaringer.
- Har du oplevet lignende forventninger/krav fra andre journalister/redaktører til, at det ikke skal være EM, der medvirker som cases?
- Har du overvejelser om, når du vælger case, hvad seeren har af forventninger til dine cases i dit indslag?

Tidsperspektiv (til de lidt garvede journalister)

1. Har du oplevet, at der er sket en forandring igennem de år, du har været journalist, på den måde, man bruger etniske minoriteter som kilder?
2. Har du oplevet, at det har været initiativer på det her område, sådan fra ledelsens side, hvor der har været fokus på, at der skulle bruges flere etniske minoriteter?
  - Hvis ja, hvad skete der så?
3. Har du oplevet, at der har været mere uofficielle politikker, hvor man helst ikke skulle bruge etniske minoriteter? (taget hensyn eller lignende – fravalgt i negative sammenhænge)
4. Tænker du på at ville udvide dit kildenetværk blandt etniske minoriteter – ville det være naturligt for det, at gøre det mere fremover?

Tidsperspektiv (de unge journalister)

1. Nu er du forholdsvis nyuddannet – oplever du, at du har en anden måde at bruge etniske minoriteter end de erfarne journalister?

2. Oplever du, at de unge journalister er mere tilbøjelige til at udvide deres kildenetværk med etniske minoriteter? (her tænker vi, fordi de unge måske kender flere, har haft mere at gøre med etniske minoriteter – læst med, haft studiejob sammen med – end den ældre generation).

11.5 Bilag 5: Transskribering af interviews

11.5.1 Journalist, DR, 44 år.

[Interviewer og journalist taler om det indslag, der tages udgangspunkt i, som hedder Skoleis]

Interviewer: De børn, du har med i dit indslag, som er voxpop-agtigt, hvordan udvalgte du dem?

Journalist: Der var en af vores tidligere kolleger, der skrev ind, at hans barn var blevet inviteret til is. Og det undrede os i forhold til den konflikt, der var i gang på det tidspunkt. Var det en demonstration, var det en sur far? Men vi besluttede os for at køre derud en fotograf, og jeg troede, at der ville stå tre lærere og to børn, som fik nogle is, og så var der ikke nogen historie i det. Men der var 100-150 lærere og børn – stort set ingen forældre og kunne godt se historien. Men der var stadig ingen forældre, og vi havde kun en sur far. Det var ret tyndt, i forhold til at kunne lave historien. Men det var også sidst på eftermiddagen, så det skulle gå stærkt. Det var en ret usædvanlig måde, den her sag kom i gang på. Jeg opfatter ikke børnene i indslaget som cases, men rent journalistisk, så er det sovs og staffage. Det er for at formidle historien på en bedre måde. Det eneste, jeg bruger børnene til, er, om de kan lide is. Jeg spørger også, om de føler sig brugt i konflikten, og de forholder sig til det, men det er lidt svært at inddrage deres synspunkter for meget i en faglig kamp, som de ikke helt forstår. Casen i indslaget er en sur far. Så for at svare, så er børnene valgt tilfældigt.

Interviewer: Jeg ser det også mere som en voxpop med børn. Når du eksempelvis laver voxpopper generelt, hvor meget tænker du så over deres baggrund, hvilke køn og alder de har?

Journalist: Tænker du, når det er børn?

Interviewer: Lad os bare sige børn som i det her eksempel. Jeg ved godt, at der er nogle ting, der gør, at man ikke altid kan interviewe børn.

Journalist: Når det gælder børn, hvis jeg synes, de kan komme med noget interessant i indslaget, men noget substans, så tager jeg det med. Men tit er det, hvis de siger noget sjovt om det pågældende emne. Men hvis børnene i det indslag havde sagt: "Jeg synes det er sjovt, at vi kan være sammen med vores lærere, når der er konflikt" eller noget i den stil, så kan seerne også godt forholde sig til, at det er sagt ud fra et barns præmisser. I det her tilfælde kunne de ikke helt forholde sig til sagens præmisser, de slyngede nogle ord ud, men det lød som sprogafsmitning, der kom fra deres forældre. Så i dette tilfælde skulle man have spurgt, hvordan de har det med at have fri, for det kan de forholde sig til, og hvis deres bidrag skal tages seriøst.

Interviewer: Du vælger ud fra, hvad de siger, hvem der er bedst? Jeg har selv lavet voxpopper på MetroXpress, og der fik jeg tit at vide, at jeg skulle sørge for at have to mænd og en kvinde eller omvendt. Tænker du i sådan noget, eller er det, de siger, vigtigere?

Journalist: Med børn er det mere, hvem kunne tænke sig at være med, og hvem må for deres forældre. Jeg skal jo have forældretilladelser.

[Journalist og interviewer taler om, at man ringer til forældrene og beder om tilladelse.]

Hvis det er ligegyldigt, hvad køn det er, så prøver jeg at dele det nogenlunde lige op for at give indslaget kønsmæssigt mere balance. Ellers må de sige, hvad de har lyst til. Og når det er børn, så er det mere form end substans. I de bløde voxpopper her er det ren form og formidling. I det her tilfælde var der mange, der spurgte om de måtte være med, og det var fint, for de skulle sådan set bare forholde sig til at være derude og få is.

Interviewer: Hvis vi så taler generelt, når du vælger cases til dine indslag. Hvor meget tænker du over, hvordan de fungerer på tv?

Journalist: Det tænker jeg selvfølgelig meget over. Nu snakker vi cases og ikke voxpop?

Interviewer: Jeg tænker cases, der skal eksemplificere et eller andet...

Journalist: Altså en dame, der har haft en blodprop, og nu er hun sur over, at kommunen ikke gør noget. Sådan noget?

Interviewer: Ja, eller at du skal ud til en familie, der skal forholde sig til stigende elpriser eller et eller andet.

Journalist: Jeg tænker over det, når jeg taler med dem i telefonen. Helt basale ting. Altså snakker de dansk eller et sprog, jeg forstår – engelsk, tysk. Er der en sammenhæng i det, de siger. Er det fornuftigt, passer det i forhold til vinklen. Helt fundamentale ting. Og så måden casen fremstår på. Der kan man jo gøre meget redigeringsmæssigt og historiemæssigt. Du kan i princippet fortælle historien selv, og så kan de sige ja, hvis det er det, de mener. Hvis det er en helt umulig case, kan jeg blive tvunget til at droppe den, men det er meget sjældent, at jeg dropper en case, fordi jeg synes, at casen ikke ser rigtig ud - Eller, det har jeg faktisk aldrig gjort. Det vigtigste er, hvad personen mener, og hvad personen har været udsat for, og hvis personen kan kommunikere det tilstrækkeligt nok, og det kan i princippet være kun med ja og nej, så er det fint nok.

Interviewer: Man kan oftest høre i telefonen på en case, om de er velformulerede eller ej. Men man kan jo ikke se, hvordan de ser ud, og det kan nogle gange komme bag på en, når man kommer ud til dem. Er der noget, der kunne få dig til at fravælge en case? Det er måske lidt strengt, men hvis vedkommende har hareshår, eller den store fede kvindelige kontanthjælps-modtager. Ville man brug hende eller ville man tænke, ej... Hvad ville du tænke?

Journalist: Jeg ville måske inderst inde tænke, at det giver noget støj i kommunikationen det her. Man skal aldrig sige aldrig, men jeg kan ikke huske, at jeg på noget tidspunkt har fravalgt nogen på grund af deres udseende. Hvis historien er god nok, og casen passer godt nok, så er det ligegyldigt, om de har et ar på kryds af ansigtet eller vejer 400 kg. Det er forstyrrende i kommunikationen, for seerne vil sidde og sige eller tænke "prøv at se ham" og ikke høre efter, hvad personen siger, eller hvad der bliver sagt i speaken. Det er noget, man kan speake sig ud af. Jeg ville nok være nødt til at sige, at grunden til, at hun vejer 400 kg, er fordi, hun har en stofskiftesygdom, eller at han var i Vietnam, og der sprang en granat i hovedet på ham. Men hvis du forklarer – og helst relativt tidligt

– hvorfor personen ser anderledes ud, så har du udryddet den værste støj. Det vil sikkert stadig give lidt støj i kommunikationen, men hvis folk ved, hvorfor det er sådan, så tænker de nok ikke så meget over det mere. Så kan indslaget godt lykkes alligevel, selvom det er så visuelt båret, som det er.

Interviewer: Nu talte du tidligere om sprog. Hvad nu hvis de eksempelvis taler en dialekt – jeg har svært ved at forstå sønderjysk og vestjysk, hvordan ville du have det med at bruge en, der talte en dialekt, der ikke er så nem at forstå? Eller for eksempel indvandrer dansk?

Journalist: Dialekter, der har vi jo, så vidt jeg ved, en politik på DR om, at det tekster vi ikke. Jeg arbejder i København, så det er ikke så tit, jeg taler med folk med dialekt. Mange har efterhånden erhvervet sig en dialekt a la rigsdansk. Jeg har interviewet folk, der var mere eller mindre uforståelige, og jeg synes, det er et problem, at vi ikke må tekste, hvis det er svært at forstå. Jeg synes, vi er lidt overfølsomme, at vi ikke må fornærme nogen. Hvis ikke folk forstår, hvad der bliver sagt, så giver det jo ikke nogen mening, og det må jo være det vigtigste. Man kan jo godt sige til folk, at det kan godt være, at vi tekster dig – det er trods alt kun 100 mennesker, der taler den her dialekt, og der kan være nogen, der har svært ved at forstå dig.

Interviewer: Ville du gøre det frem for at vælge nogle andre. Hvis du stod med to cases og den ene talte rigsdansk eller i hvert fald et sprog, der var til at forstå, og den anden talte en eller anden svært forståelig dialekt. Hvad ville du gøre i sådan en situation, tror du?

Journalist: Hvis det var indvandrer dansk for eksempel, og de var lige gode, så ville jeg tage dem, der talte bedst dansk. For mig er det rent journalistisk lige meget, om det er den ene eller den anden case. Jeg må se på det journalistiske produkt, og den historie jeg skal fortælle. Hvis jeg har to cases, og de er lige gode, og den ene taler bedre dansk, så ville jeg tage den, der taler bedre dansk, fordi det vil gøre mit indslag bedre og min historie lettere at forstå. Omvendt ville jeg ikke fravælge en case, der taler dårligt dansk, altså indvandrere. Hvis det er dialekter ville jeg tage den, der er nemmest forståelig, især ud fra, at en indvandrer, der må jeg godt tekste det, det må jeg ikke med en dansker, der taler en dialekt. Det er jo også fuldstændig himmelråbende i virkeligheden.

Interviewer: Men det er så en politik. Hvis du har valget, og du ved, at du ikke må tekste dialekt, men godt en der taler indvandrer dansk. På det her tidspunkt er det jo dig, der tager beslutningen, der er ikke nogen ind over. Kan det få dig til at vælge anderledes, eller ville du vende det med nogen?

Journalist: Det kunne det nok. Det er igen en journalistisk afvejning mod det formidlingsmæssige, altså det sproglige. Hvis jeg har en super case, der taler lettere uforståelig dialekt og en dårligere case, der taler rigsdansk, så tager jeg formentlig den svært forståelige, fordi casen vil være så stærk, at det er det vigtigste for mig. Historien skal selvfølgelig kunne forstås, men der vil jeg så tage nogle kortere citater og måske lægge noget af det, der bliver sagt i speaken, uden at det får en redundans, så meningen går helt tabt. Hvis den ene var lidt bedre, men meget svær at forstå, ville jeg måske tage den, man kunne forstå, men det er igen en overvejning. Min førsteprioritet er den stærkeste case, og kan jeg formidle det godt nok til, at folk forstår det trods alt. Så må man se i andre baner, for eksempel det visuelle, der må casen gøre nogle af de ting, som gør dem til en case i stedet for at udtrykke sig verbalt.

Interviewer: Nu talte vi lige om indvandrer dansk. Jeg bemærkede i dit indslag om skoleis, at der var en pige, som var mørkglødet. Jeg ved ikke, om hun er indvandrer eller adopteret, eller hvad hun er. Men tænker du over, om du bruger etniske minoriteter i dine indslag som eksempelvis cases?

Journalist: Ja, det gør jeg faktisk. Jeg prøver at bruge dem uden at diskriminere, det skal ikke spille en rolle overhovedet. Det er rent tilfældigt, og lige præcis i de indslag interviewede jeg 5 børn, tror jeg, og tre af dem var af anden etnisk oprindelse, og to af dansk oprindelse om man vil. Og det endte med, at jeg brugte de to af dansk oprindelse, men det var rent tilfældigt, der var ikke noget sprogligt i det, de talte perfekt rigsdansk. De der små bidder, der leverede de to bare bedre. Men bagefter havde jeg det sådan lidt, at jeg synes, det var lidt synd for de to indvandrer drenge. Ikke journalistisk men mere personligt. De var faktisk rigtig gode, entusiastiske og ville gerne være med. De var bare ikke lige så gode i den bid, jeg skulle bruge. Jeg tænker på at bruge dem på en så naturlig måde, at det ikke skal gøre nogen forskel. Men omvendt skal det heller ikke stikke for

meget i øjnene. Hvis jeg eksempelvis interviewer en skoleklasse med 25 elever, og der er to elever af anden etnisk oprindelse, der taler svært dansk, og det handler om, om de synes kantinemaden er god, så kunne jeg godt finde på at bruge dem, og også kun de to. Men typisk ville det måske også give lidt støj i kommunikationen. For hvis du har en masse billeder, og der kun er de to, som sidder og udtrykker noget, der kan være svært at forstå, så ville det også virke lidt mærkeligt. Men hvis de sad der og sagde, at "den her spegepølse smager af helvede til", så ville jeg selvfølgelig bruge dem, og det kunne godt være, at det var dem, jeg havde interviewet, og så dem jeg brugte. Men jeg ville tænke, at det måske så lidt mærkeligt ud. Ligesom hvis jeg havde interviewet en skoleklasse på Nørrebro, og der kun var to etniske danskere, og de var de eneste to, jeg havde interviewet, så ville det også give et eller andet visuelt signal, der ville forstyrre, fordi folk ville sidde og tænke, hvorfor interviewer han kun de to indvandrere eller de to danskere. Selvom det var rent tilfældigt, så overvejer det i forhold til om det giver støj i kommunikationen i forhold til det, jeg vil fortælle. Det skal være så naturligt som muligt, og det skal det nogenlunde afspejle den virkelighed, som jeg befinder mig i.

Interviewer: Da du lavede voxpopperne til det skoleindslag. Du sagde, at det skal lidt afspejle det billede, som man ser i totalen. Ville du have problemer med at bruge tre etniske minoritetsbørn og ingen etnisk danske børn?

Journalist: Overhovedet ikke – Fordi, i den sammenhæng var der faktisk en del af anden etnisk oprindelse. Måske en fjerdedel af dem. Det havde i høj grad afspejlet virkeligheden, hvis jeg kun havde brugt dem, selvom det kun var en fjerdedel. Det var jo ikke de eneste to ud af 200. Men selvom det havde været de eneste to ud af 200, kunne jeg godt have fundet på at bruge dem alligevel – fordi, det havde måske givet visuelt støj for nogen, men det havde ikke den store betydning, for det handlede om, om de godt kunne lide is, og det er meget universelt i forhold til børn. Hvis det eksempelvis havde handlet om opdragelse, om hvad de måtte for deres forældre, så havde jeg nok været mere varsom med at bruge dem, fordi folk ville sige "ja ja, de har arabiske forældre, så de må sikkert ikke noget, hverken komme med på lejrskole eller et eller andet". Men her handlede det om, de kunne lide is eller ej, så der er det jo ligegyldigt.

Interviewer: Jeg bliver lige i det her med etniske minoriteter. Du sagde lige, at nu taler de om is, det kan alle forholde sig til. Tit skal man også bruge en almindelig familie, som man skal ud til, som skal forholde sig til et eller andet. Hvis du skulle ud til en familie, der skulle forholde sig til stigende elpriser, ville du da have betænkeligheder ved at tage ud til en etnisk minoritetsfamilie? Når jeg siger etnisk mener, hvor man godt kan se, at de er...

Journalist: Nej, det ville jeg ikke. Jeg ville være klar over, at nogen derhjemme ville sidde og have fordomme. Men der kan man sige, at der skal vi måske også til at nedbryde nogle af de fordomme og netop bruge familier, der sidder og er formummet under hijabber. [Interviewer og journalist diskuterer, om de hedder hijab]

Interviewer: Ville du vende det med nogen, inden du valgte at bruge familien eller ville du bare gøre det?

Journalist: Det kommer an på, hvor ekstremt det var. Hvis de sidder i en nijab, altså den der, hvor man kun kan se øjnene,

[Interviewer og journalist taler om, hvad beklædningsgenstanden hedder og bliver enige om, at en burka er en beklædningsgenstand, hvor der er et net foran øjnene.]

Hvis de sidder der fuldstændig indhyllet i deres burka, og man kan ikke engang se øjnene, fordi der bare er sådan et gitter, så ville jeg måske være lidt tilbageholdende. Som en enkeltstående case, så skulle det godt nok være et vigtigt indslag og en vigtig case, for at jeg vil bruge den, fordi du hverken kan se ansigt eller øjne. Men hvis du bare kunne se ansigtet, ville jeg ikke synes, det var et problem. Hvis du kun kunne se det der gitter, så synes jeg rent formidlingsmæssigt, at jeg lige så godt kunne lave et radiointerview. Lad os nu sige, at hendes mand også er der og også medvirker, så ville det være fint, for så ville det være nemt for seeren at afkode, fordi det er hans burkklædte kone. Igen, det ville give noget støj, men hvis de var gode cases og fungerede fint og det handlede om elpriser, så ville det være fint nok. Jeg ville vende det med redaktionssekretæren, hvis casen jeg skulle interviewe havde gitter for øjnene, og hun var den eneste. Og jeg ville nok ikke bruge det. Jo, hvis det var en meget vigtig historie, og simpelthen ikke kunne finde andre el-kunder end hende.

Interviewer: Men det er det, jeg mener, hvis det er sådan en almindelig historie, ville man så gøre det?

Journalist: Jeg ville synes, at det var lidt underligt. Ikke fordomsmæssigt, men på samme måde, som at jeg synes, et indslag ville være underligt, hvis jeg kun havde et radiointerview med en case, der var sur over priserne og så en burkaklædt kvinde, der var sur over priserne. For rent visuelt kunne jeg lige så godt have et stilbillede på. Det ville ikke bidrage til noget visuelt, og tv-mæssigt er det visuelle vigtigt. Men jeg kunne godt finde på det, for hun kunne jo stadig gå ud og banke på elmåleren, eller hvad ved jeg. Men det ville være underligt og igen, hvis det var vores tophistorie, og jeg overhovedet ikke kunne finde nogen, så ville jeg gøre det. Hvis det var et mellemindslag og ikke så vigtigt, og jeg havde ringet til redaktionssekretæren og sagt, at jeg havde ringet til 100 mennesker, og ingen ville være med. Så ville jeg lade det være op til redsek'eren at afgøre, om vi skulle køre den, når vi havde, hvad der svarede til et radiointerview.

Interviewer: Er det på grund af, at det er dårligt fjernsyn, eller fordi du tænker på, hvordan det ville blive modtaget, at du tænker det?

Journalist: I det her tilfælde er det fordi, det ville være dårligt fjernsyn. [Journalist gentager, at det ødelægger formidlingen, at man ikke ser kvindens ansigt.]

Interviewer: Rent personligt tror jeg faktisk, at jeg ville fravælge vedkommende. I forhold de rapporter, der er lavet om, hvor mange kvinder der går i burka, og hvis der sad en og talte om elpriser, der ville jeg synes, at det var helt skævt.

Journalist: Men jeg ville også synes, at det var lidt sjovt. Lidt kuriøst, og jeg ville synes, at det gav indslaget sådan lidt kant. Jeg ville nok bruge manden først i sådan et indslag for at få etableret scenen. Og så sige noget i stil med "men hans kone er uenig". Lige når folk ser hende, så sidder der sådan en burkaklædt kvinde og snakker, og der ville de tænke what the hell, was that. Men når de kommer sig over det, så skruer de jo heller ikke væk. For det giver jo også en eller anden form for overraskelsesmoment. Og jeg ved godt, at de næste 10-15 sekunder skal jeg nok ikke have

nøgleinformationen med, fordi der sidder folk og siger ”hov, hvem er det, der snakker.” Når de er kommet sig over den værste overraskelse, er det ikke sådan, at folk vil tænke, at det er et kedeligt indslag, men tvært imod, kunne det virke meget godt. Men igen, hvis du har sat scenen, og hun ikke siger nøglesyncen.

Interviewer: Det er jeg med på, det kan virkelig forstyrre. Hvor ofte synes du, det er okay at bruge etniske minoritetsfamilier? Jeg kan huske engang, vi havde et indslag på TV Avisen, hvor der var nogle fly i Billund, som var blevet aflyst, og journalisten havde interviewet en familie, som var blevet påvirket af det. Det var en mørkglødet familie, og konen havde tørklæde på. Og dem, jeg sad og så indslaget sammen med, sagde, at de synes, det var befriende at se sådan en kvinde i en helt almindelig sammenhæng. Og der tænkte jeg, at det var da rigtig nok, men også, skal man tænke sådan, ville det ikke bare naturligt, at de var der? Hvor ofte kunne du finde på at bruge etniske minoritetsfamilier?

Journalist: Det er ikke noget, jeg bevidst går ud og bruger eller fravælger. Hvis jeg havde et indslag om stigende elpriser, og vi var gået ind i en opgang på Nørrebro eller Amager, så ville jeg ringe på, uanset om der stod Hussain eller Olsen på døren. Men hvis Hussain kom ud og sagde ”jeg ikke forstå”, så ville jeg fravælge ham, fordi han skal selvfølgelig kunne formidle noget. Men jeg synes, at det er helt naturligt at bruge dem i de situationer, fordi ellers bruger vi dem kun i de der situationer, hvor det bliver ligesom i gamle dage, at når en afrikaner kom til landet, så var de jo i cirkus og optrådte i manegen. Og jeg ved da også, at der er nogle skuespillere, der har været trætte af, at de nogle gange kun har været castet i roller på grund af deres etniske oprindelse. Det har jo så ændret sig sidenhen lidt. Det er der jo også en god grund til, for det skal jo også afspejle samfundet lidt. Det ville jo være mærkeligt at have en Morten Korch-film, hvor der rendte to afrikanere rundt. Det skal jo bare afspejle virkeligheden sådan nogenlunde.

Interviewer: Men er det noget, du opsøger aktivt? Jeg synes nemlig godt, at det kan være svært, dengang jeg lavede voxpopper på MetroXpress, som ligger i Nord Vest, der spurgte jeg rigtig mange etniske minoritetskvinder. Men de sagde altid nej, og til sidst gad jeg næsten ikke opsøge dem, fordi jeg tænkte, at de alligevel siger nej. Er det noget, du opsøger aktivt eller tager du bare, hvad

du kan få? Det gør man jo nogen gange.

Journalist: Det er egentlig mest kvinder, jeg opsøger aktivt. Men det er fordi, det er oftest mænd der vil være med. Og det betyder, at så får jeg tre mænd.

Interviewer: Taler vi danske mænd nu?

Journalist: Jeg taler voxpop. [Journalistens telefon ringer midt i interviewet, han tager den.

Diktafonen slukkes og tændes igen.]

Journalist: For lige at runde den af. Når jeg laver voxpopper, så spørger jeg typisk otte kvinder og to mænd, fordi de fleste mænd siger ja, og de færreste kvinder siger ja. Så hvis jeg vil have en nogenlunde kønsfordeling, ikke nødvendigvis en, der afspejler befolkningen, men fordi det giver en naturlig ligevægt, så spørger jeg kvinder. Og jeg kan godt tage tre kvinder, fordi så ved jeg, at eksperterne sikkert er mænd [Journalisten laver en joke]. Men det giver en mere naturlig balance i indslaget, hvis der både er mænd og kvinder med i det. Så når jeg er ude og finde voxpopper eller cases, så opsøger jeg mere kvinder, fordi jeg ved at udsendelsen generelt vil være domineret af mænd. Og så gør det det bare mere naturligt. Men i forhold til folk af anden etnisk oprindelse, det er ikke noget, jeg opsøger aktivt. Men hvis der kommer nogen ned af gaden, så spørger jeg dem også. Det er mere, om de er der eller ej.

Interviewer: Vi fokuserer på etniske minoriteter, som du nok kan fornemme. Og det er en svær debat, fordi der er ikke særlig mange med i tv-nyheder. Og det er, som du også siger med skuespillerne, at de udtaler sig i deres virke af at være af anden etnisk herkomst. Hvordan udvider man sit kildenetværk blandt etniske minoriteter? Jeg aner det simpelthen ikke. Hvad ville du gøre? Og er det egentlig noget, du kunne finde på?

Journalist: Ja det kunne jeg vel egentlig godt, men det er ikke noget, jeg synes, at jeg har haft brug for. Når vi skal bruge folk af anden etnisk oprindelse, så er det typisk fordi, der er ballade på Nørrebro eller integrationsindslag. Hvis jeg skulle lave et indslag om for eksempel stigende elpriser,

så er det jo også lidt underligt, hvis jeg lige ringer Abdullah, Hussain og Khalid, som jeg har stående. Det ville jo også være sådan lidt mærkeligt ikke, fordi det vil jo være nogen, der er valgt på forhånd på grund af deres etniske oprindelse. Det skal det jo heller ikke være. Men igen, de skal jo bare passe ind. Hvis det handler om nogen, der har gået til fodbold hele deres liv, og jeg skrev ud til mine venner på Hotmail, så ville det jo ikke genere mig, så er det jo ligegyldigt, hvor de kommer fra. Men nej, jeg har ikke dyrket det aktivt eller tænkt mig at dyrke det aktivt, medmindre jeg pludselig skal lave en masse integrationsindslag. Og når jeg har været ude at lave noget, har jeg da også fået nogle telefonnumre, men så har det typisk handlet om integration og ikke elpriser.

Interviewer: Kan du mærke forskel på den måde, man bruger etniske minoriteter på som almindelige borgere i indslag? Er der sket en forskel eller er det samme?

Journalist: Jeg kan ikke pege på, at der er sket en forskel, men jeg vil nok tro, at det er der. Sådan en lidt glidende ubemærket forskel med, at de bliver brugt på en mere naturlig måde. Ligesom med skuespillere, der nu har rigtige roller, hvor de spiller apoteker eller fodboldspiller eller politikere.

Interviewer: Kan du mærke det selv, at du bruger dem anderledes?

Journalist: Nej, det synes jeg ikke. Der vil sikkert være en glidende overgang. Men jeg kan ikke huske, at jeg for seks år siden tænkte, at nu gør jeg det anderledes. Jeg har altid ladet historien være det afgørende, i forhold til hvem jeg så har med.

Interviewer: Har du oplevet at få at vide, at det er noget, du aktivt skal opsøge, eller det modsatte, at det slet ikke fungerer?

Journalist: Nej, det har jeg ikke.

11.5.2 Journalist, TV2, 42 år.

Interviewer: Den 5. april lavede du et indslag, hvor du var ude på Rådhuspladsen og tale med forskellige forældre. Kan du huske, hvad du tænkte – hvordan valgte du de forældre på pladsen, som du gjorde?

Journalist: Historien er mega konkret. TV2 havde fået lavet en meningsmåling – det gjorde de hver uge, da den her lockout var der. I uge to havde de lavet en meningsmåling, der viste, at de forældre, der i den første uge havde sagt, at der behøver ikke at komme et indgreb, den andel af forældre var blevet mindre. Så nu var den andel af forældre, der syntes, at nu måtte politikerne godt gøre noget, den var vokset. Og så skal vi jo gå ud at lave nogle voxpopper på de meningsmålinger, hvor man sætter nogle mennesker, ansigter og meninger bag de tal. Så derfor tog jeg ud på Rådhuspladsen, hvor jeg vidste, at der var en kæmpe lærerdemonstration og tænkte, at så var de det samme sted rent scenemæssigt, fordi man billedmæssigt også havde lærerne. Tit kan de voxpopper være svære at få hjem, fordi de skal passe ind i megafonmålingen. På et tidspunkt ringer jeg hjem til redaktøren og siger, at nu har jeg nogle ret fede personer, som siger nogle ret sjove ting. Vi snakker lidt om det, og så siger redaktøren, at de jo ikke helt siger det, som flertallet i meningsmålingen egentlig siger – nemlig, at nu synes vi godt, at der må gribes ind. Så siger jeg, at nej det gjorde de ikke, men de siger, at der godt snart på et tidspunkt må ske noget, men at de ikke er desperate for, at der skal gribes nu eller dagen efter. De her sagde, at de godt kunne klare et par uger mere. Redaktøren sagde så, at jeg godt måtte blive ved, indtil du finder lidt flere, der siger, at nu er jeg godt nok ved at være træt af det, nu synes jeg, at der skal gribes ind. Derfor gik jeg videre i min jagt på at finde nogle, der passede ind i megafonmålingen. Det er jo klart, at hvis eksempelvis 62 procent siger, at nu må der gerne ske noget, så nytter det naturligvis ikke, at de i mit indslag står og siger, ej men det er fint nok, vi kan sagtens holde til det i 14 dage mere. Så clasher mine syncer med selve præmissen for historien.

Interviewer: Stoppedu du så, da du havde, jeg ved ikke hvor mange...

Journalist: Måske er det egentlig en regel, der er blevet fortalt mig, jeg ved det egentlig ikke, men

jeg har det sådan, at man skal i hvert fald have tre. De gyldne tre tror jeg, det hedder. Så nytter det ikke noget, at man har en eller to, jeg vil have tre, der kan bakke hinanden op. Jeg var faktisk nødt til at smide nogle væk.

Interviewer: Så du havde nogle, du kunne vælge imellem?

Journalist: Ja, det havde jeg.

[Journalisten har sin pc med og forsøger at finde indslaget, fordi hun er tvivl om, hvor mange der er med i indslaget.]

Journalist: Jeg spotter jo selvfølgelig efter voksne, der kommer gående med børn, for så går jeg ud fra, at de er forældre, og at de er ramt af lockouten. Så skal ikke begynde at bruge tid på at spørge, om de overhovedet er ramt af lockouten. Jeg kan jo ikke se om de er svenskere eller nordmænd, dem er der mange af på rådhuspladsen, så spørger selvfølgelig om de er ramt af lockouten, præsenterer hvor jeg kommer fra og spørger om jeg må stille dem nogle spørgsmål. Og så går vi i gang, og der kan man jo fornemme om, enten formulerer de sig ikke særligt godt, der er for mange, der mener det samme, eller også mener de det forkerte. Det forkerte i den her situation er i forhold til megafonmålingen. Ellers dømmes vi jo ikke, hvad folket skal mene, men det er klart, at hvis vi har en historie, der hedder, at nu har flertallet rykket sig hos forældrene som vil have et indgreb mod lockouten, så nytter det ikke noget, at flertallet siger, det synes vi ikke.

Så jeg bliver ved så længe, jeg kan, også i forhold til deadline, der er jo ingen grund til at køre hjem en time tidligere. Jeg kan ikke huske, om jeg droppede to, jeg havde en mere, som egentlig passede til præmissen, at nu skulle det stoppes, som jeg ikke brugte.

Interviewer: Kan du huske, hvad det var der gjorde, at du så valgte den person fra og valgte de tre andre?

Journalist: Tit så handler det jo om tid. Hvis du får to min, så skal du lave et indslag på to min. Det, jeg godt kan lide ved de her voxpopper, er, at de giver lidt mere mening end bare 'jeg synes, at det er pisse irriterende'. Så mine voxpopper fik lov til at sige lidt mere, det var det, der var kvalificerede voxpopper, det fik også ros på efterkritikken, fordi folk får lov til at sige deres holdninger.

Helt banalt, så hende jeg valgte fra, var fordi hun rent scenemæssigt stod et forkert sted. Jeg havde lavet voxpopper og lærere på rådhuspladsen. Men da jeg røg ind i for mange turister, der sagde jeg til fotografen, at vi skal væk fra rådhuspladsen. Så vi kører ud til Fisketorvet, for der tænker jeg, at der er en masse forældre og deres børn. Vi parkerer på taget, og der så jeg en dame komme ud med to børn, og så nappede jeg hende med det samme og lavede interviewet på toppen af fisketorvet. Rent billedmæssigt er det helt vildt underligt, at der er meget himmel i baggrunden, og vi er væk fra den scene, vi egentlig har skabt. Så selvom hun passede til præmissen, så valgte jeg hende fra.

[Journalisten taler videre om, at hun har valgt kilden på taget af Fisketorvet fra og reflekterer lidt over, om hun havde valgt kilden fra, hvis hun havde været god. Hun taler videre om, hvordan scenen skal være den samme.]

Interviewer: Jeg lavede selv mange voxpopper, dengang jeg arbejdede på MetroXpress, og der var der ønsker om ligelig kønsfordeling, lidt ældre og yngre. Hvor meget tænker du over sådan nogle ting, når du eksempelvis laver voxpopper?

Journalist: Det gør jeg rigtig meget. Jeg vil gerne have tre, og det skal være blandet, så der så er to af samme køn. Jeg lavede en voxpop til en kollega til et udlandsindslag i forbindelse med flere katastrofer i Bangladesh og deres tøjfabrikker, og så kom der også en ulykke i Cambodja. Og der ville min kollega lave et indslag baseret på udlandsstof, men vi syntes, at vi manglede at høre forbrugerne – os, der går ud og køber tøj. Hvad tænker vi over, når vi køber tøj, er det de her stakkels mennesker eller de mennesker, der har det af helvede til.

Jeg prøvede først at finde en case, som kunne være hovedperson, så jeg prøvede at finde frem til en af de her modebloggere, som skriver rigtig meget om tøj. Jeg kom i kontakt med en masse af dem, men hende, der gerne ville og var rigtig rigtig god, hun sad i Aalborg, så det var fysisk umuligt for mig at lave det. Jeg kunne ikke få assistance fra Odense. Og de andre, der var lidt unge i det, var ikke så vilde med at være med, for de svarede til mig, at det tænkte de overhovedet ikke over. Jeg tænker bare over, at det er smart og sider godt, og så tænker jeg ikke så meget over, hvordan de mennesker, der laver det, har det. Det havde de ikke lyst til at stå frem og sige. Jeg kunne så ikke finde en, som vi kunne lave en hel historie omkring, så jeg skulle lave voxpopper i stedet. Så gik jeg

på Strøget, og der havde jeg en dame med midt fyrrerne, og så havde jeg en mand med midt fyrrerne, og så havde jeg en ung universitetsstuderende pige og en gymnasiestuderende dreng. Alle fire var med. Og der er ingen tvivl om, at der tænker jeg, det skal være repræsenterede. Det nytter ikke noget, at jeg havde haft tre gange 25-årige piger med. For så ville folk tænke, nå ja det er klart, selvfølgelig tænker de ikke over det. De to unge svarede helt bramfrit, at det tænkte de overhovedet ikke over, det skulle være billigt, hvor de voksne var lidt mere reflekterede over det. Så det tænker jeg meget over, det skal være fordelt på alder og køn. For det er, som du også selv siger med MetroXpress, voxpop mener jeg, betyder folkets mening og du kan jo ikke gå ud at sige, at nu har vi spurgt danskerne, hvis du har tre af samme køn eller alder. Du er nødt til at blande det, selvom det stadig er en illusion at sige, at vi har spurgt danskerne, fordi vi har snakket med fire. Men man får stadig fire forskellige udgangspunkter.

Interviewer: Ja man føler, at det måske syner lidt bedre, når man har det brede...

Journalist: Ja, og så udover at jeg aldrig ville gøre det, så ville jeg også få tæsk for det på efterkritikken, hvis jeg havde interviewet tre unge mænd eller tre unge piger eller tre gamle.

Interviewer: Men du gør det, fordi du selv har en ide om, at sådan skal det være, men du ved også godt, at hvis du gjorde det anderledes, ville der stadig være nogen, der sagde til dig at...

Journalist: Ja, så er man sikker på, at efterkritikken ville hedde, kunne du ikke også lige have fundet en pige – hvis jeg havde fundet tre mænd. Det er jo ikke bare en regel, jeg finder på, sådan er det jo. Det siger du jo også selv fra MetroXpress, at man skal prøve at finde nogle med forskellige udgangspunkt, for ellers er det jo ikke repræsentativt.

Interviewer: Præcist. Hvad så når du generelt laver historier og søger efter cases – det er jo fjernsyn, jeg er med på, at voxpopper vil man gerne have lidt af hvert, og det skal være repræsentativt, men når du for eksempel bruger en case til et eller andet, hvor meget tænker du så over, hvordan de fungerer på tv?

Journalist: Det er alfa og omega.

Interviewer: Hvad er det, der gør, at en case fungerer godt?

Journalist: Det er en case, der så vidt muligt sig selv på fjernsyn. Selvfølgelig er det akavet, at vi kommer, men det er cases som er trygge ved, at vi er der, som ikke føler, at de skal optræde, fordi vi er der. Der er nogle, der ikke kan gå et par meter uden at kommentere, at vi er der, og som på ingen måde føler sig tilpas med at være på. De allerbedste cases er dem, som bare er fuldstændig afslappede og som bander i deres interviews, hvis det er det, de føler, at de har lyst til, som ikke lægger bånd på sig selv. Og som ikke hele tiden tænker over, at de skal passe på med, hvad de siger, hvordan de ser ud, og hvad de siger. De er bedst, dem der bare synes, at det er cool, vi er der, og som er sig selv vidt muligt. Og der har man også selv en rolle, for man kan godt komme ud, og så er folk helt vildt nervøse for at skulle i fjernsynet, og der kan man godt tale dem til ro, hvis man har tid til det, og det skal man have. Man kan godt give lidt af sig selv og få en sniksnak, så de føler, at vi er bedste venner bare ved, at du har været på besøg. Og det giver bare det bedste resultat.

Interviewer: Har du stået i nogle situationer, hvor man har talt med dem inden, det har jeg i hvert fald prøvet, men man ved ikke, hvordan de ser ud, hvordan de bor. Og når man så kommer derud er bare noget, hvor man tænker, at det er ikke helt godt det her. Kan du huske situationer, hvor du er kommet ud til en case og har tænkt det, at det enten var deres udseende, de talte på en bestemt måde eller..?

Journalist: Jeg har prøvet en gang, hvor jeg skulle interviewe en case for en anden. Det var en sygeplejerske. Det var en historie, der handlede om at sygeplejersker kunne få job i Sverige og arbejdede i Sverige. Og der talte jeg med en, der boede i København og arbejdede som sygeplejerske i Sverige. Og hun lød fantastisk sød og dejlig og klog og kunne tale for sig. Hun sagde, at vi kunne godt komme, men der var lidt rodet, for hun var lige flyttet sammen med sin kæreste. Så vi tog derud, og hun så ud, som hun skulle – og jeg vil sige, at jeg har heller ikke oplevet at komme ud til en tænke shit, ham eller hende, kan jeg ikke bruge, det kan jeg simpelthen ikke huske. Men den lejlighed, hun boede i – hun var flyttede ind i sin kærestes, så den var lidt

mandehørmsagtig, lidt snusket, lidt visne blomster, rodet, støvet, trashy på en måde som bare for mig tænkte, okay du er sygeplejerske, hygiejne, renhed alle de der ting, de strittede fuldstændig, da vi var i den her lejlighed. Der var ikke så meget at gøre ved det, men så placerede vi hende selvfølgelig ikke på den stol, hvor baggrunden var mest rodet, og hvor barskabet fyldte tre hylder i reolen. Så vælger du noget neutralt, så det kunne være hvor som helst. Og vi ryddede også lige op i sofaen, og hun fik fjernet lidt tøj, og fotografen flyttede sofaen, så baggrunden blev en anden. For det ville se for underligt ud, at hun sad der og fortalte om de ting, og så ville man sidde og tænke, at hun boede da halvulækkert. Så det oplever man jo. Man skal passe på med, at opgivelser ikke taler imod det, du skal fortælle, eller som casen skal. Nogle gange er du nødt til at, ikke lave om på virkeligheden, for det er ikke, det vi gør, men vi stiller hende på nogle steder, der ser mere ordentlige ud.

Interviewer: Men hvad er det der gør, at du så vælger at sige, at vi rykker lige lidt rundt?

Journalist: Jeg tror faktisk, at fotografen gjorde det af sig selv.

[Journalisten taler videre om casen, der var lige var flyttet ind hos sin kæreste, og om at folk altid siger, at det roder, når man spørger, om man må komme hjem til dem.]

Journalist: Der sker noget med troværdigheden, man hører ikke efter, hvad vedkommende siger, hvis det miljø, de sidder i, stritter eller sender nogle signaler, som du som seer begynder at sidde og tolke på – for eksempel, hold da kæft nogle flasker hun har i barskabet, og hun er sygeplejerske. Du er nødt til at finde noget, der ikke forstyrrer. Der er du nødt til at tage hensyn, for der er så mange ting, du skal afkode, når du laver et interview til fjernsyn, så det er nødt til at være rimelig rent.

[Journalisten fortæller om et indslag hun har set, hvor en case var placeret foran barskabet.

Journalisten og interviewereren taler videre om, hvordan det generer, hvis der står vasketøj i baggrunden eller andet.]

Interviewer: Har du været ude ved folk, hvor du har tænkt, der er noget ved dig, som kommer til at genere seeren derhjemme. Folk med pink hår, hareskår. Der kan nogen gange være ting, der gør, at man tænker, jeg ved ikke, hvor godt du lige passer ind?

Journalist: Jeg kan ikke komme i tanke om det, men du kan jo ikke vide det på forhånd, når du taler med dem i telefonen, og du kommer ud, og de ser bare helt skæve ud.

Interviewer: Det er jo nemlig det. Jeg tænker også på, at hvis du nu laver en kontanthjælpshistorie, så vil man jo helst ikke ud til den meget overvægtige kvinde, der ikke har været i bad i to uger og som sidder med sine smøger, fordi man tænker, ej okay...

Journalist: Det jeg synes, ud fra det du siger, og nu lyder det generaliserende, der ville man jo tænke, det bekræfter jo fordommene, så det ville jeg ikke have nogen problemer med. Selvfølgelig ville det være federe at komme ud til en kontanthjælpsmodtager, som rykkede på billedet. Man har et billede af, at de fleste kontanthjælpsmodtagere også er en lavere klasse. Som ikke har overskuddet til sundhed. Så der ville jeg tænke, jamen selvfølgelig og ikke, hov, hun passer ikke ind. Uden at sætte kontanthjælpsmodtagere i bås.

Interviewer: Men er det ikke det, man kommer lidt til?

Journalist: Jo, vi skal jo heller ikke screene casene på forhånd og sige, vi vil gerne have en kontanthjælpsmodtager, som er slank og fit og ikke ryger og som har smukt bølget hår. Du leder efter nogle mennesker, og dem, der har noget på hjertet, og som har lyst til at være med og fortælle om det. Og som er indigneret over noget eller frustreret. Er glade eller kede af det. Så skal vi jo ikke gå ind at sige, du skal se sådan og sådan ud. Når man åbner døren, så må man jo bare se, hvad der står der. For det vigtigste er jo deres historie. Jeg havde en kollega som engang gav efterkritik på et indslag, der handlede om en slagter. Og så kom der den her 250 kg tunge mand rundt om et hjørne. Han blev bare præsenteret som slagter Hans Jørgen Kristensen. Og hun sagde, at noget, man kunne gøre, fordi folk sidder og tænker hold da op, der kunne man godt tage brodden af noget af det, som folk tænker og så speake eksempelvis: Slagter Hans Jørgen Kristensen er vild med sin fars mad eller et eller andet, som ikke udstiller ham, men som giver en forklaring på, at selvfølgelig du ved. Eller hvis det er en stor tyk bagerkone, kunne man sige, Karen Jensen elsker kager, hun har arbejdet i den her bagerbutik i 30 år. Jeg har aldrig selv gjort det. Jeg har ikke

stået i situationen, hvor jeg var nødt til at skrive noget, så man ikke bruger for meget energi på at sidde og tænke over, hvordan den her person ser ud.

[Journalisten giver flere eksempler på, hvordan man kan speake sig ud af det.]

Journalist: Vi er jo så forskellige, så det må man sgu lære at leve med.

Interviewer: Det er jeg med på, at udseende ved man først, når man kommer derud. Når du taler med dem i telefonen, er der nogle du vælger fra. Det har jeg prøvet, at jeg tænker, hun kan simpelthen ikke formulere sig, jeg kan ikke klippe på det der. Kan der være nogle sproglige ting, der gør, at du siger, det dur ikke, jeg ringer videre.

Journalist: Det gør man jo hele tiden. Jeg tager aldrig den første og bedste.

Interviewer: Hvad kan få dig til at vælge en case fra, når du taler med dem?

Journalist: Hvis jeg føler, at jeg skal hive ting ud af folk og lægge ord i munden på dem for at få et svar...

[Journalisten vender tilbage til eksemplet med modebloggerne, hvor den ene case var rigtig god og de andre måtte hun hive svarene ud af.]

Journalist: Det er ikke en god case, hvis jeg skal hive tingene ud af dem, eller jeg skal lægge ord i munden på dem, det nytter ikke noget, så er det ikke deres oprindelige meninger og holdninger, så er det noget, du fisker efter. Det skal komme som skidt fra en spædekalkv, når du snakker med dem i telefonen. Omvendt kan der også være nogle, der snakker så meget, at man tænker puh.

Interviewer: Har du prøvet med folk, der taler meget stærk dialekt, der kan være svære at forstå, eller de har en accent, fordi de er indvandrere fra den ene eller anden del af verden. Har du tænkt, det er for svært at forstå?

Journalist: Jo, hvis det er fuldstændig uforståeligt. Hvis jeg skal bruge et andet sprog for at forstå dem, så... Nej, det passer ikke, for ham skulle man ikke forstå, jeg skulle bruge ham til noget med greencard-ordninger. Han formulerede sig glimrende på engelsk, og det talte vi. Hvis det handler om flygtninge-indvandrere, så er det klart, at så skal vi jo have en tolk med og så bliver det hele oversat. Men hvis det er indvandrere, der taler dansk, men hvor det måske er gebrokkent, så skal der også meget til, før vi ikke bruger dem, for vi kan jo tekste dem.

Interviewer: Det ville du ikke have betænkeligheder ved?

Journalist: Nej, det ville jeg ikke. Det er diskussion, vi har en gang imellem. Der er en regel her i huset, der hedder, hvis du er i tvivl, om de skal tekstes, så tekst dem. Det er noget, jeg først er begyndt at lytte til nu, for jeg har et lidt sådan, at hvorfor skal jeg tekste dem, hvis ikke jeg skal tekste dem fra Vestjylland. Og det ville man ikke gøre. Men det burde man jo næsten. Det er sådan en diskussion, jeg næsten ikke orker, for det er bare med at prøve det en dag og tekste det der vestjyske. Min veninde, der er ærkekøbenhavnner, hun forstår ikke skid, når der sådan en bondemand oppe fra Hanstholm, og hun siger, jeg fatter ikke, at de ikke bliver tekstet. Hvis mange ikke kan forstå det, så må du bare tekste det.

Interviewer: Du ville ikke vælge dem fra Hanstholm eller ham indvandrermanden fra?

Journalist: Ikke hvis det er den rigtige. Jeg var ude at lave noget med en, der hedder Subi Hassan. Han taler glimrende dansk, han taler bare nogle gange så hurtigt og kommer til at snappe lidt af. Men jeg forstår godt, hvad han siger. Ham lavede vi et indslag om, han havde sådan en klub, hvor han og hans medlemmer gik rundt med sådan nogle trøjer, hvor der stor storebror på. Og så gik de rundt i området og snakkede med folk og hjalp dem, hvis der var problemer, fordi de ville gerne vise folk at, vi kan også godt have nogle andre rygmærker end dem, hvor der står LTF og sådan noget. Ham tekstede jeg ikke, og jeg var ikke i tvivl om det. Men måske andre ville have gjort det. Men jeg ville aldrig have valgt ham fra.

Interviewer: Hvorfor brugte du egentlig ham?

Journalist: Fordi han er en ildsjæl. Der var alt det der bandehalløj, og så skulle vi lave forskellige indslag. Og så læste jeg om ham her i avisen og kunne se, at han mellem 18 og 20 gik rundt med de gutter der i deres område, og han havde nogle holdninger. Han havde selv været kriminel og siddet i fængsel, og nu havde han den holdning, at han måtte gøre et eller andet. Og så spurgte jeg, om det var noget, vi var interesserede i, for at vise en anden side af det der bandehalløj. Det var også bare rart, at det var drenge af etnisk baggrund en dansk, der kommer i klubben, og det var bare fedt at høre og se dem sige, at nej nej. Det var for at vise, at det hele ikke bare er elendigt og træls. Når man ser de her unge mennesker i en gruppe på ti, så skal man ikke nødvendigvis gå over på den anden side af fortovet. Så det var et lille positivt indspark i den debat. Og han var en ildsjæl, han havde sine egne erfaringer, som han forsøgt at bruge positivt til at hjælpe andre, han var en fantastisk case, fordi han sagde JEG, og han havde noget på hjertet, og han arbejder for det her 24 timer i døgnet, ikke bare fordi han er i fjernsynet, det gør han.

Interviewer: Brugte du ham, fordi han var en ildsjæl, eller fordi han var den gode indvandrer? Forstår du, hvad jeg mener?

Journalist: Han var jo i avisen, fordi han havde det projekt derude.

Interviewer: Så han var lidt billedet på det modsatte af de her indvandrerbander?

Journalist: Han prøvede at holde de unge mennesker væk fra banderne. I flere dage havde vi hørt, at sådan er det i bandemiljøet, og nu er de skudt igen. Her havde vi en mand, der sagde, jeg gør min borgerpligt og prøver at holde de unge mennesker væk fra banderne. Så det var ligesom at gå over på den anden side af fortovet og sige, at her er der ligesom nogle, der gør noget andet.

Interviewer: Det var bevidst, da du læste den om morgenen...

Journalist: Jeg tænkte, at det var da en dejlig historie, og jeg havde lyst til at møde ham og fortælle om ham. Og møde de der rødder og snakke med dem. Som jo også var unge mennesker, der havde

problemer derhjemme og sagde, at hvis ikke de havde det sted, havde de ingen steder at være.

Interviewer: Da du præsenterede historien for redaktøren, hvad sagde han til den?

Journalist: Han synes, det var en fantastisk, den ville han gerne se. Men vi havde lavet noget med en bokseklub, som Thomas Bo Larsen stod for. Men ham her Subi Hassan havde også en bokseklub, der var billeder af det i avisen. Mens jeg læste historien, havde jeg det sådan, at det har vi jo set med nogle andre, som prøver at gøre noget. Men der stod så, at de fik trøjer på, hvor der stod storebror, de havde deres eget vagtværn, hvor de gik rundt og hjalp folk. Hvis de mødte nogle rødder på vejen, ville de stoppe og snakke med dem. Hvis ikke han havde haft den runde, hvor han gik rundt, så havde jeg nok ikke lavet den. Så havde man jo set den.

Interviewer: Men det at han, han er jo sådan set en etnisk minoritet, nu har vi snakket om, om man tænker over, hvordan folk ser ud og taler. Hvordan har du med at bruge etniske minoriteter i indslag? Er det noget, du tænker over, eller falder det dig naturligt, eller hvordan?

Journalist: Det var satans til diskussion, den har man snakket om før. Og jeg aner ikke, hvad svaret er, hvis jeg skal være helt ærlig. Fordi... når jeg er ude at lave de der voxpopper, så stopper jeg jo ikke nogle piger med tørklæde og spørger, hvor de køber deres tøj?

Interviewer: Hvorfor?

Journalist: Det ved jeg ikke. Jeg tænker ganske enkelt ikke over det. Jeg har ikke noget problem med at bruge danskere med anden etnisk baggrund, men jeg tror da, at du har ret i, at de oftest medvirker i indslag, der handler om dem. Der synes jeg, at vi har problem alle sammen, at vi...

Interviewer: Det er sjovt, at du siger det, for dengang med MetroXpress – det ligger ude i nordvest og der er rigtig mange danskere med anden etnisk baggrund, og der havde jeg det samme. Jeg tænkte, at de vil nok ikke være med, man har et eller der...

Journalist: Præcis. Og jeg tror, at det bliver selvforstærkende, for jeg har stået til mange demonstrationer, hvis det har været på Nørrebro i forbindelse med skyderier, og der står en stor pærevælling af etniske danskere og danskere med anden etnisk baggrund. Der er det, at man får så ofte nej, og det gør man altså. Det er simpelthen så sjældent, at de har lyst til at medvirke. Og det er så sjældent, når vi ringer på historier, at de har lyst til at lukke os ind og være med. Så derfor tror jeg, det er blevet selvforstærkende, det fylder i ens bevidsthed, fordi man per automatik forventer at få et nej. Så derfor går man ikke hen og spørger, hvis man bare laver voxpopper, tænker jeg.

Interviewer: Hvad så med cases? Du siger selv, at man dropper at ringe. Har du været ude for, at...

Journalist: Case er et vidt begreb, det kommer an på, hvad casen er.

Interviewer: Lad os sige, at det er et eller andet helt almindeligt tilfælde. Det kan man jo ikke sige, men lad os sige, at du skal bruge en almindelig borger, som skal forholde sig noget, som du skal følge i løbet af en dag. Hvordan ville du have det med at bruge en etnisk minoritet der?

Journalist: Det ville jeg ikke have noget problem med. Hvis man nu laver noget om kræft eller universitetsstuderende, og man ringer ind og siger, kan I hjælpe med det og det, og man så får serveret og kommer i kontakt med en der har en anden baggrund end dansk, så ville jeg overhovedet ikke have noget problem med det. Det er bare så sjældent det sker, om det så er overvægtige børn, eller hvad det er, så er dem, man finder etniske danskere. Hvis man går ind på facebook og kigger i grupper, så er det bare oftest etniske danskere, der er nemmest at finde, fordi det er dem, der står og råber. Og det er dem, der står frem. Det er skide ærgerligt, fordi når man er ude i nogle bestemte miljøer, så får man jo også tæsk, fordi vi er sådan. Og der siger jeg, det er også bare svært, fordi I siger nej. Og det gør de altså tit. Det er selvforstærkende, fordi de så også har en eller anden mistro til medierne, så de har ikke lyst til at sige ja, fordi de er bange for at blive klippet og sat i en sammenhæng, de ikke har styr på. Og det er mega ærgerligt. Og hver gang vi snakker om det tænker jeg, at nu vil jeg gøre noget ved det, men det er bare svært.

Interviewer: Hvorfor er det det, tror du?

Journalist: Jamen fordi ofte, så siger de nej. Jeg lavede engang noget med nogle skyderier, det var på Nørrebro, og der gik jeg selvfølgelig hen til nogle, der virkelig boede der. Og jeg var lidt træt af de der hippiestuderende, at nu skal vi også ud at demonstrere og sådan nogle ting. Og der stod nogle kvinder, som jeg gik hen til, som stod med tørklæder og som jo var pæredanske. Deres forældre er et ophav et eller andet sted fra, men de talte jo totalt københavnsk. To kvinder, som vi fik lov til at komme hjem til, og de kunne fortælle, at lige ude foran vinduet skete det og fik lov at sidde og snakke med dem. Og der ringede jeg til redaktøren og sagde, at det her indslag skal bare have al den tid, det overhovedet kan bære, fordi vi har fået lov til at komme ind i stuen hos de her kvinder, som sidder og snakker om, hvordan de er bange, når deres børn skal i skole, og de er nervøse, hvis ikke børnene er hjemme om aftenen. Og der er det jo fuldstændig ligegyldigt, om du sidder med tørklæde, eller om du er etnisk dansker, det var bare mega fedt at komme ind, fordi det er så sjældent. Men det er altså nogle år siden.

Interviewer: Altså sjældent, at man kommer ind hos etniske minoriteter eller kommer ind hos folk...

Journalist: Hos etniske minoriteter, fordi så vil de måske sige nej tak, det har vi ikke lyst til.

Interviewer: Hvordan da du ringede hjem til din redaktør og sagde, jeg har en skide god case og den skal bare have tid. Fortalte du ham der, at det var kvinder med tørklæde?

Journalist: ja ja.

Interviewer: Hvorfor?

Journalist: Fordi det var det, der var det usædvanlige, at vi faktisk var hjemme hos dem. Fordi tit, så er det småpolitikere eller politikere. Helt almindelige mennesker med helt almindelige jobs med anden etnisk baggrund, de er altså bare ikke... Igen, hvor starter det, hvem har skylden, og hvorfor er de ikke mere fremme. Jeg tror også, at det handler om, at deres kultur er sådan, at de stoler sgu

ikke på medierne. Og det kan jeg godt forstå, jeg ved det ikke.

Interviewer: Hvorfor?

Journalist: Hvis ikke de forstår hele processen, det er der også mange andre, der ikke gør. Men hvis ikke, de ser nyheder hver eneste dag, det kan være, at de ser alt mulig andet. Men jeg tror at, hvis de føler, at de i forvejen ikke kommer til orde, så er de måske også mere utrygge ved at sige ja til det.

Interviewer: Hvis jeg lige må vende tilbage, da du ringede hjem til din redaktør og sagde, at du havde den her skide gode case, og det er kvinder med tørklæde, var det fordi, du ville fortælle at det var en god case, eller skulle du være sikker på, at det var okay?

Journalist: Nej, jeg var ikke i tvivl om, at det var okay. Vi er derude, de var til demonstrationen, punkt 1. Det var kroen på historien den aften. Og så måtte det gerne være nogle, der boede det sted, det hele handlede om. Og hvis de så oven i købet havde været øjenvidner. Og de her to kvinder, de havde jo det hele. Så det var fuldstændig ligegyldigt, om de havde tørklæde på eller ej. Jeg var selvfølgelig lykkelig for at komme ind. Jeg synes bare, at det var en befrielse, at de sagde ja. At de var muslimske kvinder og så sagde, ja selvfølgelig må I komme ind. Og sådan her bor vi. Og den skræk, som vi alle har, den har vi også. Så det ikke altid er de politiske korrekte etnisk danske kvinder med speltboller, som sidder og siger det, der er det rigtige. Jo sjældnere du har adgang til noget, jo mere unikt bliver det så også. De var super velformulerede, og hvis du havde lukket øjnene, havde du ikke anet, hvor de kom fra, og hvordan de så ud. Jeg synes, bare det var dejligt, at de sagde, vi har de samme følelser og tanker og bekymringer som alle andre. Jeg ved godt, at det er fuldstændig logik for perlehøns, men jeg tror, at folk nogle gange tænker noget andet. Der er en kløft et eller andet sted, som jeg tror, kan nedbrydes, hvis man får lov at vise, hvordan det ser ud i de hjem, der måske ikke er typiske i Danmark.

[Journalisten taler om, at hun elsker at komme i etniske miljøer og er fascineret af Mellemøsten.]

Interviewer: Efter du havde lavet det indslag, har det givet dig mere mod på at gå over til etniske minoriteter, eksempelvis når du laver voxpopper, fordi du tænker, at der var jo nogen, der sagde ja? Eller havde du stadig den der barriere, som vi bare har rigtig mange af os?

Journalist: Altså, det er ikke noget, jeg har tænkt så meget over, andet end at jeg synes, at det var fedt. Men det er jo ofte sådan, at hvis vi skal have fat i nogle med anden etnisk baggrund, især muslimer, at vi skal igennem organisationer og så er det oftest deres talsmand eller kvinder, som siger noget.

Interviewer: Så er det også fordi, det er i deres virke af, at de er...

Journalist: Ja, så er det for eksempel talsmanden for Islamisk Trossamfund. Du kan jo ikke ringe til dem på samme måde og sige, nu taler vi om en eller anden prædikant, der kommer til Danmark, kan du ikke sætte mig i kontakt med nogle, som har hørt ham eller vi snakker tvangsægteskaber, kan du sætte mig i kontakt med nogle kvinder, som måske har været i den situation, som er kommet ud af det. Det er jo fuldstændig lukket land, og det er det altså bare. Så er det sådan nogle der stiller sig op og taler på vegne af rigtig mange mennesker.

Interviewer: Så er det også fordi, de skal tale om noget indenfor deres etniske baggrund, traditioner. Har du oplevet udfordringer ved at bruge etniske minoriteter som cases som almindelige borgere?

Journalist: Nej.

Interviewer: Der er nogle ting som, det har jeg i hvert fald selv oplevet, at man er bange for at forstyrre seeren og siger, det var ikke helt det. Jeg har engang prøvet...

Journalist: Jeg kan ikke sige om redaktøren, at hvis man får fat i en som har mavekræft og som... ej det håber jeg fandeme ikke. Hvis det handlede om, at der var kommet et vidundermiddel på markedet og den her case sagde, at hun ville ønske, at det var kommet da hun led af mavekræft, så

hun havde sluppet for at få opereret halvdelen af maven væk. Det er et tænkt eksempel det her, men det vil jeg da ikke håbe, at det havde nogen som helst betydning, hvis hun sad med tørklæde eller ej.

Interviewer: Jeg har engang prøvet op til lockout-konflikten, at jeg skulle have fat i nogle forældre og børn og skulle ud på en skole i samme kommune, som jeg også skulle interviewe en borgmester i. Og vi endte på Ishøj, men min redaktør siger til mig, kan du ikke tage ud i Gammel Ishøj, der kan man forstå forældrene, og de ved, hvad det handler om. Jeg var sådan lidt, ej sagde du det, men et eller andet sted måtte jeg ringe til andre skoler også. En situation som den her, har du oplevet, at du eller din redaktør har sagt, eksempelvis med voxpopper, jeg tager sgu ikke lige ud i Tingbjerg, eller hvad ved jeg. Et eller andet sted, hvor man ved, at der er mange med minoritetsbaggrund? Har du fået at vide, at det kunne du ikke gøre eller kunne du ikke lige...

Journalist: Jeg har aldrig oplevet, at det er blevet dirigeret den vej, men hånden på hjertet, så ville jeg, hvis jeg skulle finde skole under lockouten, så ville jeg gå efter at finde en mere almindelig skole, hvor der må ikke være mere end 50 procent af den ene eller anden slags. Jeg ville ikke gå efter en, der var 90 procent tosproget, det tror jeg ikke.

Interviewer: Hvorfor?

Journalist: Det ved jeg ikke. Jo så ved jeg det jo godt alligevel. Hvis du tager udgangspunkt i Danmarks befolkning, så kan du jo sige, at der x antal af den og den slags. Hvis du tager sammensætningen af Danmarks befolkning, så er det jo heller ikke 90 procent tosprogede, der bor i Danmark. Så er det måske 200.000 eller 300.000. så hvis du går ud på en skole, så skal du vel have den til at passe til det billede, de fleste ser, når de går rundt i deres dagligdag. Så derfor ville man gå ud på den skole, som der er flest af, den skole, som der er flest, der kan relatere sig til. Man vil vel have det til at passe så vidt muligt. Jeg gør mig jo ikke tanker i det daglige, i forvejen er det jo skide svært at komme ind på en skole fra morgen til aften. Så jeg tror, man er der, hvor man tænker, at her bliver det rigtig rigtig svært, at man skal have tilladelse fra forældrene og dit dut og dat. Så du vil ikke kaste dig over en skole, du i forvejen tror, bliver rigtig meget kompliceret.

Interviewer: Hvis du kommer ud på en almindelig skole, jeg ved, hvad du mener, og du skulle interviewe forskellige børn. Du siger, at man prøver at få det til at ligne, hvordan samfundet er. Det er også, det vi gør, når vi laver voxpopper. Ville du så gå aktivt efter at få et minoritetsbarn med?

Journalist: Hvis der sad 50 procent, ville jeg helt klart have en af hver, en etnisk dansker og en med anden etnisk baggrund. Hvis du har en klasse med 50 procent, så vil jeg jo ikke have tre Morten'er eller tre Helle'r. Hvis du så billeder af klassen så ville du jo sidde og tænke nå for fanden. Det ville jeg jo ikke.

Interviewer: Det er vist 10 procent, der er med anden etnisk baggrund. Og lad os sige, at klassen var med hver tiende med anden etnisk baggrund, ville du så opsøge dem?

Journalist: Ja, det ville jeg gøre, hvis jeg kunne mærke, at ungerne har lyst til at sige noget. Nu har jeg lige været i Malmø og lave noget med en skoleklasse, og det er jo fuldstændig ligegyldigt, hvordan de her børn ser du, for du kan fornemme, igen, som det hele handler om, har de lyst til at sige noget, har de lyst til at være med, og synes de, at det er sjovt. Så er det jo ligegyldigt, hvordan de ser ud. Men hvis der sidder tre piger med tørklæde og putter sig i et hjørne og vender sig væk fra kameraet, så går jeg jo ikke hen til dem. Du opsøger jo dem, som du kan mærke har lyst til at være med. Og der ville jeg da håbe, at der stod en lille dreng med en anden farve end kridhvid, og som havde lyst til at sige nogle ord.

Interviewer: Med voxpopper ligger det latent i en, at de skal have forskellig alder og køn. Men det her med, hvad deres etniske baggrund er, det falder os jo ikke lige så naturligt.

Journalist: Hvis jeg står inde på Strøget, og det kan tage 100 år at lave de voxpopper, fordi folk siger nej nej nej. Så vader der jo heller ikke 500 forbi. Hvis jeg var kommet gående og havde fået øjenkontakt og smilet til en pige med tørklæde, så havde jeg jo interviewet hende, men igen så handler det jo om, man kan mærke om folk bider på, og de vil være med. Men når jeg laver de der voxpopper for eksempel med tøj, så tænker jeg altså ikke over, at jeg også skal have en med med

tørklæde, det gør jeg altså ikke. Måske det er en fejl, det ved jeg ikke.

Interviewer: Det ved jeg heller ikke.

Journalist: Det havde super cool, hvis jeg havde gjort det. Hvis der havde været en med, det havde været en cool voxpop. Jeg tror næste gang, at jeg laver voxpop, så gør jeg det. Nu vi snakker om det, har jeg sådan, at hvorfor egentlig ikke, de kan jo bare sige nej. Det er jo ikke sådan, at de svæver forbi, og jeg tænker alle de her kvinder med tørklæde, hvor er jeg bare ond, at jeg ikke spørger dem. Men jeg kiggede slet ikke efter det, og det er nok det, jeg synes er lidt tankevækkende, nu vi snakker om det – voxpop-vise.

Vi burde ansætte nogle flere journalister med anden etnisk baggrund end dansk.

Interviewer: Hvorfor tænker du det?

Journalist: Jamen fordi, vi skal jo også afspejle samfundet. Der må man bare sige, at hvis du har en eller anden baggrund, så har du også en anden indgang til tingene. Så det kunne være sindssygt gavnligt.

Interviewer: Det tror jeg, du har ret i. Også i forhold til ens eget kildenetværk.

Journalist: Og sproget og sådan noget der, der gør, at du har meget nemmere adgang til folk.

[Journalisten og intervieweren taler om, at etniske minoritetsjournalister ofte sidder på udlandsreaktioner, fordi de kan flere sprog.]

Interviewer: Kan du mærke en udvikling i de år, du har været journalist i forhold til, om man bruger etniske minoriteter i voxpopper og som cases?

Journalist: Det er heldigvis sjældent, at vi bruger voxpopper, fordi vi hellere vil have hovedpersoner og cases. Debatten i forhold til muslimer og ikke muslimer og danskere med anden etnisk

baggrund, at der er mange flere historier med. Det er jo klart, for der er blevet meget mere snak om dem og os. Så jeg har da et meget godt kildenetværk, også i islamisk trossamfund og nu har vi lavet indslag om islamister, der stod på Kongens Nytorv. Og der var en ung dreng, medicinstuderende, der skrev ind til os, at han synes, det var så forfærdeligt med de islamister. Han var ked af, at de sagde det, de gjorde, fordi han var ked af, at så tænkte folk nu sådan om alle muslimer. Så jeg ringede til ham og spurgte, om jeg kunne komme ned til ham og få en snak om, hvad det gjorde ved ham, når han så de indslag og hørte den retorik, som prædikanten, der startede det hele, sagde som han gjorde. Så vi tog ned og interviewede ham, hans mor og lillebror kom. Faren var selv imam og det var bare igen, det fedeste indslag. Igen så rykkede det ved fordommene, der var nogle, der sagde, at hey, sådan er vi altså ikke alle sammen, vil I godt lige klappe hesten. Så der er selvfølgelig flere af den slags indslag. Det er vel dybest set Muhammed-tegningerne, der har fået os til at se over på den anden side på godt og på ondt.

Interviewer: Men det er også tit indslag, hvor de her etniske minoritets danskere så udtaler sig, fordi de er etniske minoritetsdanskere. I forhold til at bruge dem som almindelige borger-cases. Du nævnte selv, at du har et ret godt kildenetværk.

Journalist: Når de her mennesker er i fjernsynes, så medvirker de, fordi de er muslimer. Du har jo ret, det er jo ikke en kræftsyg Muhammed Hassan.

Interviewer: Nej, det er sjældent.

Journalist: Meget sjældent.

Interviewer: Men det lyder til, at du har et ret bredt kildenetværk...

Journalist: Jamen vi laver jo de her forskellige historier, men det er jo fordi, det er muslimer, når de er i fjernsynet.

Interviewer: Kunne du overveje at udvide dit kildenetværk?

Journalist: Ja, det kunne da være pisse skægt. Også for måske at kunne sætte en udvikling i gang. Jeg er bare ikke sikker på, at jeg kunne finde casen fra morgen til aften. Men det kan da komme an på en prøve. Hvis jeg skal finde en familie så... Men tit så er de familier, vi bruger, de skal jo afspejle den mest typiske familie som der er flest af, det er far, mor og to børn, der går i skole. Familiemønstrene skal jo ligne hinanden. Hvis vi skal bruge en case på, at vi spiser rigtig mange hovedpinepiller, så er det jo ikke en kvinde med tørklæde eller en mand med mega moustache, der sidder og snakker om det.

Interviewer: Men kunne det ikke være det?

Journalist: Sagtens. Det kan da godt være, at man ville møde modstand, for man kan jo sige, at det afspejler jo ikke samfundet. Det er ikke den mest almindelige case på, det tror jeg måske, man ville få at vide. Man ville da tænke gud. Men jeg tror, det ville være en sund udvikling, hvis vi gjorde det noget mere.

Interviewer: Ville du have betænkeligheder ved at gøre det. Lad os sige, det handler om hovedpinepiller, eller at elpriserne stiger. Ville du have nogle betænkeligheder ved at tage ud til en familie med far, mor og børn. De er mørkglødede, kvinden har tørklæde på? Ville der være noget i dig, der tænkte, gad vide, hvordan folk reagerer på den her?

Journalist: Jeg tror desværre, at folk ville reagere på den.

Interviewer: Når du siger folk, hvem mener du?

Journalist: Seeren. Det tror jeg.

Interviewer: Hvorfor?

Journalist: Jeg aner det ikke, men det er jo fordi, du ikke er vant til at se det. Og det har vi igen en

del af ansvaret for. Men hvis du går ned af en villavej for at snakke med folk om elpriser, hvor du bare tager chancen på en villavej og banker døre ind. Så kan det sagtens være, at det er sværere at komme ind i et indvandrerhjem end et etnisk dansk hjem. Jeg ved det ikke. Som en forudsætning så skal sproget også være rimelig godt. Jeg har ikke noget imod at tekste, men for at forstå, hvad vi har gang i, så skulle sproget være i orden. Jeg har ingen ide om, hvordan det ville blive modtaget, for jeg har ikke prøvet det.

Interviewer: Jeg forstår godt, hvad du mener, der er nogle ting, der fungerer på tv, og nogle der ikke gør.

Journalist: Jeg tror godt, at det kunne fungere, men jeg tror bare, at vi er vant til familien Hansen og Jensen.

Interviewer: Det er også det, jeg selv har prøvet, kan du ikke lige tage ud, så vi de der typiske danske..

Journalist: Typiske, almindelige, klassiske forældre, som hedder Lone Hansen.

Interviewer: Men det er jo også fordi, man tit tænker, hvad seeren tænker. Jeg kan da godt være bange for, at det forstyrrer forståelsen og stjæler fokus hos seeren. Men der er det tit seeren, jeg tænker på. Tænker du på, om dine kolleger ville tænke noget?

Journalist: Mine kolleger ville ikke tænke noget, men jeg tror da, at jeg ville klare det med redaktøren og blive enig om, at det er en case, at vi kan bruge. Det har ikke at gøre med, om casen er i orden eller ej, men om, som du selv siger, kan seeren afkode det og acceptere det. Du skal jo være repræsentativ. Det nytter jo ikke noget at vælge den, der er mindst typisk, for så stritter det. Det er svært at tage udgangspunkt i noget, som ikke afspejler den hverdag, som du selv omgås og færdes i. En elmåler er en elmåler, men igen, du kan jo ikke tage ud i en ghetto, for en ghetto er jo atypisk for de fleste danskere. Det skal jo være så nemt at afkode, så du kan relatere dig og identificere dig med. Og det er jo identifikation, det hele handler om. Hvis ikke seeren kan

identificere sig med det, du viser på de der 1:45, så mister du dem. Og hvis de fleste kan identificere sig med familien Hansen, så nytter det ikke noget, at du har familien Ali Hassan, det gør det bare ikke. Det er jo identifikation, identifikation, identifikation, det lærte vi jo på journalisthøjskolen dengang. Det nytter jo ikke noget, at fordi jeg synes personligt, at jeg godt vil prøve at bryde nogle grænser ned og rykke nogle fordomme, så nytter det ikke, at jeg har mit eget lille korstog, hvis det så er, at seerne ikke kan identificere sig med det.

Interviewer: Hvordan gør man det så mere naturligt?

Journalist: Hvis vi er 5 mio. i Danmark, og ti procent er af anden etnisk baggrund end dansk, så ligger identifikationen hos flertallet. Du kan sagtens gøre det andet stille og roligt, men så kan du jo ikke identificere dig med det, kan du?

Interviewer: Jeg ved det ikke, jeg tænker, at hvis man bruger...

Journalist: Men en elmåler er en fucking elmåler – så i sådan en situation, hvorfor ikke.

Interviewer: Men det er jo bare det med at gøre det. Men er det fordi, du tænker på seeren?

Journalist: Jeg tror aldrig, at jeg har siddet i den der, hmm... Det siger måske også alt. Men jeg har simpelthen ikke haft valget, om det handler om kræftpatienter, almindelige familier, skolebørn, vuggestuepladser, så har jeg aldrig i min casejagt haft valget, fordi jeg er ikke kommet i kontakt med en anden etnisk familie. Om det så er fordi, jeg som journalist ikke leder i den retning, det kan der måske være noget om.

Interviewer: Men det er også svært ikke, fordi hvordan...

Journalist: Det er i forvejen svært at finde cases. Hvis du nu tager telefonbogen eller degulesider.dk, og det er ikke fordi, jeg er racistisk eller har fordomme eller noget som helst, du ved bare at Lene Jensen, hun kan sgu dansk. Du kan ringe op og sige, jeg er i gang med at lave

noget om hovedpinepiller, og vi spiser så mange af dem, hvad spiser du. Fordi det skal gå så hurtigt, så det er ikke sådan, at jeg begynder at ringe til en med et andet efternavn, for det kan være, at jeg ramler ind i de første ti, som ikke taler godt nok dansk til at forstå.

11.5.3 Journalist, TV2, 39 år.

Interviewer: Du lavede to indslag under lockouten – i den periode, vi har undersøgt – Et indslag i Zoologisk Have med nogle bedsteforældre og en afmelding med nogle børn. Men for at starte i Zoologisk Have. Får du en opgave, eller er det dig selv, der pitcher historien?

Journalist: [Han forklarer, at han egentlig var i gang med en anden historie, der faldt] Redaktøren spørger, om jeg ikke lige kunne finde på en idé til en blød reportage om lockouten – gerne noget lidt hyggeligt, der kan ligge sidst i udsendelsen. Ud af vores idéer springer den idé, at vi bare kunne tage ud og lave en reportage med nogle bedsteforældre, der var i Zoologisk Have med deres børnebørn. Jeg tror, det kom fra en idé om Zoologiske Haver, der skovlede penge ind under lockouten. Og der tager vi så ud, helt på bar bund. Og det sjove ved den familie vi ender med at følge er, at den fotograf, jeg var ude og køre med, og mig selv synkront siger til hinanden, det er dem, der vi skal med. På et tidspunkt hvor vi sidder i bilen og kan se, det der bedsteforældrepar er på vej over mod Zoologisk Have. Vi vidste bare, dem der skal vi finde. Hvis vi finder dem, så har vi den.

Interviewer: Hvad er det ved dem, der gør, at I tænker, dem skal I med?

Journalist: Nogle gange kan man bare fornemme det. Vi kunne se, der var en dreng og en pige og en bedstemor og bedstemor – og vi kunne se på den dynamik i gruppen, at de ville fungere godt på tv. Det var bare en fingerspidsfornemmelse – vi kunne mærke, at det bliver godt det her.

Interviewer: Var der noget visuelt i det her med, at du siger, at der var en dreng og en pige – en bedstemor og bedstefar?

Journalist: Nej, det var bare dynamikken i gruppen. Det virkede som pigen var rimelig frisk og fuld af gåpåmod – og så virkede de bare smilende overfor hinanden. Det virkede, som om de havde et eller andet spil internt.

[Her forklarer han, at de jo lige skulle parkere, osv.]

Da vi kommer ind, begynder vi så at lede efter dem.

Interviewer: Hvad så mens I leder, ser I nogle andre familier?

Journalist: Vi går lige rundt og spejder, fordi vi er enige om, at det er bedre, at vi bruger et kvarter på at finde de rigtige, end at vi bruger en time på at følge de forkerte. Men så finder vi ret hurtigt den her kvartet igen, og ser vi altså lige om vores fornemmelse, den holdt, og det viste det sig, at den gjorde.

Interviewer: Hvad var det ved dem, der gjorde, at de fungerede godt?

Journalist: De havde bare et sjovt spil med hinanden – især bedstefaren er skæg. Der er en lun humor i flokken – så vi sludrer med dem for at finde ud af, hvem der snakker mest, inden vi spænder en mikrofon på dem.

[Her forklarer han, at han først spænder en mikrofon på pigen, men laver det om til drengen, fordi pigen er alt for bevidst om kameraet]

Interviewer: Og så den her afmelding du laver med de her børn – hvor tager du hen for at finde dem?

Journalist:

[Han forklarer, at det er den første opgave, han overhovedet har på TV2, og at han tager ud sammen med en anden nyansat]

Vores tanker er, hvor finder vi nogen børn nu? Altså rent praktisk, hvor kan vi overhovedet finde

nogen. Det er midt på eftermiddagen. Vi finder ud af, at der er et børnearrangement ved HC Andersens hus, så der tager vi ned. Så der tager vi ned, og så går vi hver især ud, for at finde nogle børn der vil være med, og så interviewer vi på skift.

Interviewer: Hvad er det så for nogle børn, du går ud og spørger? Kigger du efter noget specielt?

Journalist: Jeg tænker meget over, hvilken alder de skal have – for de skal jo gå i skole. Og så tænker jeg over, at vi skal have både piger og drenge med. Jeg synes, det er vigtigt, at der er en eller anden form for kønsfordeling. Og på det tidspunkt handler det egentlig bare om at få nogen i kassen så hurtigt som muligt, fordi vi er under tidspres. Og få nok i kassen så vi har nok at vælge imellem.

Interviewer: Så I interviewer faktisk flere børn, end I bruger?

Journalist: Ja, jeg tror, vi interviewer dobbelt så mange, som vi bruger.

Interviewer: Og hvordan vælger I dem så ud?

Journalist: Der opfandt vi et ord, 'nuttethedsfaktoren', for det skulle være så hyggeligt og nuttet som muligt. På et tidspunkt ser redaktøren den igennem, og så siger hun, ahhh, kunne vi ikke lige give den en tand mere, og så skriver vi bare tilbage 'vi nutter den op'. Og det betød, at vi blev nødt til at tage nogle kloge svar ud og måske tage et par søde svar ind i stedet for.

Interviewer: Kan du så huske, hvad det var for nogle børn, I valgte fra?

Journalist: Vi valgte nogle større børn fra, fordi de vidste næsten for meget. Det var sjovere at høre nogen, der kom med en søforklaring.

Interviewer: Tænker du over, hvordan dine kilder fungerer på TV – altså rent visuelt.

Journalist: Ikke altid. Nogle gange er det de her hovedpersoncases, som har et helt specifikt problem, og så har man kun den ene kontakt. Så er der jo ikke så meget at gøre. Så er det min opgave at få dem til at fungere godt på tv. [Her taler han videre om et specifikt indslag, hvor han har fulgt en handikappet pige, hvor det hele handler om hendes specifikke sag]

Interviewer: Men i en stor konflikt, som eksempelvis lockouten, og du skal finde en vilkårlig case, har du nogle visuelle kriterier for, hvordan de skal se ud – også i forhold til dem, der skal se det?

Journalist: Nej, det er nok bare mere på bagkanten. Jeg vælger ikke nogen fra, men kan godt se nogle gange bagefter, at en case måske fremstår usympatisk. Hvis man gerne vil lave en historie, der skal have medvind, og casen ikke sælger sagen godt, så er det ikke så smart. Men det er ikke noget, jeg tænker i. For så mange skud er der heller ikke i bøssen i en daglig nyhedsproduktion, at jeg bare kan vælge.

Interviewer: Hvad mener du med det?

Journalist: Man kan ikke tage ud til nogen og sige, nej det dur ikke, vi tager hen til nogle andre. Det er der simpelthen ikke tid til. Så den udvælgelse, den er nødt til at foregå på fornemmelsen. Man er nødt til at høre folk tale og så tro på, at det fungerer.

Interviewer: Nu siger du selv, det her med at høre folk tale. Har du et sprogligt kriterium til, hvordan de skal formulere sig?

Journalist: Det er jo vigtigt, at det er forståeligt. Ellers ikke. Ellers ville det jo ikke være fair. Jeg synes ikke, det er fair, at jeg smider den slags kriterier ned over dem. Jeg ved ikke, om jeg er mere åben end andre, men jeg er i hvert fald åben overfor, hvad jeg kommer til at udsætte seerne for, hvad det angår. Men jeg tror, det handler meget om det der tidselement. Det ligger jo hele tiden i en nyhedsproduktion. [her taler han videre om, at han sjældent laver historier, hvor han skal jagne casen]

Interviewer: Nu siger du selv det her med, at du måske er mere åben end andre, hvad det angår. Har du oplevet at andre har sat krav til, hvad du så at sige, 'udsætter' seeren for?

Journalist: Nej, det synes jeg egentlig ikke. Jeg tror ikke, jeg har brugt nogen, hvor hverken redaktøren eller andre, har sagt, hov, det var måske ikke så smart.

Interviewer: Hvordan har du det med at bruge for eksempel etniske minoriteter i dine historier?

Journalist: Så tit som muligt.

Interviewer: Hvorfor siger du det?

Journalist: Fordi det ikke sker ret tit, at vi bruger etniske minoriteter. Så hvis jeg kan komme til at bruge en etnisk minoritet som case, så gør jeg det. Det sker bare ikke ret tit.

Interviewer: Nu tænker f.eks. på den afmelding med børnene. Der kunne du jo lige så godt have brugt EM. Hvorfor gør du det ikke der?

Journalist: Vi var henne og spørger fire EM, men de ville ikke være med. Så vi prøvede.

Interviewer: [Forklarer ham, at det er vores hovedfokus i specialet, og resten af spørgsmålene handler om det]

Kan du huske et tidspunkt, hvor det var det oplagte valg at bruge en EM som case?

Journalist: Jeg lavede en historie om ældre EM, der var ensomme. Her fandt jeg en metodist præst, der havde været involveret i det her projekt og selv kom fra et afrikanske land og var i slutningen i 50'erne. Som var rigtig god til at forklare problemet, lige bortset fra at han var lidt svær at forstå. Men han var super fed, et energibundt. Havde 3 uddannelser, talte fire sprog, fem inkl. dansk – bare ikke dansk, så man kunne forstå det hele. Men der var han jo oplagt at bruge.

Interviewer: Når du beskriver ham og fortæller om hans kvaliteter, hvorfor er det godt for indslaget, at han har flere uddannelser og taler flere sprog?

Journalist: Det er ikke nødvendigvis godt for indslaget, men det fortæller noget om ham som person. At han er energisk og uddannet. Og kan måske være med til at bryde nogle fordomme om indvandrere, som mange måske ser på en anden måde.

Interviewer: Kan du huske, at du har brugt en etnisk minoritet som kilde i et indslag, som ikke handlede om EM?

Journalist: Nej, det kan jeg faktisk ikke.

Interviewer: Det var mere, fordi du også selv sagde, så tit som muligt.

Journalist: Ja, det er jo det, men som jeg også sagde, det er jo ikke så tit, det lykkes. Det, tror jeg, er fordi, vi oftest behandler emner, som er meget kartoffeldanske. Og når vi så berører de emner, der handler om EM, så bruger vi dem som kilder. Og det skal vi selvfølgelig også.

Interviewer: Men når du siger problematikker, der er kartoffeldanske, så eksempelvis lockouten, det var jo et emne, der berører EM i ligeså høj grad, hvorfor tror du så ikke, de optræder der – eks. i det indslag med bedsteforældre, du lavede. Hvorfor er det ikke etniske minoriteter, du tager fat i?

Journalist: Jeg tror, der er en sproglig blokering. Jeg tror, der er en angst for, at der kan være et forståelsesproblem i forhold til, at man kan være bange for ikke at kunne levere de der helt skarpe soundbites og helt skarpe udtalelser, når man er bange for, at sproget ikke er helt på plads. Jeg tror i virkeligheden, det er meget et praktisk problem, mere end om de er EM eller ej.

Interviewer: Ville det være det for dig? F.eks. i det indslag i zoologisk have – ville du lade være med at gå hen til dem?

Journalist: Nej, det ville jeg ikke. Jeg ville gå hen til dem. Og hvis jeg kunne forstå dem, ville jeg bruge dem.

Interviewer: Men man må jo gerne tekste dem?

Journalist: Ja, men det er jo ikke sikkert, at man har tid til. Der er det tidsaspektet igen. Men det er jo ikke rigtig en undskyldning.

Interviewer: Det er jo heller ikke sådan, at du skal sidde og undskylde, vi prøver bare at finde ud af, hvad det er for nogle overvejelser, der er omkring det.

Journalist: Jeg tror, det er fordi, man meget gerne vil lave noget, der lynhurtigt kan afkodes sprogligt – altså med ørerne, når man laver tv.

Interviewer: Tænker du her på seerne – at det bliver for kompliceret at følge med i?

Journalist: Ja, at det bliver for svært at forstå. Hvis seeren skal bruge sin fokus på, at forstå hvad det bliver sagt, er chancen for, at man overhovedet ser det, meget lille.

Interviewer: Ville du tænke over, hvad seeren ville tænke om, at det var en etnisk minoritetsfamilie, hvis det var dem, I havde fulgt i Zoologisk Have?

Journalist: Det, man kan sige, er, at dem vi fandt, var 100 procent ind i målgruppen. Og det ville de måske ikke være, hvis vi fandt en indvandrerfamilie. Og de ville måske kun passe på 10 procent af vores seere og ikke på de sidste 90 procent, i forhold til hvem de kan identificere sig med. Men det er nu ikke den overvejelse, jeg har der. Sådan en reportage er en oplevelsesting, og det kan blive en lige så god oplevelse, hvis det var en indvandrerfamilie, der var ude og hygge sig. Altså, det kunne jo faktisk blive et identifikationsprojekt, hvis man kunne følge med i livet i sådan en familie.

Interviewer: Hvis du f.eks. fik en opgave.. Jeg fik eksempelvis en opgave i samarbejde med en

reporter på borgen, hvor jeg skulle finde en case. Det handlede om stigende priser elforbrug, og jeg skulle finde en familie, der skulle sige noget om, hvad det betød for dem. Helt random. Bare en familie. Ville det i den forbindelse falde ind i dine overvejelser, at måske du skulle bruge en etnisk minoritetsfamilie?

Journalist: Jeg tror sgu ærligt talt ikke, det ville komme ind i mine overvejelser. Jeg tror, jeg ville tænke bagefter, at det burde komme ind i mine overvejelser, men det ville det nok ikke.

Interviewer: Hvordan ville du gribe sådan en opgave an? Ville du ty til dit netværk, hvis du fik den opgave midt på dagen. Find en familie et eller andet sted.

Journalist: Jeg tror bare, jeg ville gribe knoglen og ringe til nogen. Altså en tilfældig villavej og ringe til dem. Og så kunne man jo ramme hvem som helst. Og der kunne man jo godt overveje et socialt boligbyggeri og sige, vi ringer til alle dem, der hedder noget med udenlandsk. Men igen, jeg tror det er det sproglige, og den der angst for at lave noget sprogligt, der ikke ville fungere.

Interviewer: Udover det sproglige oplever du så nogle praktiske problemer ved at bruge etniske minoriteter?

Journalist: Nej, det synes jeg ikke. Altså hvis jeg skal ind i deres lejlighed, ville jeg lige tænke over, om jeg skulle tage skoene af, hvor det måske er en anden kultur, man går ind i.

Interviewer: Her tænker jeg også i forhold til at få fat i EM – er der lige så nem adgang så at sige?

Journalist: Det er jo et hypotetisk spørgsmål. For i de tilfælde, hvor jeg har brugt EM, har det været i historier, der handlede om, at de var det. Så har de jo ikke været svære at finde.

Interviewer: Men er det også et spørgsmål om netværk – det bruger jeg i hvert fald meget selv. Eks. i den der historie om elforbrug, så endte jeg med at ringe til en, jeg kendte, der har familie, og spurgte om hun kendte nogen. Det er jo tit, der man ender, når man skal finde en random case. Er

det måske et spørgsmål om, at det ikke lige ligger for hånden..?

Journalist: Det tror jeg da, det handler meget om. Det, vi egentlig fortæller, er jo historien om os selv. Når vi bruger de der cases, så at det jo i virkeligheden vores egen historie, vi fortæller meget tit. Men vi bruger bare nogle andre til at fortælle den. I den historie om elforbrug, så kunne du jo lige så godt have brugt dig selv, men det må du ikke, fordi du er journalisten. Jeg tror, vi går efter folk, der ligner os selv. Når det er de der brede historier. Jeg laver bare ikke så mange af den slags historier. [Her forklarer han lidt om nogle andre historier, han har lavet]

Interviewer: Nu kommer du fra et andet sted og er lige kommet ind på TV2, har du oplevet, at der er nogle forventninger til, hvad den bedste case er på TV2?

Journalist: Nej, overhovedet ikke. Ikke andet at jeg skal huske at tekste, hvis det er uforståeligt.

Interviewer: Nu tænker jeg også udover EM?

Journalist: Nej, det synes jeg ikke. Jeg tror heller ikke som sådan, det er noget særligt på TV2, mere noget særligt på tv. Jeg tror, det er særlig tv-æstetik, at der går man efter de samme slags cases.

Interviewer: Kan du prøve at sætte nogle ord på, hvad det er for en slags cases, man går efter på tv?

Journalist: Jamen, det handler om formulering. Det handler om, at folk skal kunne fremlægge og tale deres sag. Det er et spørgsmål om at kunne udtrykke sig klart og forståeligt og helst kort.

Interviewer: Hvad tænker i forhold til seeren? Overvejer du, hvordan dine kilder bliver opfattet af seeren?

Journalist: Jeg overvejer det da, men jeg synes ikke, jeg kan huske en situation, hvor jeg gjort det.

Interviewer: Overvejer du, hvordan EM gør sig skærmen?

Journalist: Vi havde faktisk etniske minoriteter med i indslag, jeg har lavet her på TV2, der handlede om en ung fyr, der var blevet overfaldet af nogle rockere oppe i Nørre Sundby. Og der var altså nogen, vi filmede udenom, fordi der var nogen af dem, der var på besøg, der ville bekræfte fordommene om unge indvandrere som nogle lømler. Fordi det lignede de. De var det ikke, men det lignede de. Så hvis man bare så et billede af dem i fjernsynet, så ville man mene, at det var det, de var.

Interviewer: Og hvorfor vælger I så at filme udenom dem?

Journalist: Fordi de var uvedkommende for historien. Vi ville fortælle den her lille historie om en 15-årig dreng, der var et tilfældigt offer i en rockerkonflikt.

Interviewer: Så det er simpelthen et spørgsmål om sympati?

Journalist: Nja, det er et spørgsmål om vinkel. Det er et spørgsmål om ikke at forstyrre den historie, der er vigtig at fortælle, med noget støj, der kan gøre, at man ikke hører, fordi man sidder og tænker noget andet.

Interviewer: Der har jo været fokus på den her problematik flere gange igennem flere år. Har du oplevet en forandring i de år, du har været journalist?

Journalist: Jeg synes, jeg ser det mest i aviserne. I voxpopper. Men også i voxpopper i tv. Der vælger man tit at have en EM med. Og det, synes jeg, er rigtig godt.

Interviewer: Hvorfor?

Journalist: Fordi det er vigtigt, at vi ser, at der er EM i vores samfund. Det læner sig jo meget om diskussionen om bøsser og lesbiske. Hvor bøsser og lesbiske kun bliver brugt i historier om bøsser

og lesbiske. Hvis bøsser og lesbiske skal føle sig som en almindelig del af det almindelig samfund, så skal man bruge dem i en historie om deres elforbrug. Og der tror jeg, det er fint, og det er der, man nemmest kan få brudt den mur ned mellem den meget lyshudede journalistverden og så den noget mindre lyshudede virkelige verden. Det er ude på gågaden – hvor man skal fiske voxpopper. For så kommer de selv. Så skal man ikke ud og lede i en eller anden verden, man slet ikke kender noget til.

Interviewer: Nu siger du den lyshudede minoritetsverden – tror du, det spiller ind, at der ikke er ret mange EM- journalister?

Journalist: Meget. Jeg tror, det er derfor.

Interviewer: Hvorfor? Fordi de netværket?

Journalist: Jeg tror, det handler om, at hvis vi havde nogle EM som journalister, så ville deres venner jo være EM, i hvert fald til de har været journalister i et stykke tid. [griner] Og så ville de ringe til dem. Så ville det være der, de fandt nogen, der var ramt af et eller andet. Men dem har vi jo ikke ret mange af.

Interviewer: En af vores kollegaer, der hedder Razan, havde f.eks. en lang diskussion på et møde, fordi hun ville lave et indslag om danskere, der bliver tilbageholdt i tolden af det israelske politi i Israel. Og der kendte hun en pige, der var en EM og bar tørklæde. Men det synes redaktøren, var et dårligt eksempel, fordi hun ikke var repræsentant for en almindelig dansker.

Journalist: Så er det jo igen fordi, så ville seeren sidde og tænke, at så er det jo bare fordi...

Interviewer: Ville du også tænke det i den situation, at hun måske var den forkerte case?

Journalist: Hvis fakta er i orden – så ville jeg ikke. Men så ville seeren nok sidde og tænke. Er de så alle sammen sådan, dem der bliver holdt tilbage. For hun ville jo blive brugt som eksempel. Hun vil

være dem, der bliver stoppet. Hun er jo alle dem, der bliver stoppet.

Interviewer: Ville det så være forstyrrende for historien?

Journalist: Jeg tror, der ville være nogen, der ville tænke over det. Og jeg kan godt forstå, man har haft diskussionen. Fordi hendes udseende ville gøre, at hun ikke ville være repræsentativ for ret mange danskere. Der er mange, der ville tænke, det kunne ikke ske for mig. Men med det, jeg sagde før, som med bøsser og lesbiske, så er det jo i netop i sådan en situation, man skal bruge hende som case. Men igen, hvad fik hun så for spørgsmål, da hun blev tilbageholdt. Var det fordi de var bange for, at hun var palæstinensisk terrorist. Det er jo sådan noget, man ville sidde og tænke. Det tror de sgu nok ikke med Søren fra Thisted.

Interviewer: Men det vi lige kom lidt væk fra – har du oplevet, at der har været nogle initiativer på de arbejdspladser, du har været mht. det her emne?

Journalist: Nej, men jeg har oplevet, vi har snakket om det. Og det var især mht. det her med, at vi var bevidste om, at vi alle sammen kom med den samme kulturbaggrund, så kom vi også til at fortælle de samme historier. En overgang ansatte vi en fyr med en anden baggrund. Men så stor indflydelse havde én person heller ikke. Der kommer det mere til at handle om udvælgelse af historier. Dvs. flere historier OM EM, men det var jo ikke, det der var meningen, men mere at vi skulle bruge dem, som vi bruger dem, der er lyse i huden.

Interviewer: Men hvad tror du skal til, for at bliver nemmere?

Journalist: Jeg tror med vores generation, bliver det allerede nemmere. Mange af dem, der er på vores alder, er jo allerede andengenerationsindvandrere, og dem, der er yngre, er tredjegenerationsindvandrere. Og så er vi jo der, hvor de kun har talt dansk.

Interviewer: Fordi det er sproget?

Journalist: Jeg tror meget på, at det er en sproglig ting, og det handler meget om, at man kan udtrykke sig klart. Men det handler jo selvfølgelig også om, om man blander sig med hinanden. Det handler jo om, om man har kontakten til dem. Og så handler det jo også om, at mange af vores cases komme igennem interesseorganisationer og foreninger – og blander EM sig så mindre her, og er det så derfor? Det kunne meget vel være. For det er jo tit patientforeninger, der lige kan springe til med en case.

Interviewer: Tænker du over, at du gerne ville udvide dit netværk på den front?

Journalist: Nej, det har sgu ikke tænkt over. Det er lidt ligesom at spørge om, man godt kunne tænke sig nogle nye venner. [Her fortæller han et par, som er forældre til et barn i hans søns fodboldklub, som de prøver at indlemme i deres omgangskreds. Men at de ikke helt tæller fordi, de er overskudsindvandrere, der er her for at arbejde og ikke er danske statsborgere.]

Interviewer: Men det er sjovt, du siger det med tiden, fordi for 12 år siden, blev der lavet en lignende noget mere omfattende undersøgelse af det her. Hvor op til flere sagde, at det var et spørgsmål om tid. Om ti år ser det anderledes ud. Men det har det ikke. Men er det så...

Journalist: Men det kan også godt være, at de historier vi vil fortælle, at der er de bare ikke en del af de historier. Men det ville de jo være med elforbruget, og det ville de jo være med lockouten. Og det er jo fuldstændig relevant. Hold kæft, vi skulle da have lavet en familie under lockouten. En af de fire familier, vi var tilbage ved tre gange under lockouten. En af dem skulle da have været en indvandrerfamilie. Selvfølgelig.

Interviewer: Men det var det bare ikke.

Journalist: Nej, men det skulle det da have været. Og det kan da godt være, at man skulle lave noget redaktionelt efterkritik, når det er de der lidt større ting, vi dækker længe, hvor man faktisk har mulighed for at korrigerer et eller andet. For man kunne jo godt anden gang, man vendte tilbage til en familie, lige sige hov, vi tager lige en indvandrerfamilie med. Men jeg ved ikke, hvad

man kan gøre.

11.5.4 Journalist, TV2, 29 år.

Interviewer: Du har lavet en afmelding i en 19-udsendelse, hvor du er ude på en legeplads på Vesterbro på Enghave Plads.

Journalist: Ja, hvor de skulle forklare, hvad helhedsskole betyder.

Interviewer: Kan du huske, hvorfor du lige vælger at tage ud på den her legeplads?

[Journalisten fortæller, at hun havde lavet et indslag samme dag, som blev rykket til dagen efter, og derfor skulle hun lave en afmelding]

Journalist: Så det var halvanden time inden klokken syv, at vi skulle ud at finde nogle børn, og hvor finder man børn klokken halv seks, som ikke er hjemme og spise, og som er den rigtige alder – det gør man forhåbentlig på en legeplads. Så vi kørte ud nogle steder, hvor vi vidste, der var legepladser, og så endte vi der, det var også tæt på.

Interviewer: Hvordan udvalgte du de børn du havde med?

Journalist: Jeg så efter den aldersgruppe, som var vores målgruppe, de skulle kunne sige lidt om helhedsskolen, men de måtte heller ikke være for gamle, for de måtte ikke være sikre på, hvad det betyder. Det, tænkte jeg, ville være sjovest og sødest. Så jeg udvalgte dem i forhold til alder, og så var der rimelig mange drenge med sådan lidt hård attitude, så det skulle være et miks af piger og drenge og hård attitude og ikke hård attitude.

Interviewer: Vi har bemærket, at der er etniske minoritetsbørn med i den her afmelding. Var det noget, du tænkte over, at du skulle have dem med?

Journalist: Nej, det var fordi, at dem var der også nogle af, det tænkte jeg ikke så meget over.

Interviewer: Det faldt dig bare helt naturligt.

Journalist: Ja.

Interviewer: Når du laver nyhedsindslag generelt, hvor meget tænker du så over, om dine kilder især cases, hvor godt de egner sig til at være på tv?

Journalist: Det tænker jeg meget over, fordi en god kilde på tv, er ikke det samme som en god kilde i en avis. En god kilde på tv skal også kunne levere en hvis portion følelser og skal have en eller anden spontanitet, og det er jo også mit ansvar som journalist at få det frem. Men det tænker jeg en del over. Jeg vil ikke sige, at hvis det er den rigtige kilde, der ikke er god til tv, at jeg så vil gå udenom. Men jeg tænker over det på den måde, at en kilde, der er god på tv, vil også gøre et tv-indslag bedre.

Interviewer: Har du stået i situationer, hvor der måske har været nogle ting ved den her persons udseende, som har gjort, du har tænkt, ej, det er ikke helt godt det her?

Journalist: Udseendemæssigt?

Interviewer: Ja, eller der kan være flere ting. Jeg har prøvet at komme ud i lejligheder, hvor man tænker, puh, skal vi filme her, det er næsten synd for dig, at vi sætter dig i den her situation – eller der kan være nogle ting, der nogle gange gør, at man tænker, det her er ikke helt godt. Tit når man ringer kilder hjem, så ved man jo ikke, hvordan de ser ud, man kan høre, hvordan de taler, om de er velformulerede osv. Men man kan jo godt blive overrasket, når man kommer ud til dem. Har du nogensinde prøvet at komme ud til en, hvor du har tænkt, ups, det var ikke det, jeg havde håbet på, eller der har været nogle ting, der spillede ind?

Journalist: Nej, det har jeg faktisk ikke, men det er også fordi, jeg har det sådan, at man skal være sand mod den type person, man er ude hos. Og hvis den person bor et sted, der er fucked... det er noget, hvis der var en eller anden helt særlig omstændighed, men hvis folk bor, hvad jeg ville tænkte som uhygiejnisk, så er det jo ikke det, man skal fokusere på, hvis ikke det har en pointe i

historien, men jeg synes også, at man skal være sand mod personen, man er ude hos, og det ser jeg ikke noget dårligt i, fordi det repræsenterer jo også, tror jeg, en stor del af Danmarks befolkning. Så nej, jeg har aldrig tænkt, at jeg måtte prøve at lave en anden setting eller noget, men jeg har været ude for at være ude hos nogle, som stod med et stort problem, og hvor det var svært at få hende til at sætte ord på det problem, så at problemet kommer rigtig frem. I en ældre aldersgruppe kan nogle måske godt have en tendens til at nedtone problemerne, mens vores aldersgruppe måske har en tendens til at optone problemerne.

Interviewer: Hvad gjorde du så med den kilde der?

Journalist: Det er jo også mit job som journalist at få det frem, og det lykkedes så nogle gange bedre end andre, men så prøver jeg at spørge ind på forskellige måder eller at holde en pause eller fortælle lidt om mig selv. Og prøver at slappe situationen lidt af.

Interviewer: Har du nogen kriterier for, hvordan de i hvert fald ikke må se ud? Man kan jo tit have det sådan, at man ikke vil bruge en tyk, storrygende kvinde til kontanthjælpshistorien, eller for eksempel en med hareskår. Kan det få dig til at overveje, om du skulle vælge dem fra?

Journalist: Nej. Der er nogen, som kan have et handicap, eller et eller andet, der gør at folk vil fokusere uforholdsmæssigt meget på lige præcis den ting, der synes jeg i virkeligheden, at det er ens eget job at speake op til det eller på en eller anden måde få det gelejdet ind, sådan at det bliver en naturlig del af indslaget. Men jeg ville synes, at det var helt forkert at fravælge folk på grund af et visuelt udtryk.

Interviewer: Men du er bevidst om, at der kan være nogle ting, der forstyrrer. Når du siger, at speake op til, hvem er det, du tænker på, når du gør det?

Journalist: Hvis nu man er ude hos en som er dværg, så er der ikke grund til at sige, at manden er dværg, men man kan lave en eller anden formulering, at højden matcher hans selvværd et eller andet, hvor man får det gelejdet ind, så man gør opmærksom på, at han er ikke ligesom alle andre,

det kan man i øvrigt også godt se, men uden at sige, han er dværg. Hvis folk har en underlig frisure, ville jeg ikke gøre det. Det skal være, hvis folk har et eller andet handicap eller en ting, der er så voldsom, at folk ville kigge på det i stedet for at høre efter, hvad vedkommende sagde.

Interviewer: Så det er for seerens skyld, du ville gøre det?

Journalist: Ja.

Interviewer: Hvis nu du kom ud til en dværg, og det ikke havde at gøre med, at han var dværg, ville du så lave det alligevel, eller ville du klare det med din redaktør først, eller ville du være bange for, at der var nogle, der sagde, at det går ikke, du har ham med, når det handler om stigende elpriser eller noget andet?

Journalist: Nej, det ville jeg ikke. Det kommer også an på, hvilken redaktør man har. Nogle af dem sparrer man mere med end andre som en naturlig del af workflowet, og andre gør man ikke. Men jeg har ikke fantasi til at forstille mig, at der var nogle redaktører, der ville sige, at man ikke måtte bruge en dværg eller en med hareskår eller en med én arm til et indslag, der handler om stigende elpriser, fordi det kan man jo sagtens. Så det ville jeg ikke tage redaktøren ind over, men jeg vil prøve at speake ind over det på en elegant måde for at imødekomme seeren på det.

Interviewer: Hvad nu hvis de er sprogligt udfordret, en dialekt, som kan være svær for nogle at forstå, eller det er indvandrer dansk. Hvordan ville du have det med at bruge kilder, hvis sprog alle måske ikke forstår?

Journalist: Det kan jo godt være et problem. Jeg var engang ude hos en somalisk familie, der havde været ude for en ret svær situation. Og kildernes måde at udtrykke sig på er afgørende for, at folk føler med dem, fordi et indslag er så kort. For at folk kan tage deres parti kræver det, at de kan forstå dem, så selvfølgelig kan det være et problem, hvis det er meget svært at forstå. Og det var det nemlig i det tilfælde, rigtig svært at forstå, hvad de sagde. Jeg ville ikke overveje ikke at tage dem, men jeg kan huske, at jeg havde en speak, der lagde op til det, noget med, 'de taler dansk,

dansk er en del af deres sprog, selvom de ikke har været her så længe', lige for at sige, at de her taler ikke så godt og gøre opmærksom på det uden at sige det direkte. Sproget er jo et problem for at få en eller anden pointe igennem hos en kilde, som måske kun er på to gange.

Interviewer: Kunne du overveje at tekste dem? Har du overvejelser omkring det? Det er tit en diskussion, skal man gøre det eller ej. Gør man det med indvandrere, og ikke med danskere der har en dialekt, der er svær at forstå eller, har du gjort dig overvejelser om det?

Journalist: Jeg har aldrig gjort mig så mange overvejelser om det, for jeg har ikke stået i en situation, hvor jeg tænkte, at det var jeg nødt til at gøre. Jo med svenskere, men det er fordi, jeg ikke forstår halvdelen af, hvad de siger.

[Journalisten og interviewereren taler om, at svenskere er svære at forstå]

Journalist: Men jeg synes, at der er noget principielt galt i at tekste for eksempel indvandrerfamilier, der taler dansk, det, synes jeg ud fra en mavefornemmelse, ikke er i orden. Medmindre de kun taler få ord dansk. Så kan der være en ide i at lade dem tale deres originalsprog og så tekste dem. Jeg tror, det var sådan, jeg ville kom om det på, så ville de også kunne udtrykke sig bedre, og jeg kunne tekste dem.

Interviewer: Den der mavefornemmelse, hvis det er indvandrerfamilier, der taler dansk, som er lidt gebrokkent, hvem tager du hensyn til i den situationer, er det kilden, seeren dig selv?

Journalist: Det er kilden. Jeg synes, det er et dårligt signal at tekste en, der taler dansk. Det svarer til at tekste en fra Sønder- eller Vestjylland. Og dermed siger man jo, at I er ikke så meget en del af.. altså I er så uforståelige, at vi ikke forstår dansk, at vi er nødt til at tekste jer. Det, synes jeg, er ret grænseoverskridende over for kilden.

Interviewer: Gør du dig overvejelser om, du ville bruge etniske minoriteter som cases i indslag, hvor de skulle bruges som almindelige borgere, eksempelvis om stigende elpriser?

Journalist: Jeg vil gerne indrømme, at det er sjældent, at jeg bruger etniske familier til helt almindelige hverdagshistorier. Det er ikke fordi, jeg bevidst går uden om det. Men hvis jeg stod med to familier, og den ene var en etnisk familie med gebrokkent dansk og den anden en dansk, som talte helt almindeligt dansk. Så ville jeg nok tage den danske familie, fordi jeg tror, at de ville gå klarere igennem.

Interviewer: Hvad så hvis den etniske familie også talte flydende dansk?

Journalist: Så ville jeg ikke have noget problem med at tage dem.

Interviewer: Men du siger, at du bruger ikke så meget etniske minoriteter?

Journalist: Det handler jo også om, hvor man finder sine kilder henne. I hverdagshistorier er det jo tit en interesseorganisation eller ngo, som har skaffet de der familier. Og i et workflow, hvor du har 2-3-4 timer til at finde dine kilder, så er du nødt at komme af sted, så har du ikke et kæmpe kildevalg. Måske hvis du har siddet dagen inden og inden igen og researchet op, men man får heller ikke tit etniske minoritetskilder tilbudt.

Interviewer: Hvis du blev tilbudt en, og det handlede om stigende elpriser, ville du så have et problem med at bruge dem i dit indslag?

Journalist: Nej, slet ikke.

Interviewer: Du ville heller ikke have overvejelser omkring, hvordan det blev modtaget hos dem hjemme i stuerne, hvad redaktøren ville sige eller?

Journalist: Nej, jeg prøver lige at.. det er altid en mavefornemmelse, hvad man ville gøre. Men det tror jeg ikke, at jeg ville.

Interviewer: Jeg spørger, fordi jeg engang selv har prøvet på en vagt på TV Avisen inden lockouten, at vi skulle bruge en borgmester og en skole fra samme kommune. Og det endte med at være i Ishøj. Så siger redaktøren til mig, at jeg skal prøve at få en tilladelse til at komme ud på en skole, og jeg hørte, at der er noget, der hedder Gammel Ishøj, der ved vi, at de forstår, hvad vi siger, og hvad det handler om, prøv lige at ringe til dem. Og jeg blev selv lidt halvforarget, men et eller andet sted havde han måske en pointe i, at det bare ville være nemmere at tale med folk derude. Har du prøvet lignende eller stået i situationer, hvor du tænkte, jeg går lige den her vej, fordi det ville være nemmere?

Journalist: Nej, men kildevalg handler jo helt vildt meget om identifikation. Og hvem der det, som familien Danmark identificerer sig mest med. Er det en etnisk indvandrerfamilie fra Ishøj, eller er det en eller anden dansk familie fra amager. Det er nok den danske familie fra amager. Så derfor ville det give mere mening oftere, at vælge familien fra amager ud fra en betragtning om, at man inden for et splitsekund skal kunne identificere sig med den kilde og familie, man bruger. Men principielt synes jeg ikke, at der er noget galt med at bruge indvandrerfamilier overhovedet, men jeg ville nok ikke gøre det i lige så mange indslag, som jeg brugte danske familier. Måske at der så mere skulle være en mening med det.

Interviewer: Hvad tænker du?

Journalist: Hvis nu det handlede om etniske studerende, kvinder som klarede sig godt på skolerne.

Interviewer: Så de faktisk blev brugt i deres virke af at være etniske minoriteter?

Journalist: Ja. Jeg kan godt lidt se pointen i, at identifikationen er ikke lige så høj hos en etnisk familie som en dansk, og derfor ville jeg selv nok være mere tilbøjelig til at vælge en dansk familie, hvis jeg stod med de to valg. Men jeg ville ikke have noget imod at bruge en etnisk familie, hvis det var det.

Interviewer: Så når du taler identifikation, er det seeren, du tænker på?

Journalist: Ja.

Interviewer: Jeg har selv prøvet engang at se et indslag, der handlede om Billund Lufthavn, der var lukket eller nogle fly, der ikke kunne flyve. Og så havde de fulgt en familie, som var blevet berørt af det her, og jeg blev så overrasket selv. Det er strengt at sige, men der stod den her mørkglødede kvinde med tørklæde på med sine to små søde mørkglødede børn og forholdt sig til, at nu kunne de ikke komme ud at rejse. Og alle sagde, da vi sad og så udsendelsen, hvor er det dog befriende at se en etnisk minoritetsfamilie udtale sig om noget helt almindeligt.

Journalist: Det er også rigtigt, men engang imellem er der forskel på princip og mavefølelse. Og jeg synes, at man som journalist engang imellem tager den på mavefølelsen, og der synes jeg altså, at ens mavefølelse nogle gange vil guide en hen til en dansk familie på sådan en historie, selvom det er åndssvagt.

Interviewer: Den her mavefølelse, hvad er det, du tænker på, når du sidder der?

Journalist: Det er jo nok, hvad ville en dansk familie nemmest kunne identificere sig med. Er det familien Larsen, der skulle til Mallorca, og de kunne bare ikke komme af sted til tiden, fordi der er sket et eller andet med bagagebåndet, eller er det familien, der skal tilbage til Libanon på ferie, og som har en helt anden måde at tale om det på. Det er jo nok familien Larsen. Og dermed ikke sagt at man ikke også engang imellem skal tænke og sige, jeg er også nødt til at bryde med min egen mavefølelse, for det er ikke rigtigt, at man ikke kan bruge etniske familier. Men jeg tror også at succeskriterierne hos redaktøren er, at man vælger den danske familie. Det ved jeg ikke, om er rigtigt, det er bare noget, jeg tror.

Interviewer: Er det en del af din mavefølelse også?

Journalist: Ja, der er jo ikke nogen, der sætter ord på sådan nogle ting. Men bottomline er, står du tilbage med en familie, som rører dig, griber dig, får dig til at grine eller står du tilbage med sådan en

hvorfor-følelse. Og det er jo ens egen opgave som journalist, at lave det bedste indslag, og der tror jeg bare, man tænker, at det er sjovest med en dansk familie. Så den føles som nummer et.

Interviewer: Det forstår jeg godt. Du nævnte selv, det med, hvor man finder sine kilder, som ofte er gennem interesseorganisationer. Vil du godt blive bedre til at bruge etniske minoriteter i dine indslag, eller er det fint nu?

Journalist: Det ville jeg gerne, men som du kan høre, er der også forskel på, hvad man gerne vil, og hvad man en gang imellem ender med at gøre. Men jeg tænker, at hvis jeg skal blive bedre til at gøre det, så skal jeg være bedre til selv at researche på historierne, end jeg er i forvejen. Fordi de kilder, du får serveret fra en interesseorganisation, kan godt være kedelige. De fedeste er, dem du selv finder, så har du haft dialogen med dem, og så har du også bedre mulighed for selv at vælge. Så det kræver at man forbereder sig lidt mere, hvis man skal være bedre til at indarbejde minoritetskilder i helt almindelige hverdagshistorier.

Interviewer: Kunne du overveje det? Gad du godt at udvide dit kildenetværk blandt etniske minoriteter?

Journalist: Det gad jeg rigtig godt.

Interviewer: Hvordan tror du man kunne det? Jeg ved godt, det er sådan lidt fluffy. Jeg tænker selv, at det er pisse svært, hvordan...

Journalist: Jeg tror, det er noget med at være ude i de miljøer og lave nogle historier og få nogle kilder, som man følger op på og ringer til engang imellem. Og så synes jeg tit i de miljøer, at de siger, jeg kender en, der kender en, det er de tit meget bedre til end os, der er sådan lidt lukkede. Så på den måde spreder et kildenetværk sig hurtigere i etniske miljøer, er mit indtryk, end i danske. Jeg tror, det kræver, at man tager derud og laver nogle historier og er derude og frem for har tid, hvor det ikke bare er ud, film et eller andet og så tilbage igen. Det vil være vejen, tror jeg.

Interviewer: Tror du vi som yngre journalister og en ny generation er bedre til at bruge etniske minoriteter, end dem der er lige en tand ældre end os?

Journalist: Det ved jeg faktisk ikke. Du tænker på hverdagshistorier ikke? For det er jo klart, at de der kriminalitetshistorier er der i stor stil. Jeg tror det nærmest ikke.

Interviewer: Nej, jeg tænker også, at de er vel under samme arbejdspres, som man er i dag..

Journalist: Jeg tror i virkeligheden ikke, at det er arbejdspreset, der gør det, jeg tror bare, at det udløser en rygradsreaktion, det ligger før arbejdspreset, nemlig at man nemmere identificerer sig med etnisk danske familier. Så arbejdspreset gør bare det, at man er mere tilbøjelig til at gøre det, man også gjorde sidste gang.

[Efter diktafonen er slukket snakker vi lidt om specialet, hvorefter journalisten kommer ind på, hvordan hun tror, man kan opbygge sit kildenetværk blandt etniske minoriteter. Hun siger, at hun tror, at det kræver, at man bruger sin fritid på at udvikle sit netværk. At man møder op i de miljøer, hvor mange etniske minoriteter færdes og får en kontakt til dem uden for arbejde.]

11.5.5 Journalist, DR, 27 år.

Interviewer: Jeg har taget udgangspunkt i et indslag du har lavet den 11. april, der hedder 'Hvor længe', der handler om, at nu er forældre og børn lidt trætte af konflikten, hvor længe skal den vare.

Journalist: Vi var ovre hos en jysk familie ikke, men en kvinde, der havde titusinde børn i huset.

[Journalisten fortæller, at han ikke selv har interviewet casen i indslaget, men at han var med til at finde casen og havde talt med hende inden interviewet. Interviewet er lavet af en journalist på DR Fyn. Denne journalist refereres til som V i interviewet.]

Interviewer: Hvordan fandt I frem til den her familie?

Journalist: Der var mange som havde kendskab til folk, der var påvirket af konflikten. Og V havde lavet research i løbet af dagen og fundet frem til nogle cases. Ofte gør man det, at man lægger snor ud til de her cases, hvis man ved, at man får brug for flere på historien og spørger, om man må ringe tilbage, hvis vi skal dække historien og de her cases passer nogenlunde ind i historien i forhold til de kriterier, vi opstiller for den vinkel, der er i historien. V tog ud for at lave cases og konsulterede mig undervejs. Jeg sad i DR Byen og samlede alt materialet sammen. Og vi fandt frem til, at den her case repræsenterede meget godt det, som de fleste familier tænkte. Vi skulle bruge en case, der kunne fortælle om, hvordan de håndterede den her lockout-konflikt og hvordan de så på, at den strakte sig længere og længere.

Interviewer: Så V havde fundet den her familie gennem tidligere indslag eller gennem andre familier?

Journalist: Familien var blevet kontaktet gennem tidligere indslag, men havde ikke medvirket i et. Hvorfor, kan jeg ikke helt huske, om det var af logistiske årsager eller om vi havde fundet en anden familie i mellemtiden, er jeg ikke sikker på. Men det var gennem personlige kontakter, at V havde fundet dem.

Interviewer: Var det en god case?

Journalist: Ja det var det. Moren var meget snaksaglig og var med på, at vi skulle lave billeder overalt i hendes hjem og agerede frit sammen med sine børn. Det er en fordel, når casen hurtigt føler sig hjemme sammen med journalisten, der er ude. Man kunne fornemme på hende, at hun ikke havde de store forbehold i forhold til at udtale sig, hun var meget umiddelbar og det fungerer jo bare skide godt på tv. Hun lod journalisten gå med rundt, og der var plads til at vi kunne fornemme, hvordan hendes hverdag var, uden at det blev opsat. Man kan komme ud i situationer, hvor man er nødt til at bede dem om at gøre et eller andet aktivt, der minder om, hvad de ellers ville gøre. Og hende her kørte bare af sted med de 15 børn, hun havde i huset, eller hvor mange det nu var.

Interviewer: Når du bruger cases normalt, hvor meget tænker du over, hvordan de fungerer på tv?

Journalist: Det tænker jeg over i et relativt stort omfang. Det kommer an på, hvor stort tidspres man er under. Jeg sad for nyligt og klippede materiale sammen på en case i forbindelse med lægekonflikten, som havde fået en sygdom diagnosticeret alt for sent. Og man kan instinktivt fornemme, om en person fungerer eller ej på tv. Det var næsten umuligt at klippe et citat ud af den her person, for hun var ikke kun vævende, men også tøvende og bange for at udtale sig, og det er enormt svært at arbejde med på tv. Normalt vil du ofte starte og slutte dit indslag på din case, måske vende tilbage til den i løbet af indslaget. Men her var der ikke nok materiale til, at jeg kunne slutte på cases, som ellers er meget normalt tv-vise. Så der var noget materiale, der ikke levede op til det normale casekriterium, som man har, fordi hun ikke talte tydeligt og klart nok. Og man skulle hive udtalelserne ud af hende. Vi har jo brug for, at hun siger, at det er et problem for hende, for at vi har en vinkel, og at hun understøtter den vinkel som case, ellers er hun jo ikke meget bevendt for os som case.

Interviewer: Når man ringer ud til folk, kan man ofte fornemme, om de er gode og velformulerede og fortæller det man gerne vil have dem til. Hvor meget tænker du over sproget, når du vælger cases?

Journalist: Hvordan jeg taler med dem?

Interviewer: Ja eller hvordan de fungerer, om de taler godt.

Journalist: Som regel vil jeg ringe til dem inden, for at sikre mig, at de passer til de kriterier, der er, som casen skal opfylde. Eksempelvis en case som, hvis vi tager lægekonflikten, som har haft en hjernelidelse, så er det en forudsætning at vi ved, at personen har haft den lidelse og været inde i et forløb, der kunne have været håndteret anderledes. Der skal være nogle relevante fakta kriterier, som skal være opfyldt. Når man kommer ud over det, skal man vurdere, om personen kan reflektere over sin egen problemstilling og kan italesætte de problemer, der har været i den forbindelse. Det er jo som regel et problem vi tager ud og adresserer, det er ikke fordi de har været igennem et lykkeligt forløb, hverken på lærer eller lægeområdet. Vi er som regel med til at problematisere noget, som kunne være anderledes og bedre, og der betyder det noget, at de kan formulere sig. Den måde vi arbejder på i DR, hvor vi har rigtig mange reportere ude i regionen også, der er det ikke altid, vi selv når at tale med casen inden, der må vi tale med journalisten, der bliver et mellemlid og spørge dem, om personen opfylder kriterierne, og hvordan personen vil forholde sig til forskellige spørgsmål, så vi, det lyder måske lidt kynisk, ved, at vi får det, vi skal bruge.

Interviewer: Sådan er det jo, og vi ved jo, at det skal være til at klippe på. Når man ringer ud til en case, kan man som regel godt fornemme om de er gode eller ej, rent formuleringsmæssigt. Har du nogensinde prøvet at komme ud til en case, hvor du er blevet overrasket over deres udseende, at der er nogle ting, hvor du lige trækker lidt på det og tænker, det var ikke helt optimalt det her?

Journalist: Ja det har jeg op til flere gange. Eksempelvis en person, som beklager sig helt vildt meget over en eller anden form for ydelse, og så kommer man ud til en strandvejsvilla og tænker, shit, så stramt sidder du altså heller ikke i det. Andre gange kan det være, at personen har italesat hvor meget han eller hun led og led og led. Og når man så kommer ud i deres kolonihavehus med dejlig græsplæne og dækket bord og tænker, okay, så er livet måske heller ikke værre. Men der må man sætte sig ud over det og finde ud af, hvorfor personen reagerer så kraftigt på de her problemer. Men man kan godt blive overrasket over, at der ikke er en kongruens med den problemstilling man skal dække og så det man umiddelbart møder ved første syn.

Interviewer: Hvad gør du i sådanne situationer, hvor casen rent visuelt ikke lever op til det du gerne ville have. Bruger du dem eller fravælger du dem?

Journalist: Tv-vise laver vi altid cases på dagen, det er sjældent man har den luksus, at lave casen dagen inden. Det sker en sjælden gangovre på E&Ø [Erhverv- og økonomi], men ikke ofte. Du skal have et godt alternativ, for at droppe din case og ringe til din redaktør og sige, det her passer ikke ind. Den her person passer ikke ind som eksempel. Man koncentrerer sig meget om at tale med casen og finde ud af, hvad kan de sige. Meget af tiden går også med at gøre personen tryk ved, at man kommer to-tre mennesker med et kamera og en DR-mikrofon. Så meget energi går med at fortælle dem, at selvom de ikke er de store tv-stjerner, så har vi gjort det her masser af gange og de skal bare fortælle, hvad de har oplevet, gjort og følt.

Interviewer: Hvad nu, hvis du er ude hos en case, lad os tage de lidt mere strenge eksempler. En med harekør eller en stor tyk kvinde, som er på kontanthjælp. Jeg kunne da godt selv tænke, at det er ikke helt optimalt. Hvad ville du gøre i sådan en situation, bruge dem alligevel eller lige vende det med redaktøren eller?

Journalist: Jeg ville lave optagelserne uanset hvad, tror jeg, medmindre jeg kunne se, at personen slet ikke passer ind, fordi de objektive kriterier ikke passer. Men det er da klart noget, jeg ville lægge mærke til. Og hvis personen fremstår usammenhængende i sin tale, ville jeg være i tvivl om vedkommende var ved fuldt bevidsthed omkring det, de siger. Men som udgangspunkt ville jeg altid lave optagelserne, og så ringe til min redaktør bagefter og fortælle, hvordan det forholder sig, eksempelvis, at hvis vi vil fortælle en historie med den og den vinkel, så mener jeg ikke, at den her case kan bruges. Så skal vi kigge os om efter noget andet eller lægge historien ned. Det er noget, der bliver afgjort i et samspil af tidsressourcer og ideen om at kunne nå at få noget andet. Tv-produktionen er indrettet sådan, at du kan ikke nå at komme til den anden ende af landet og du har så travlt i løbet af dagen, at det er luksus, hvis du kan nå at sadle om i forhold til en case på dagen.

Interviewer: Kan du så gøre noget, hvis du kommer ud og tænker, at det ikke er optimalt? Kan du placere dem et andet sted, kan du speake op til det, der måske ikke passer ind eller hvad...?

Journalist: Det vil du jo gøre. Rent kynisk stiller du det sådan op, at du skal bruge to-tre udtalelser fra den her person og så referere resten af deres historie. Men det er man vant til som journalist. Det er dig, der remser sammenhængen op og giver kontekst over for seeren, og så skal du have

nogle synsbider, citater, der gør, at man føler, at man lærer personen en lille bitte smule at kende. Det vil man altid gøre uanset hvad, men i højere grad, hvis personen er dårlig til at formulere sig eller taler usammenhængende. Eller ser totalt aparte ud. Det har jeg dog ikke oplevet endnu, at komme ud til en, der så så fucked ud, at jeg ikke ville smide vedkommende på tv.

Interviewer: Hvad skulle der til? Jeg ved godt at det er strengt, men hvad med en med hareskår?

Journalist: Hareskår er et godt eksempel.

Interviewer: Ville du bruge en med hareskår, hvis det for eksempel var en, der skulle forholde sig til, at elpriserne stiger?

Journalist: Hvis det var sådan, at personen talte klart, så ville jeg. Men det er svært, når ikke man har stået i situationen. Det er også noget, du nok ville afgøre sammen med din redaktør. Hvis du har 1:30 [halvandet minut] til at fortælle historien på, er du så sikker på, at seeren får det ud af det, du gerne vil fortælle, hvis de kun fokuserer på, at personen har et hareskår? Jeg er sikker på, at der er nogen, der er blevet fravalgt på grund af det, men jeg ikke selv stået i situationen, hvor jeg skulle gøre det. Jeg har lige et eksempel. For nylig skulle jeg finde en patient, der havde været igennem en hjertekarsygdomsoperationsforløb, og den her person klagede over, at systemet ikke havde taget hende seriøst og hun ville have en eller anden form for invalidering, fordi det var gået for langsomt. Og hun havde haft hjerteproblemer og fået en gastric bypass operation et år inden. Hun havde vejet 160 kg. Og der ved man bare, at sandsynligheden for at den her person selv har pådraget sig store skader på sin krop er relativt stor. Men det vendte jeg med min redaktør, og vi blev enige om, at det er ikke afgørende for historien, om personen er selvforskyldt i forhold til, at den her ekstreme overvægt kan have påført hende en hjertelidelse. Nu tager vi personen for det hun er, en hjertepatient og forklarer det ud fra det. Men det strøg igennem hovedet på mig, om vi ville få den sympati med casen, som vi gerne ville have, hvis vi får fornemmelsen af, at hendes situation er totalt selvforskyldt. Så skal man lave en sontring af, om hun har en lidelse, der gør, at hun tager på, eller om det er fordi hun spiser ti doughnuts hver morgen. Og den screening kan jeg ikke nå at lave på en dag.

Interviewer: Det er klart, men du tænker stadig på, hvordan det bliver modtaget derhjemme. Det gør man jo, og man ved godt, at der er nogle ting, der kan forstyrre.

Journalist: Man er bevidst om, at seeren vil opfatte personen på en bestemt måde, afhængig af hvilken kontekst, personen indgår i. Det kan både være geografisk eller hvordan der ser ud hos personen.

Interviewer: Der er bare nogle ting, der godt kan forstyrre en og man tænker...

Journalist: Jo jo. Jeg var hjemme hos en politiker, en relativt højt placeret kvinde inden for den teologiske højrefløj i Danmark, ved ikke, om jeg har sagt for meget. Men hun boede ekstremt beskidt og ulækkert, altså ækelt vil jeg næsten sige. Jeg er ikke specielt sart som menneske, men der var simpelthen så nusset og ulækkert at være, så vi blev nødt til at finde en ordentlig beskæring, så hendes hjem fremstod sådan nogenlunde okay, og man ikke fokuserede på, at det var en ren svinesti. Så der gør jeg mig nogle tanker om, hvordan personen fremstår i forhold til omgivelserne. Der vil du ikke tilføje historien det element af forstyrrelse, at seeren skal bruge en masse tid på at gennemskue, hvorfor der ser så klamt ud eller hvorfor hun har taget klovnekostume på eller sådan noget. Det er vigtigt, at omgivelserne er så neutrale som muligt, så man som seer ikke skal bruge en masse energi på at afkode kulissen og i stedet koncentrere sig om det, der bliver sagt.

Interviewer: Der er visuelle ting, der kan forstyrre. Nu har vi talt om hvordan de formulerer sig, men hvad nu, hvis de har en dialekt. Jeg har lidt svært ved at forstå sønder- og vestjysk. Ville du have overvejelser omkring at bruge en case, som taler en dialekt, der er svær at forstå for nogen?

Journalist: Jeg ville gøre mig overvejelser, men jeg tror, jeg ville bruge dem alligevel. Hvis jeg skal lave en case i Sønderjylland, så er det sjældent mig selv, der skal over at lave den. Og der er en fra lokalområdet, der kan forstå sproget.

Interviewer: Men du skal jo stadig formidle det i tv.

Journalist: Ja og der ville jeg nok lede efter nogle bider, der i virkeligheden er kortere, så der ikke kommer ti sekunder med en sønderjysk dialekt, jeg ikke engang selv forstår. Der ville jeg skære dem lidt ned og selv speake op til det. Men jeg kan ikke forestille mig at droppe casen, fordi personen havde en speciel dialekt. Man vil altid lave en sondring, der hedder, er det forståeligt

nok, det personen siger, og hvis det er det, så bruger jeg det. Og det er lige meget, om det er sønderjysk dialekt eller hareskår eller en, der bare tager sig virkelig grimt ud på tv. Forstår vi det, som personen forsøger at komme frem med.

Interviewer: Hvad med sådan noget indvandrer-dansk, det kan også nogle gange være lidt svært at forstå, hvad ville du gøre i sådan en situation?

Journalist: Jeg bruger ofte, synes jeg, indvandrere, so to speak, i indslagene, fordi jeg tror lidt, at der er en demokratisk opgave i, at vi ikke fravælger folk med det samme, som ikke udtaler sig totalt perfekt hver eneste gang. Det gør ikke noget, at der er nogle talefejl i det, specielt hvis det er relevant, det personen siger. Det kommer selvfølgelig an på, om du udvælger personen, fordi det er, at du skal bruge en indvandrer eller om det er et udsagn fra en person, som har med den konkrete problemstilling at gøre. Det er ikke sådan, at jeg går rundt og siger, nu skal vi påfylde indvandrerkvoten, så nu skal jeg lige have en indvandrer på her snart. Men hvis jeg møder en person, så tager jeg personen med, hvis han eller hun har noget relevant at sige.

Det gjorde jeg faktisk i forbindelse med lærerkonflikten, hvor vi var i et supermarked. Der tog jeg en fyr med, der forklarede, at han var træt af, at det ikke fungerede særligt godt, og han kunne ikke få passet sine børn ordentligt. Og det var svært at finde en bid med ham, fordi jeg forstod godt, hvad han sagde, da vi interagerede i supermarkedet. Jeg kunne forstå, hvad det var, han mente, men når man skulle finde de sekunder på tv, blev det meget sværere. Så det endte med, at jeg tog en kort bid og så spækkede jeg op til, og så kom han med.

Interviewer: Men du havde ikke overvejelser om, hvorvidt du skulle bruge ham?

Journalist: Jo det havde jeg. Han talte ikke særlig klart og rent. Det kunne ligeså godt have været en etnisk dansker, der mumlede af helvede til, som jeg ville have screenet fra.

Interviewer: Hvad gjorde du så i den situation, vendte du det med redaktøren eller hvad gjorde du?

Journalist: Jeg tror, at jeg lyttede det igennem nogle gange og så fik jeg en anden til at lytte det igennem, og spurgte, om det gav mening, hvad han sagde, når jeg spækkede op til det på den måde, jeg gjorde. Når man har hørt materialet masser af gange, bliver man lidt blind over for det,

så der fik jeg en second opinion. Jeg kan ikke huske, om det var min redaktør eller en anden journalist, men jeg fik vendt det med en. Det ville være ærgerligt, hvis den første person, jeg henvender mig til, og som endda lytter godt efter, allerede der bliver vildledt eller ikke forstår, hvad der sker, fordi så kan du være sikker på, at tre fjerdedele af seerne har det på samme måde, for de sidder ikke og lytter lige så opmærksomt, som vi gør, når vi sidder og arbejder.

Interviewer: Præcis, igen, det skal være nemt at afkode.

Journalist: Ja.

Interviewer: Hvis det nu er en etnisk minoritet, der taler flydende dansk, hvordan har du det med at bruge dem som cases i indslag, hvor det eksempelvis handler om stigende elpriser, det er så neutralt, at alle kan udtale sig om det. Hvordan ville du have det med at bruge en etnisk minoritet i sådan et tilfælde?

Journalist: Det ville jeg have det fint med. Hvis det passer til de normale kriterier og den slags, så ville jeg have det fint med det, så vil jeg meget gerne have den familie med.

Interviewer: Hvad er de normale kriterier?

Journalist: Objektive kriterier, at de formulerer sig nogenlunde klart og at de har den el-pakke, som måske stiger, at de er en husstand med X antal personer, minimum. Ja udover det, så ville jeg bruge dem på lige fod med alle andre familier.

Interviewer: Hvad hvis du havde en etnisk dansk familie og etnisk minoritetsfamilie, og du kunne vælge, hvem ville du tage?

Journalist: Det bliver lidt hypotetisk, men jeg forstår godt spørgsmålet. Der ville jeg sige, hvilken familie er bedst. Hvem kommer med de bedste udsagn, hvem forstår seerne bedst. Det kan godt være, at de fleste familier ikke ville relatere lige så let til en familie med arabisk baggrund, men det er jeg sgu ligeglad med, et eller andet sted tror jeg. Hvis de passede på problemstillingen, og de kan formulere sig nogenlunde klart, så vælger jeg dem, der er bedst, uafhængigt af om de er etniske danskere, har mellemøstlig baggrund eller noget andet.

Interviewer: Det ville ikke røre dig. Hvis du valgte en etnisk minoritetsfamilie, fordi du syntes, at de var rigtig gode, er det noget du ville vende med din redaktør eller nogle kolleger i sådan en almindelig sammenhæng, hvis du forstår hvad jeg mener?

Journalist: Nej det...

Interviewer: Grunden til at jeg spørger, er fordi jeg selv har fået at vide, kan du ikke lige tage ud på en skole i det her område, for der ved vi, at forældrene forstår, hvad der bliver spurgt om osv. Forstår du, hvad jeg mener?

Journalist: Det kommer an på, hvor kompleks en problemstilling det er. Men nej, jeg ville faktisk næsten blive irriteret på mig selv, hvis jeg skulle gå ned og vende det med min redaktør inden, om det var okay, at jeg brugte en etnisk minoritet til en given historie. Det synes jeg, vi er for langt til som samfund til at skulle. Vi er for langt til at skulle tage den slags diskussioner. Der mener jeg, at min redaktør også må stole på min dømmekraft i forhold til en enkelt historie. Men ofte vil jeg jo alligevel gå ned til redaktøren og sige, at jeg har den her familie, som jeg synes nogenlunde passer på vores vinkel, og der regner jeg med at sende en journalist ud og lave den, hvis ikke jeg selv skulle det. Normalt ville jeg jo vende den, men jeg ville ikke aktivt gå ind og spørge om det er okay, at jeg bruger en familie med anden etniske oprindelse end dansk. Hvordan passer det på vores aftenflade, får folk så sovs og kartoflerne galt i halsen, fordi de hedder Nasralla og ikke Hansen. Det pålægger jeg næsten mig selv ikke at gøre.

Interviewer: Bruger du tit etniske minoritetsfamilier i almindelige sammenhænge? Jeg mener, hvor det er noget i stil med stigende elpriser, skolekonflikt - hvor alle et eller andet sted er berørt.

Journalist: Det ved jeg ikke, om jeg gør i virkeligheden. Når vi snakker casejagt, så bruger man ofte sit netværk, og hvis jeg ikke har specielt mange i mit netværk, som har anden etnisk oprindelse end dansk, så er afstanden i forhold til at finde de her familier større. Så der er nok et minifilter her, fordi jeg ofte finder cases gennem netværk, gennem folk jeg kender, som mange andre journalister også gør. Og så mange bekendtskaber har jeg heller ikke med anden etnisk oprindelse end dansk. I hvert ikke lige så mange, som er hundrede procent sovs og kartofler danske.

Interviewer: Du ville ikke vende det at bruge en etnisk minoritetsfamilie med nogen. Tror du, at du har en anden tilgang til det, end de ældre journalister har? Vi er jo en anden generation. Jeg har for eksempel gået i klasse med mange etniske minoriteter.

Journalist: Det håber jeg ikke, men det kunne jeg godt forestille mig, at vi har i virkeligheden. Jeg synes, det er vigtigt, at vi har en demokratisk funktion, som et stort public service-medie, som Danmarks Radio, til at få indlemmet så mange af befolkningen i historierne som muligt. Så vi ikke kun får den ene sideagtigt. Ikke for at lave en 'os' og 'dem'-sondring, men det er bare vigtigt, at vi kommer ud til alle. Det behøver ikke kun at være etniske minoriteter, som dem med mellemøstlig baggrund, som fylder rigtig meget i det danske nyhedsbillede. Det kunne lige så godt være jødiske familier, familier fra Sydamerika og Asien og den slags. Jeg synes, det er vigtigt, at man kommer ret bredt ud. Ikke fordi jeg sidder og laver kvoter, men det har en funktion. Nu har jeg selv en udenlandsk far, min far er fra Bolivia fra Sydamerika, så jeg synes, det er vigtigt, at vi får så mange forskellige mennesker i tale, også dem med en anden baggrund end ærkedansk.

Interviewer: Jeg har engang fået at vide, at jeg ikke skulle tage ud på en bestemt skole, fordi forældrene nok ikke lige kunne forstå, hvad der blev spurgt om. Har du stået i lignende situationer, hvor du enten er blevet bedt om at sætte fokus på, eller blevet bedt om at droppe det der?

Journalist: Det tror jeg ikke. Hvis det er i en skolekonflikt, så kan det godt være, at der er nogle skoler, der bliver fravalgt helt automatisk på Indre Nørrebro, fordi det for eksempel er svært for os at bevæge os rundt derinde med kamera og den slags. Det kan godt være, at man ikke lige tager ud til en skole eller ungdomsklub i Tingbjerg, hvis du skal have en eller anden ungdomsklub på. Så ville du måske lige overveje det. Men jeg har ikke aktivt fravalgt det, det mindes jeg ikke. Jeg er blevet provokeret engang i en situation, da jeg var praktikant på Lorry. Det var et indslag, der handlede om bandekonflikten. Der var et opgør i et pakistansk miljø. En fyr var blevet skudt i hovedet og dræbt, vi tog ud i Rovsinggade og stod der og ventede en virkelig kold dag på politiets oprydningssarbejde. Der gik min redaktør efter reaktioner a la, reaktioner, der viser, at bydelen er lammet af frygt og det var bare ikke mit indtryk. Jeg gik rundt og voxpoppede folk derude og fik et meget bredt billede af, at nogle synes, at det var utrygt, men det synes alle vel, når der bliver skudt omkring dem. Redaktøren havde en helt anden vinkel end mig. Jeg ville fortælle en lidt bredere historie, at der var usikkerhed, fordi der var blevet skudt, men det var ikke sådan, at folk lukkede sig inde. Der synes jeg, at vi kørte en vinkel: Nu er de gamle mennesker utrygge og det syntes jeg

var en let vinkel at køre af der. Ikke desto mindre endte den som indslag.

Interviewer: Følte du dig presset til at lave den vinkel?

Journalist: Nu var jeg føl på det her indslag, så jeg havde en overfrakke, der stod overordnet for det. Det var heller ikke mig, der speakede det. Men hvis det havde været mit indslag, så havde jeg kæftet op omkring det. Jeg kom med min indvending, men når man har været et sted i en måned, og som praktikant, så er det ikke lige der, man tager den store diskussion.

[Journalisten taler videre om, at han den dag i dag ville gøre modstand, hvis han blev sat til at lave en vinkel, som han ikke selv kunne stå inde for.]

Interviewer: Det handler om etniske minoriteter, som du nok kan fornemme. Vi prøver at finde ud af, hvorfor der ikke bliver brugt flere etniske minoriteter som almindelige borgere. Jeg synes selv, at det er skide svært at finde nogle. Hvordan opsøger man dem? Kunne du overveje at udvide dit kildenetværk blandt etniske minoriteter?

Journalist: Jeg synes ikke, at jeg er helt off, jeg er ikke dårligt connected i forhold til at finde etniske minoritetsfamilier. Jeg har en del bekendte, som har lavet arbejde med etniske minoriteter. Men det har ofte været i de mere problemfyldte områder, som opsøgende gadearbejde eller SSP-politibetjente, som jeg har et godt netværk til. Hvis vi taler helt almindelige no bullshit-indvandrerfamilier, så tror jeg måske, at det ville være en ide at få et bredere netværk, det kan jeg godt se en værdi i. Jeg synes rent faktisk, at det er vigtigt, at man bruger indvandrere, lad os kalde dem det, der ikke kun udtaler sig om det at være indvandrer, men som bliver brugt til at udtale sig om alle mulige andre ting, hvor de har en lige så gyldig mening som alle mulige andre. Så i stedet for at sige, lad os finde nogle indvandrere, der kan sige noget om det her indvandrerspørgsmål, så lad os høre, hvad de mener om offentlighedsloven, hvad de mener om lockout og alle mulige andre ting. Det har også en vigtig funktion, synes jeg.

Interviewer: Hvordan ville du udvide dit kildenetværk? Jeg synes selv den er svær, jeg ved ikke, hvordan jeg ville gøre det. Jeg tænker bare, at vi som yngre journalister, vil have nemmere ved det, fordi vi har kendskab til flere. Om man aktivt skal ud og gøre noget.

Journalist: Jeg tror, at sådan noget som facebook fungerer godt. De bekendtskaber jeg har, som er af anden etnisk oprindelse end dansk, kan jeg let komme i kontakt med på facebook og sige, hey, kan du hjælpe mig i retning af for eksempel et større marokkansk netværk eller tunesisk. Det ville være nemt gennem facebook. At ringe op via telefonbogen, det er fuldstændig amputeret, det kan du ikke gøre længere med nogen cases overhovedet. Så det ville nok være gennem det netværk, jeg selv har af mennesker i København, at jeg ville prøve at etablere et netværk. Men det er ikke noget jeg har tænkt voldsomt over.

Interviewer: Men det lyder som om, det falder dig forholdsvis naturligt at bruge etniske minoriteter som almindelige borgere.

Journalist: Det tror jeg også at det er, jeg kunne aldrig finde på at gå udenom dem, det ville være mærkeligt og ikke passe ind i mit billede af det at være journalist – at være inkluderende i forhold til alle dele af samfundet.

Interviewer: Jeg har arbejdet på MetroXpress ude i Nordvest, da jeg var journaliststuderende. Hver søndag skulle jeg lave voxpopper, og jeg syntes, at når jeg spurgte folk, så var der mange, der sagde nej, fordi de havde tømmermænd om søndagen. Men mange af de her etniske minoritetskvinder, de sagde bare altid nej til at være med. Jeg fik lidt den der, at, de siger alligevel nej, så går jeg udenom. Det var koldt, det regnede og jeg ville bare gerne være hurtigt færdig. Har du oplevet, hvis du eksempelvis skal lave voxpopper, at...

Journalist: Nu voxpopper jeg ikke så meget længere, fordi jeg laver økonomi og erhverv, det kan folk ikke så godt forholde sig til. Jeg ville ikke voxpoppe folk om for eksempel kejperrenten. Jeg brugte for eksempel en indvandrer, hvis vi kan kalde ham for det, til et indslag om Danske Bank for nogle måneder siden. Det handlede om, at banken nu ville lave en abonnementspakke, hvor vi brugte en indvandrer, der forholdte sig til, at man nu skulle til at betale for at være bankkunde.

Interviewer: Var han case eller voxpop?

Journalist: Voxpop.

[Journalisten og intervieweren taler om, at man kan være nødsaget til at bruge voxpopper, hvis

man ikke kan finde en case.]

Interviewer: Tænkte du da aktivt over at gå over til ham eller spurgte du bare, hvem der var?

Journalist: Jeg spurgte, hvem der var. Det gør jeg som regel, når jeg laver vox.

Interviewer: Lad os sige, at du får otte i hus og skal bruge tre. De er nogenlunde lige gode og siger det, de skal. Ville du tænke over, hvilket køn, alder, hudfarve osv. de har?

Journalist: Ja, jeg ville kigge på en eller anden form for diversitet blandt de mennesker, som udtaler sig om et eller andet givent emne. Det er godt, at der både er en ung og gammel og måske ikke en rød- og mørkhåret, men at der er noget spredning i forhold til dem. Jeg har ikke lyst til at have tre gråhårede damer, der skal udtale sig om, at bandeopgøret i København er et problem. Det er vigtigt, der kommer noget forskelligt på. Og igen, hvis jeg havde to pæredanske voxer, så ville jeg måske også forfordele den her minoritetsvoxpath. Det kunne jeg godt finde på, når jeg tænker på det, så der kommer et bredt billede. Men det hænger nok også sammen med, at jeg synes, at der er en skævhed i forhold til, at der er for få med nogle gange, og så kan det godt være, at jeg laver en form for kvotering, en positiv særbehandling, fordi jeg synes det er vigtigt, at man kommer op på et vist niveau. Når de andre journalister i høj grad ligger under, så vil jeg godt være med til at hive det op.

Interviewer: Tror du egentlig, at det er det, der skal til?

Journalist: Ikke i den ideelle verden. Der ville man altid vælge kilder ud fra objektive kriterier, men når det er tv, så er det selvfølgelig sværere, fordi citaterne skal passe ind. Du har få sekunder, og du kan ikke skrive det ned og omformulere lidt, så det bliver mere forståeligt. Udover det, så er der måske også en tendens til, at minoriteter med mellemøstlig baggrund er mindre villige til at udtale sig til medierne, fordi de måske ikke har gennemskuet det danske mediesystem. I hvert fald dem, der ikke er alt for godt connected til, hvordan DR og TV2 fungerer. Og mange af dem, nu generaliserer jeg virkelig voldsomt her, men en del fra arabiske lande, jeg har selv boet i Libanon, har en ekstremt skepsis over for medierne, fordi de opfatter dem som regimernes forlængede arm, og derfor har de ikke lyst til at optræde. De har svært ved at gennemskue, hvilken kontekst de indgår i, og det kan jeg også godt forstå. Der er mange, jeg har voxpoppet, hvor et enkelt citat er

blevet revet ud af en sammenhæng og puttet ind i indslaget, hvor det måske ikke var en hundrede procent gengivelse, af det som personen mente.

Interviewer: Det gør man jo nogle gange.

Journalist: Ja man kalibrerer lige lidt. Det er vigtigt, at folk ikke fremstår, som at de siger noget andet, end det de mener, men det er måske heller ikke hundrede procent den mening, de har, som skinner igennem det citat, der kommer med. Nogle gange tager man et rapkæftet citat med.

11.5.6 Journalist, DR, 34 år.

Interviewer: Hvis vi tager udgangspunkt i det indslag, du lavede under lockouten. Du skal lave en slutter og tænker, vi skal se, hvordan børnene har det. Hvordan finder du frem til de kilder, du har med i indslaget?

Journalist: Jeg er jo i humørhjørnet af TV Avisen. Det må gerne være en livsbekræftende historie, en historie med glimt i øjet, eller det kan også være en konstruktiv nyhed, som jeg f.eks. lavede i går. Det må gerne være en happy ending, når vi er færdige med at høre om, hvor mange døde, der er i Syrien, og hvordan politikerne skælder ud på hinanden. Så jeg tænkte fuldstændig bare i billeder og hvor kan jeg komme hen. Og så tænkte jeg også i at komme ud i landet, så det ikke bare blev børn i København under lockouten. Så jeg tænkte, nu skal jeg finde ud af, hvilke arrangementer – hvad mon børnene laver. Så jeg googlede osv., men der kom ikke noget helt vildt spændende op. Jo, der var faktisk en fodboldklub, der havde åbent en skole i dagtimerne, hvor jeg helt vildt gerne ville have været ude, men de var gået hjem, da vi skulle i gang. Og så tænkte jeg, skal jeg ikke lige prøve det der facebook, jeg kender så mange, der har børn, de må vide et eller andet. Og så fik jeg nogle forslag, men så er det også lige det der med, hvad der kan lade sig gøre i forhold til tid og logistik. Jeg fik det der karateforslag, og så fik jeg at vide af en på Fyn, at der var nogle ældre piger, der passede nogle yngre børn på Fyn. Det tænkte jeg sgu var meget sødt, ude i sådan en spejderhytte og lave nogle ting med det. Så jeg havde heldigvis en kollega på Fyn, der kunne lave en hjælpesync. Og så til sidst hende, der havde skrevet en blog. Det var min redaktør, der havde hørt om hende. Så det tænkte jeg var fint, så det ikke bare var sport og spas det hele.

Interviewer: Og så den her karateklub, hvorfor vælger du den ud?

Journalist: Altså, den historie er bare en voxpop. I virkeligheden er det jo bare en kæmpe voxpop, jeg laver. Og ved at vælge tre steder, så bliver der noget form i det. Det virker godt, det der: en, to, tre. Og så valgte jeg karateklubben, fordi jeg tænkte, der var fede billeder i karate. Men det var ikke fordi, der var nogle bestemte børn, jeg skulle ind og snakke med, eller fordi der var nogen bestemt vinkel. Men det viste sig så sjovt nok, at børnene savnede skolen. Jeg tror, det var første gang, vi lavede den historie. Og det var egentlig ment med sådan et glimt i øjet. Senere så hørte jeg, at det var noget de senere brugte i debatten, så det var lidt morsomt. Det var lidt et tilfælde.

Interviewer: Og ud af de børn, du så møder ude i den her karateklub – hvad gør du for at vælge dem ud, du skal tale med derude?

Journalist: Jeg ringer først til karateklubben og hører, om det er okay, at vi kommer, og det var det absolut. Og så har vi nogle etiske regler om at tale med børn, så jeg spørger, om han ved, om der er tre børn, der kommer, vi må tale med, og om han har nogle telefonnumre til deres forældre. [Her forklarer han videre om, hvordan han kom i kontakt med forældrene.]

Interviewer: Hvad er det så for en type børn, du taler med? Kom de alle sammen med i dit indslag?

Journalist: Jeg tror, de alle sammen kom med. Jeg tog selvfølgelig bare dem med de bedste citater. Det var jo ikke et feltstudie i, børn mener det her ...

Interviewer: Jeg tænker bare, det kunne godt være, der var nogle børn, der fungerede bedre, eller at der var lidt spredning i alder..?

Journalist: Jamen, det er jo også en del af de gode citater, og jeg er fuldstændig ligeglad med alder. Nogen, der sagde noget interessant eller sjovt. Det var jo ikke en historie, hvor jeg kom ud med noget substans, det var jo mere omvendt.

Interviewer: Tænker du i, hvordan børnene fungerer på tv – det gør du jo selvfølgelig, når du siger, der er gode billeder i en karateklub, men tænker du i, hvordan de forskellige børn gør sig på tv?

Journalist: Ja, helt vildt. Når jeg skal lave den her slags sluthistorier, har jeg lært her det seneste år, at folk kan jo helt vildt godt lide, hvis der er nogen, der griner på tv, eller er sig selv på tv. Og jeg vil sige, jeg har altid fået at vide, at jeg var god til at tale med mennesker og gå ind med træsko på, som man siger på jysk. Men det er bare ikke nok, hvis man skal få folk til at være virkelig sig selv og være sjove på tv. Så det jeg er begyndt på, er at lægge interviewteknik lidt hen i skuffen og så i stedet sørge for at være mere mig selv. Og grine af dem, når de siger noget sjovt. Og måske stille det der spørgsmål, som de fleste måske ikke synes, er det mest journalistiske spørgsmål.

[Her kommer han med eksempler på spørgsmål og forklarer, hvorfor han synes, det virker bedre. Og hvordan en journalist kan få folk til at være mindre bevidst om kameraet. Og hvordan han gør

grin med sin egen højde og skaber smalltalk.]

Interviewer: Har du nogen visuelle kriterier for, hvordan dine kilder ser ud? [Interviewer referer et eksempel med en svært overvægtig kilde.]

Journalist: Først var jeg lige ved at sige nej, men det gør jeg jo. Var der et barn derude, der f.eks. var lam i den ene side af hovedet, så ville jeg nok ikke have interviewet vedkommende, eller også ville jeg måske have interviewet vedkommende og lige fortælle, at det ikke er sikkert, at alt kommer med. Men det kunne også være, det ville virke helt vildt godt. Hvis vedkommende sagde noget helt genialt, så ville jeg nok bruge det alligevel. Men tv er jo bare et lortemedie, når du skal kommunikere hurtigt og med meget få informationer. Derfor bliver du nødt til at være enormt skarp i, hvad du formidler. Og 80 procent af det, du formidler, det er jo nok billedet. Og hvis dit billede lige pludselig åbner en masse spørgsmålstejn inde i hovedet, så kan du koble din historie helt af sporet. Dvs. modtageren, altså seeren, de ikke får budskabet. F.eks. med min mor, så bliver der interviewet en korrespondent et eller andet sted fra. Og hvis slipset er mærkeligt, så er det eneste, hun fokuserer på, slipset, og så hører hun ikke efter indholdet. Så der er også god grund til det. Jeg tror, der er mange mennesker som min mor. Jeg lavede selv noget om dagpenge for nylig og der skulle jeg igen have en hjælpesync fra Fyn, hvor min kollega var meget bekymret for, at casen var meget fed. Det var jeg til gengæld ligeglad med. Hvis hun har en god historie, og hendes situation er reel, så synes jeg godt, vi kan vise det. Men da jeg var elev på Tv2 Østjylland kan jeg huske, der var snak om, at jeg skulle lave en dokumentar på et tidspunkt. Og der var det første spørgsmål, jeg blev stillet af en dygtig dokumentarist på stedet, det var; er de søde, dem der er hovedpersoner? Får vi sympati for dem? [Her snakker han videre om omstændighederne om den dokumentar, og hvorfor den ikke blev til noget. Og så giver han eksempel på en historie, hvor hans case ikke passede helt på vinklen. Og at det kan svært at give historien troværdighed.]

Interviewer: Hvad tænker du om at bruge etniske minoriteter som cases i forskellige situationer?

Journalist: Fint, hvad tænker du på? Om jeg vælger dem fra?

Interviewer: Her tænker jeg på indslag som f.eks. ude i den karateklub – var der nogle etniske minoriteter eller var det bare etniske danskere?

Journalist: [Forklarer, at der var nogle asiatiske børn, der var ambassadebørn.] Men det ville jeg overhovedet ikke have noget problem i at bruge der. Men jeg tror, seerne ville synes det var mærkeligt, hvis jeg lavede et indslag, hvor jeg kun havde talt med børn, der var brune i skindet, så at sige. Så ville de tænke, er det et billede af, hvordan børn har det, eller er det et billede af, hvordan de har det på indvandrerskoler. Og det ville jo ikke du. Så selvfølgelig overvejer jeg det. Hvis jeg nu havde fem... eller, det ville jo ikke ske. Jeg selekterer jo også ud fra, hvad der er min opfattelse af befolkningen. Den kan jeg ikke procentuelt. Men det gadebillede, jeg kender. Men jeg har da lavet indslag, hvor der har været flere indvandrere end etniske danskere, men så er der som regel også en grund til det.

Interviewer: Ja, for hvor ville det være oplagt. Kan du huske et indslag, hvor det var et oplagt valg for dig at buge etniske minoriteter?

Journalist: Jeg kan ikke huske lige for nylig. Jo, jeg var ude og lave om Distortion, og der spurgte jeg en mørk fyr, altså en afrikaner og en mulat, men de ville så ikke være med. Men det var jo lidt sådan en mangfoldighedsfest, så der ville det jo passe fint. Men det nu var ikke derfor. Jeg synes bare, de så glade ud.

Interviewer: [Interviewer forklarer, at resten af spørgsmålene går på etniske minoriteter, og hvorfor vi ikke har sagt det inden.] Det, jeg tænker her, lad os bruge et tænkt eksempel. Jeg skulle f.eks. lave finde en case til et indslag om stigende elpriser. Jeg skulle finde en helt vilkårlig familie, der skulle kunne sige noget om det. Ville du i det tilfælde der, overveje at tage ud og tale med en etnisk minoritetsfamilie?

Journalist: Det ville ikke være det første, jeg gjorde. Men det er jo mere fordi, hvis man skal bruge en case, er det jo ud fra et kriterium om, at det skal være repræsentativt. Nu kender jeg jo ikke substansen i den historie, men hvis det handlede om lejeboliger, så ville jeg nok være mere tilbøjelig til at tage en etnisk minoritetsfamilie, fordi der er flere indvandrere, der bor i lejligheder. Men handlede det om parcelhuskvarter, ville jeg helt klart tage en mere typisk dansk familie. Men det er jo igen af den simple grund, at det skal være mest repræsentativt. Og der er jo bare flere typisk danske familier i det her land. Selvom andre kan frygte noget andet engang imellem.

Interviewer: I de tilfælde, hvor du har brugt etniske minoriteter, oplever du så nogle praktiske

problemer i forhold til at bruge etniske minoriteter som cases?

Journalist: Ja, det ville nok være et praktisk problem i det tænkte eksempel, men det ville jeg nok heller ikke komme på. Jeg ville nok bare gøre noget andet. Jeg ville nok bare spørge nogle kollegaer, om de kendte nogen, der var hjemme og boede i et parcelhus. Det kunne jo også være en case, hvor den ene af forældrene ikke er etnisk dansk. Det ville heller ikke være noget problem. Det ville jo være fint. Sådan er Danmark jo. Det er jo lige meget. Hvis de er danskere og bor her, så kan man jo bruge det. Men jeg er aldrig blevet pålagt eller bedt om at bruge etniske minoriteter. Det kan jeg sgu ikke huske, at jeg er. Eller decideret at holde mig fra etniske minoriteter.

Interviewer: Men jeg tænker, hvis du nu kom ud i f.eks. Zoologisk Have og skulle finde en familie til en eller anden slutter, ville du afholde dig fra at gå hen til en etnisk minoritetsfamilie, hvis du hørte, de talte arabisk til hinanden. Er der nogle praktiske udfordringer i sprog, eller vil de overhovedet være med eller...?

Journalist: De er jo ligeså mangfoldige som resten af Danmark. Der er nogen, der er gode til at udtale sig og andre der ikke er. Og så er der jo desværre nogen, der ikke har lært dansk. Dem ville jeg vælge fra, hvis det handlede om et dansk problem. Hvis det handlede om et eller ghetto-problem, så ville det jo være fint. Så ville jeg bruge det aktivt. Men ikke for at sige det var pointen, men for at vise, at vi tager os tid til at komme lidt rundt i krogene, og ikke bare tage dem med armene i vejret nede i faderklubben, eller hvor det nu er, som er de første, der vil sige noget. Der er jo en tendens til at det altid er de samme, der er debatskabere og så måtte de andre tie stille. Det kan jeg da huske fra Østjylland – vi skal bruge en indvandrer, så ring til den og den. Der er en tendens til, at det er de samme.

Interviewer: Men i den situation der, hvad ville det være for et indslag, hvor man ville sige, vi skal bruge en indvandrer?

Journalist: Ballade i Gellerup Parken igen. Hvad sker der? Er de bange derude? Hvorfor sker det? Sådan noget kunne det være. Men jeg kan huske nu, at vi havde et tilfælde engang på Kontant, hvor jeg var reporter, hvor vi havde case på en historie om nethandel, som var blevet snydt. Og han var et rigtig godt eksempel på det. Vi lavede ham også, og vi brugte ham også, men det der med, at det jo lidt kikset, men det er jo desværre også en del af billedet, og vi ved jo også godt, at der er

nogen, der vil... Folk er fulde af fordomme, og det er jo også fint, bare man er bevidste om dem. Og de ville måske betvivle hans ægthed alene på grund af hans hudfarve, fordi han var arabisk. Men så gjorde vi jo noget mere ud af fortællingen om ham, for at øge hans troværdighed – at han var studerende og var i gang med det og det. Bare lige sådan nogle få sætninger. Og så kan det da godt være, der er nogen, der sidder og siger, ham gider jeg ikke have ondt af, fordi han har arabisk baggrund.

Interviewer: Men du føler selv i den situation, at du bliver nødt til at beskrive hans baggrund for at øge hans troværdighed?

Journalist: Ja, men det gør jeg jo også, når jeg har lavet noget om folk, der er blevet sat på gaden, når de har været arbejdsløse. Så arbejder jeg jo også med at prøve at øge deres troværdighed, så man forstår deres situation. Eller for at du forstår historien bedst muligt. Det, I går lidt ind på her, er jo, om der er nogen, der ikke vil kunne lide historien eller ikke købe historiens præmis og sådan noget helt banalt som at skifte kanal og være ligeglade, fordi de er indvandrere. Men det kan jo være det samme, hvis man laver noget om folk, der bliver sat ud af deres bolig, fordi de ikke har råd til huslejen. Og det ville så være et rødt synspunkt, der møder et blåt. Der vil sidde nogen og være rasende fra start og der vil være nogen, der sidder og kigger efter ting, de har i billedet – hov hun har et fjernsyn. Så kunne hun have solgt fjernsynet, så ville hun have råd til huslejen. Men det er jo også det, der gør journalistik spændende, at der kan være nogle interessekonflikter. Men i historien om hende, der bliver sat på gaden, handler det jo om, om hun skal have hjælp eller ej og om hendes situation. Det her fra Kontant, der handler det om forbruger kontra Købeloven. Og så kommer der en ekstra vinkel ind, der hedder, er han troværdig eller ej. Og det er jo åndssvagt. Men det er jo også bare en del af billedet.

Interviewer: Så hvis du havde haft en tilsvarende etnisk dansk case, der var mindst lige så god, ville du så hellere have brugt det?

Journalist: Ja, det ville jeg.

Interviewer: Fordi du frygter, at det vil forstyrre meningen fra det, du gerne vil frem med?

Journalist: Kontant er bygget op omkring, at du skal have sympati for hovedpersonen og godt det

ikke mig. Og der er bare nogen, der allerede fra start ville have mindre lyst til at have sympati for indvandreren. Sådan er det jo desværre. Og det handler om historien, det handler jo ikke om hudfarve.

Interviewer: Er der noget med identifikation i det her også – er det fordi du tænker over, at seeren skal kunne identificere sig med din case?

Journalist: Jeg tror mere, det bare handler om hudfarven. At jeg ved, der er nogen, der ville rynke på næsen. Det var så en af de udsendelser, hvor vi havde flere eksempler. Jeg tror, vi havde tre cases, så det var ikke noget problem. Men jeg kan huske, jeg var ude og interviewe ham. En meget veltalende, sød fyr, der gik på CBS. [Han forklarer mere om Kontant, og hvad det skulle kunne.]

[Her taler vi lidt om, hvor mange etniske minoriteter, der overhovedet er i Danmark.]

Interviewer: Men er det også et spørgsmål om netværk?

Journalist: Måske. Men de fleste af de cases, jeg får, har enten selv henvendt sig eller også er det igennem foreninger.

[Her kommer han til at tænke på et indslag, han lavede for nyligt, med en mand, der havde polio. Manden var en etnisk minoritet, fordi polio ikke rigtig findes i Danmark mere.]

Men der kan jeg huske, der var en redaktør, der sagde, ahh går det, med hans hudfarve, og så sagde jeg, jamen han er jo uddannet psykolog og sindssygt veltalende. Og så sagde han, nå okay, så er det fint nok.

Interviewer: Så hvis han ikke havde været psykolog, så havde det været noget andet?

Journalist: Ja, vi vil kun have gode indvandrere, nogen vi kan have sympati for. Psykolog fin uddannelse. Godkendt [griner].

Interviewer: Jamen, er det sådan, oplever du det?

Journalist: Jamen, det har jeg da lige sagt [griner].

Interviewer: Nej, men jeg kan ikke lige finde ud af, om du er ironisk nu..?

Journalist: Nåh... Nej, men det er jo rigtigt. Det er da fuldstændig rigtigt. Jeg griner af det fordi, det er jo sjovt. Det er da skønt, at virkeligheden engang imellem kan bekræfte ens fordomme [nu er journalisten ironisk]. Men igen, tilbage til sporet. Vi vælger jo bare cases, man bedst muligt kan spejle sig i, og det skal være repræsentativt. Og en polioramt indvandrer er nok lidt en nichegruppe i Danmark, i forvejen end polioramte er. Men i andre tilfælde havde vi da også foretrukket en, der havde et typisk dansk udseende og hed Jensen til efternavn. Fordi det er jo mere repræsentativt, og det er jo mere - det kunne være mig – jeg kan identificere mig med personerne i nyhederne. Og sådan er befolkningssammensætningen, så der er jo en stor logik i det. Men når jeg sidder og tænker over det, kunne vi da godt være bedre til at få indvandrere også i historier om elregninger. [Journalisten og intervieweren diskuterer statistik.]

Interviewer: Men du siger selv, at vi burde have flere etniske minoriteter som kilder, hvorfor?

Journalist: Fordi det skal være repræsentativt.

Interviewer: Det er simpelthen det vigtigste kriterium for dig?

Journalist: Ja, det ville da være fint. At antallet af cases var repræsentativt for sammensætningen. Det er for fanden da danskerne, vi laver nyheder til. Så hvis hver tiende er ikke-vestlig, så skal vi sgu have nogle farver i ruden.

Interviewer: Oplever du nogen form for forventninger med hensyn til det her fra redaktører eller direktionen på enten den ene eller anden måde?

Journalist: Nej, det synes jeg ikke. Der er ikke sådan en case-farveskala.

Interviewer: Det var fordi Line havde et eksempel, hvor hun skulle til Ishøj og lave noget om skoler, men fik at vide af redaktøren, at hun helst ikke skulle tage en af de skoler med for mange indvandrere, for så kan vi bare ikke forstå, hvad de siger osv.

Journalist: Jamen, det er jo fordi, du ikke skal forstyrre præmissen. Det er jo præcis det samme, som hvis du havde en, der var lam i ansigtet. På papiret kan det lyde dumt, men det er jo det der med, at det skal gerne være repræsentativt, ellers det kan bare komme til at støje. Nu kender jeg jo ikke situationen, men det er jo også noget med, hvad der er praktisk muligt. Og hvis vi skal til Ishøj, og der er helt vildt mange indvandrere på skolen, og vi skal nå at have det her færdigt til tiden... Og vi vil samtidigt gerne have noget, der er mest muligt repræsentativt og derefter identificerbart. Så det giver jo fint mening.

Interviewer: Der kan vel også være det her med, at man har en ide om, at vi skal have fat i nogle forældre, og så kan der vel være noget med sproget..?

Journalist: Nu lyder det som om, at de tager alt for mange sorger på forskud. Der er jo en hel skole. Man kan jo bare lave voxpop, til der er nogen, der kan bruges.

Interviewer: Så det ville ikke afholde dig?

Journalist: Nej, så må man jo bare tekste.

[Her taler journalisten og intervieweren om at tekste.]

Men jeg ville da synes, det var ufedt. Men det er mere fordi, man tænker, kommer jeg til at såre en person, der forsøger at lære dansk. Men det er det samme, som hvis man tekster en med ekstrem dialekt i Sønderjylland. Plus, det er fucking DR. Folk føler, at de ejer os. Og man gider bare ikke sidde og svare på titusind klagebreve, "I er racister" eller "hvorfors må folk ikke tale sønderjysk?" For det får vi. Vi får virkelig mange klagebreve.

[Journalisten og intervieweren diskuterer reglerne for, hvornår man tekster på TV2 og DR].

Interviewer: Men oplever du fokus på det her om etniske minoriteter i nyhederne, har det været oppe og vende i din tid som journalist? Enten at der skal bruges flere eller mindre, eller noget helt andet...

Journalist: Ja, det mener jeg, der har været. Det kommer lidt i perioder. Både det ene og det andet. Og så skal vi lige huske, ik'... det er lidt ligesom, at forældre en gang om året skal mindes på, at de ikke skal køre stærkt ved skolerne. Og hvis jeg skal være helt ærlig, så tror jeg bare, jeg tænker, vor herre bevarer. Jeg vælger min case, efter hvad for en, der er bedst for historien.

Interviewer: Så det er ikke noget, du oplever, I har snakket om eller der har være fokus på, andet end at du bare har tænkt nå nå ...?

Journalist: Nej, jeg tror da helt klart, at der er andre, der går op i det med liv og sjæl. Typisk mennesker, der er lidt mere pligtetikere. Hvor jeg måske er mere sådan, det skal bare være den bedste historie. Det er sikkert de samme mennesker, der er ved at blive kvalt i klid frø og økologiske produkter om morgenen. Og det er så dejligt, at vi er forskellige, men det er jo nok mere sådan, man kan også snøre sin mavesæk så meget sammen, at man ikke kan luft. Jeg går efter historiens substans og få den kommunikeret, så flest muligt kan identificere sig med den. Men der kan ligge noget i det her med, at hvis du står og snakker med en, der bruger tyve sekunder på at formulere noget i stedet for en, der kan sige det på 6 sekunder, så ville jeg altid tage den, der kunne sige det på 6 sekunder, fordi jeg har så lidt tid at arbejde med. Og det er uanset, om det er en indvandrer eller det er en typisk dansk person. Det er jo tv'ets præmis, der er sådan. Og der kan det jo godt være, flere indvandrere bliver valgt fra, fordi de viser sig at være dårlige til dansk. Og det har jeg da prøvet, at jeg har tænkt, jeg er ligeglad med din hudfarve, men du er virkelig dårlig på tv.

11.5.7 Journalist, TV2, 30 år.

Interviewer: Vi tager udgangspunkt i et indslag, du har lavet under lockouten. Her har du lavet en reportage d. 1. april. Et indslag med børn, og deres reaktioner på, at nu starter lockouten. Husker du det indslag? Fra Zoologisk Have med 13 børn?

Journalist: Ja, tak.

Interviewer: Det her indslag, er det noget du selv pitcher? Jeg skal ud og lave den her bløde reportage eller hvordan kommer det i stand?

Journalist: Jeg tror, det er sådan lidt at hvert. Sådan som man kan sidde på et redaktionsmøde og snakke om, skulle vi ikke også høre, hvad børnene synes...? Eller nok mere sådan, børnene, de er sgu da ligeglade. Der havde været sådan noget lidt langhåret om, at børnene ville gerne i skole og forberede sig og så tror jeg bare, jeg sagde, prøv lige at høre her, børnene de er sgu da ligeglade. De vil da bare gerne have fri. Om det så er ferie eller lockout, det er sgu da same shit. Jeg tror, det var sådan, jeg sagde det. Og så derfra udviklede det sig. Og så var det en kombination af, at jeg lige skulle have tjekket på nogle andre ting, som så faldt. Så endte det med at Zoologisk Have ligger tæt på, vi kan nå det, der er børn. Kør! Og så fik vi det ud af det, vi fik ud af det.

Interviewer: Da du så kommer ud i Zoologisk Have. Det skal handle om børn. Du skal kun interviewe nogle børn. Hvordan vælger du, hvilke børn du skal tale med?

Journalist: Jeg tænkte... i øvrigt var det pisse svær, det er en anden snak. Jeg kom også til skade et par gange derude. Men jeg gik efter sådan, 5.-6.-7-8.-9. klasse måske. 9. klasse var lidt en anden historie, fordi der var noget med eksamen, de gik glip af og sådan noget. Og det skulle egentlig bare handle om, hvad siger du til, at du nu ikke kan komme i skole. Det var bare det, der var opdraget, simpelt. Og de der 9. klasser var lidt en anden historie. Så vi gik efter sådan noget 5. til 8., for så kunne de også forstå, hvad det handlede om, og hvorfor de ikke skulle i skole. Så var der så nogle, jeg fandt, der var over 18, som jeg troede gik i 6., så det var på det plan [griner]. Og så gik vi efter nogen, der levede, turde og gjorde noget. Og der var rigtig mange, der ikke turde sige noget. Så vi interviewede rigtig mange. Også flere end dem, der kom med i indslaget. Var der

virkelig 13?

Interviewer: Ja, jeg har talt.

Journalist: Well done.

Interviewer: Så du interviewer flere end dem? Hvad er dine overvejelser omkring, hvad for nogle, du så bruger?

Journalist: Hold kæft det er længe siden nu... Altså, vi var jo i den der halvsjove, kulørte ende, så egentlig tror jeg bare, vi gik efter nogen, der levede og kunne finde ud af at sætte ord på, hvordan det var at have fri. Og de måtte jo også godt være lidt sjove, så jeg spurgte også mange af dem, ved du hvorfor du har fri? Og der er rigtig mange børn, der er sådan, ej, spørg min mor, så jeg gik efter de børn, der levede på de spørgsmål, der hed, hvad siger du til at have fri, hvad har du tænkt dig at bruge dine fridage på? Og for mange var det for abstrakt at spørge til, og hvor længe håber du, du har fri og sådan noget. Og så tog vi bare dem, der levede, sådan lidt greatest hits.

Interviewer: Havde du nogen overvejelser om, at der skulle være noget spredning i alder og køn og alt sådan noget?

Journalist: Nej, ikke udover de der første overvejelser om de ældste, for de havde rent faktisk noget på spil. Og de mindste havde nok ikke helt forstået, hvorfor de har fri, og hvad en lockout egentlig er, så... Der var et par enkelte af de der mindre børn, og de siger jo også bare det er sjovt, at være i Zoologisk Have, så... ja. Så udover at bare leve, så måtte de også kunne forholde sig lidt til, at de ikke kunne komme i skole. De skulle ligesom kunne forstå og begribe.

Interviewer: Havde du nogen overvejelser om hvordan børnene så ud, altså spredning også med køn og... altså, er der nogle visuelle kriterier for, hvad for nogen du vælger ud?

Journalist: Nej... Vi gik efter børn, der var udadvendte, lad mig sige det sådan. Der er forskel på børn, der går og gemmer sig, med deres far i hånden og dem, der står og kigger interesseret. Dem vil vi gerne have fat i. Og de er også sjovest og lever lidt. Det var sådan set det eneste. Ellers gik vi bare rundt. Der var også flere børn, vi kom til at tage to gange, fordi så havde vi glemt, vi havde

interviewede dem.

Interviewer: Ja, det kan også være lidt svært at holde styr på, når man interviewer så mange... Men du var lidt inde på det før. Men tænker du over, hvordan dine kilder fungerer på tv?

Journalist: Ja, især i sådan en historie, hvor det ikke er substans, forstået på sådan en journalistisk hardcore måde, men hvor mit indslag skal være børn, der reagerer. Jeg var meget opmærksom på at vælge nogen, der sagde, det vildt fedt. Men så vidt jeg husker det, sagde de fleste, at det var vildt fedt at få fri, og så var der nogle, der også glædede sig til at komme i skole.

Interviewer: Men også generelt, når du udvælger kilder, tænker du over, hvordan de fungerer på tv?

Journalist: Ja, mest fordi, der bare er nogen, der er enormt gode til at levere en sætning på 7 sekunder og så er der nogen, der bare ikke kan formulere noget, der giver mening på under 20 sekunder. Og det betyder bare meget for et tv-indslag. Og der kan jeg godt interviewe flere, fordi de er for forsagte eller bare er for langsomme om at sige det samme, som ham ved siden af kan sige. Så jo, helt bestemt. Og jo, man kan jo også godt mærke om, brænder ham her igennem skærmen eller står han og ser lidt mærkelig ud. Også i forhold til troværdighed nogle gange. Man kan jo godt komme ud til en kilde, der lyder helt vildt troværdig i telefonen og så kommer man ud, og så står han med klap for øjet og har børstet tænder med en håndgranat. Og så er det dét, man fokuserer på, og det dur jo ikke. På den måde, så jo, ud i ekstremerne, skal man også være varsom, når man laver fjernsyn.

Interviewer: Kan du prøve at uddybe det med, at man skal være varsom med, hvem man putter i fjernsynet. Hvem er det, du så tager hensyn til der, er det seeren?

Journalist: Mest fordi, at hvis man ser det indslag, og det så er et eller andet tågehoved, som ser helt mærkelig ud midt i et indslag, så er det dét man hører og dét man fokuserer på, og ikke så meget historien. Det er den ene ting af det. Og den anden ting er... Hvis det nu er en kilde, der er nødvendig for historien, altså et lidt mere journalistisk indslag, så tager det bare fokus væk fra historien. Så bliver det for meget form, ufrivillig form, og for lidt indhold. Og så troværdigheden... Det er jo typisk også en case, som mange gange kan være svære. Og der er jo mange af de her

socialklasse 5, man dropper, fordi man ikke kan få... Altså, folk kan godt sidde og sige, at de er kede af det, og min mor døde også i en trafikulykke, og jeg har forsøgt og forsøgt at få kommunen til at hjælpe mig. Men hvis det er en eller anden afdanket alkoholiker, der sidder og siger det, så kan man godt tvivle. Ahh... Har du nu også gjort, hvad du kunne?

Interviewer: Så det er ikke dig, der tænker det, men du er bange for, at seeren tænker det?

Journalist: Ja, præcis. Ja, jeg kan også selv tænke det. Men jeg kan jo så researche lidt mere og snakke lidt mere med dem. Men det er jo bare ikke til at få i fjernsynet. Umiddelbart er der jo en helt masse i, hvordan man afkoder folk. Så det tænker jeg over i alle historier, jeg laver. Der er jo også forskel. Folk kan jo også sige noget, der er så vigtigt og se ud af helvede til, men det skal i fjernsynet. Så det er jo hele tiden sådan en vægt. Men i sær i sådan en voxpop-halløj, hvor der er andre kilder at vælge imellem. Men det er ikke sådan, at det diskvalificerer folk på forhånd. At man er grim. Ikke forstået på den måde.

Interviewer: Har du også nogle sproglige kriterier for, hvordan de skal kunne fungere?

Journalist: Ikke andet end at der er bare nogen, der bliver så nervøse og er så dårlige til at være på fjernsyn, at de ikke kan formulere sig. At det bliver svært at få til at give mening på de der syv, ti, femten sekunder, man har at give dem. Igen, hvis der er et alternativ, at man kan begynde at overveje det. Og igen, hvis ikke der er et alternativ, kan man jo gøre, hvad man kan, for at klippe det skarpt og spørge igen og bruge lang tid på at få det til at fungere alligevel. Men jo, forstået på den formuleringsagtige måde, så helt klart. Men så er der også bare nogen, der kan finde ud af at levere en historie, hvor det sprogligt bare fungerer. Du kender politikere, der bander og det krafteddermame også for dårligt, er bare sjovere end en politiker, der står og siger, det synes jeg ikke om. Og i virkeligheden mener de det samme, den ene siger det bare på en meget federe tv-mæssig måde. Og man kan se det, åh den kan lige ligge i keyback og åhh, den kan lige ligge i... Det er en sync, jeg kan starte på, og... Og det tror jeg da alle journalister... så kan man automatisk bare mere tænde på historien. Også når man laver researchen. Hold kæft han er sur ham her. Og går op og siger til redaktøren - han er skide gal - nå, fedt, så laver vi historien. I stedet for, at man går op og siger, at de mener måske i virkeligheden det samme – han siger godt nok, at det synes han ikke om, og han ville ikke have gjort det på samme måde. Han er da lidt træt af det. Det sælger ikke mange billetter. Så jo, sådan formuleringsmæssigt, så betyder det noget. Både når man står ude og

laver voxpop-kilder eller møder folk på gaden, eller i researchfasen i forhold til, at man overhovedet laver historien. Men mener du også sprogligt, hvis de taler gebrokkent eller?

Interviewer: Ja, også det.

Journalist: Jo, det gør det også bare en lille bitte smule mere besværligt, men det er jo bare et spørgsmål om, at de måske skal tekstes. Nu kommer jeg jo ude fra TV Midtvest. Halvdelen af befolkningen, kan være møg svære at forstå. [Journalisten og intervieweren taler videre om, om man må tekste dialekter på TV Midtvest.]

Interviewer: I forhold til det vi lige var inde på, med gebrokkent dansk – hvad tænker du om at bruge etniske minoriteter?

Journalist: Meget forskelligt. Vi havde lige et meget godt eksempel nu her. Hvor vi havde været ude i en lektiecafe, fordi skolereformen kører, var det i går? Nej i forgårs. Og den lektiecafe, vi kunne finde... Vi fandt i virkeligheden to; en i København, hvor der sad tre somaliere, og vi fandt en herude i Vollsmose, hvor der sad fem med tørklæde på, fem piger, tror jeg det var, med tørklæde. Og det eneste folk reagerede på bagefter var - hvorfor tog I ud i sådan en indvandrercafé -, eller et eller andet, for det var jo noget andet, det handlede om. Og det var bare fordi, det var det, vi kunne finde. Og netop fordi vi valgte at sige, vi er ligeglade med, hvem det er, for det er jo alle. Så kan det jo lige så godt være dem, som det kan være folk, der sidder og ser helt blege ude i huden. Så der var det meningsforstyrrende...

Interviewer: Hvorfor det? Hvad var din egen holdning til det?

Journalist: Min egen holdning var, at hvis vi kunne have fundet en, hvor det var blandet, og hvor der også sad nogle helt almindelige hvide skolebørn, så havde det da have været federe, men det kunne vi bare ikke finde der. Så tænkte jeg ikke mere over det. Jamen så er det det, vi har. En lektiecafe er en lektiecafe, og så er det det. Mere i panik var jeg ikke over det. Men bagefter kunne jeg da godt se, at det måske var lidt misvisende, at vi tog ud i sådan en indvandrerklub, eller hvad det var. Det var det jo ikke, men det var bare dem, der var i Vollsmose og på det bibliotek i København. Så på den måde, så jo, så tænker jeg nogle gange for lidt og nogle gange selv og... ja.

Interviewer: Men det var altså ikke din første indskydelse, at det ville være meningsforstyrrende, men det var så på efterkritikken bagefter, at der var nogen, der sagde det?

Journalist: Ja, så kan jeg jo konstatere, at det har været meningsforstyrrende. Fordi folk har reageret på, at vi tog ud i en eller anden lidt... hvad hedder det... mærkelig lektiecafe for historien, fordi det var en indvandrerlektiecafe. Fordi, det var, hvad var der var. Og jeg havde ikke tænkt, at der var den store forskel. Det var der så. Altså, det var i hvert fald noget, folk havde siddet og tænkt over.

Interviewer: Men hvem var det, der havde reageret på det?

Journalist: Jeg tror, det var chefen, der gav efterkritik og så var der flere af de andre, der nikkede og sagde, ja det havde de også tænkt over, at det var egentlig mærkeligt – og så sagde jeg bare, at det var det, vi kunne finde. Og så sagde de også okay, det var jo bedre end ingenting. Men de nævnte det selv. Men ellers, for at vende tilbage til Zoologisk Have-historien. Så sådan på bevidste plan, så ville jeg lige så gerne have nogen med tørklæde med, som andre. Der ville jeg nok i virkeligheden mere tænke over, at hvis der nu var en hel gruppe, og de fungerede godt. Lad os sige, at alle dem, jeg interviewede de første fem minutter, de var indvandrere og fungerede pisse godt, så ville jeg ikke tage hjem. Så ville finde nogle flere. Det ville også se mærkeligt ud. Hvorfor var det kun det? Og det ville folk også tænke over.

Interviewer: Men du havde for eksempel ikke nogen i dit indslag der?

Journalist: Nej, vi forsøgte faktisk nogen, men de fungerede ikke. Altså, de var dårlige. Havde ikke noget at sige, og vidste ikke, hvad en lockout var. Og har sikkert ikke haft nogle forældre heller, der har kunnet forklare det ret godt, tænker jeg. Så de fungerede tv-mæssigt og indholdsmæssigt ikke. De sagde ikke noget. Men ellers så kunne jeg sagtens have fundet på at bruge dem.

Interviewer: Men du gik bevidst efter at også få en spredning eller hvad?

Journalist: Jeg tror, jeg tog alle dem, der var med spredehagl. Men jeg tror da, jeg tænkte, at der var nogle indvandrere. Det ville nok være fint lige at spørge dem også. Bare fordi du ved, tyk og tynd, høj og lav, mand og kvinde, indvandrer og dansker. Så jo, præcis.

Interviewer: [Her forklarer journalisten, at det er brugen af etniske minoriteter, der er vores fokus i specialet.] Men nu den her historie med lektiecafeen, det er jo ikke en historie, der som sådan handler om indvandrere. Og der ville du som sådan ikke have noget imod at lade etniske minoriteter være repræsentant for en mere generel problemstilling?

Journalist: Jamen det har jeg jo gjort. Men jeg indrømmer da også bagefter, at det var båret af nød. Det var fordi, det var de lektiecafeer, der var. Og reporteren tænkte, ahh, er det ikke lidt træls, og jeg sagde joo, det kan da godt være, det er lidt træls, men lav det nu. Værre er det jo heller ikke. Det er jo en lektiecafe som alle andre. Det var sådan, jeg sagde det. Og der var der så kommentarer på efterkritikken, at det var lidt meningsforstyrrende, det er jo ikke dem, det handler om. Men det er jo også fordi, det der var tanken var, at sådan er der jo mange steder, hvor der er bogligt svage, der har forældre, der ikke nærmest kan tale dansk, og har brug for at gå i de lektiecafeer. Det er bare en lidt anden historie, end at almindeligt begavede børn, med almindeligt begavede hjem, ikke har brug for de her lektiecafeer. Så kan det jo godt være, at de her børn er der både før, under og efter en skolekonflikt, så derfor er det måske et forkert sted at tage hen og lave rammen om den historie. Og det kan der jo være meget rigtigt i.

Interviewer: Men vil det så betyde, at en anden gang, fordi der blev talt om det på efterkritikken, og der var en af cheferne, der sagde ahh... Vil du en anden gang sige, jeg gør det bare alligevel eller ville du lige tænke over...

Journalist: Nej altså, der kan man jo gøre så meget båret af nød. Og det ville jeg da gøre lige, hvis det var det, der var nødvendigt. Men det er da også rigtigt nok. De sidder der med nogle andre forudsætninger end andre børn, sad der med. Hvis de havde valget mellem at sidde der og at sidde derhjemme. De her børn har jo så bare ikke valget. Hvis de sad derhjemme, var der ikke nogen til at hjælpe dem. Måske. Så derfor er de også svære at stille nogle ret begavede spørgsmål i sådan en debat. Det kan der nok være noget rigtigt i. Men altså, hvad gør man ikke for at få en billedramme. Men her er vi også ude i en historie, hvor det betyder noget for substansen, om det er et indvandrerbarn eller en indvandrercafe. Modsat Zoologisk Have, hvor man kan være ligeglad med, om man går hen til den ene eller den anden gruppe. De er der med de samme forudsætninger, for at have en sjov dag. Og der kan det lige så vel være en dansk som en indvandrerfamilie. Så der ville det i virkeligheden have givet mere mening, at de havde været med.

Interviewer: Men hvorfor tror du, at etniske minoriteter ikke bliver brugt mere som cases, for eksempel i lockouten?

Journalist: Hvis jeg sådan skal gætte, så tror jeg, det er fordi, vi ikke er kommet ud i den generation, hvor deres forældre er vokset op i den danske folkeskole, og derfor ikke ved ret meget om, hvad det hele handler om. Og ikke engagerer sig ret meget i skolebestyrelser og ikke har et netværk blandt dem, der sidder i skolebestyrelser, så når vi ringer og beder om cases, beder om kilder og familier, så ringer vi måske til en skolebestyrelsesformand. Formanden sidder i en bestyrelse kun med danske familier i. Og dem han kender ude på villavejen er også danske. Så hvis han skal tænke på nogen, der sådan er gode til at formulere sig, så tænker han måske på nogen, han har mødt på et forældremøde. Og der er det heller ikke sikkert, de lige kommer. Og hvis de kommer, så sidder de måske og er lidt stille, fordi det er lidt en halv ny verden. Det er rent tanke spil, det her. Alligevel lidt kvalificeret, fordi jeg har en mor, der er skolelærer og har nogle oplevelser.

Interviewer: Men hvad med dine egne oplevelser? Kan du huske, du selv har brugt en etnisk minoritet som case?

Journalist: Ja, men måske nærmere bestemt en ekspert. Nu skal jeg lige huske, hvad historien var, det var noget med Afrika og Mugabe, tror jeg. Hvor vi faktisk fandt en, men det er sådan lidt den omvendte vej rundt. Som selv var afrikansk, men det er jo lidt ligesom, når der nogle gange er en konflikt i Istanbul, så finder vi en tyrker herhjemme. Samme historie. Så sådan lidt en omvendt case, hvor man i øvrigt slet ikke kunne have brugt den danske. Det er den eneste gang, jeg lige kan huske, jeg har brugt en etnisk minoritet som kilde. Vi brugte hans meninger og holdninger, fordi dem havde han mange af, han var sådan en meningsdanner og blogger.

Interviewer: Jeg havde selv en oplevelse en dag, hvor jeg skal finde en case til en historie om elforbrug. Det skulle bare være en almindelig familie. Hvis du skulle ud og lave sådan en historie, ville det kunne falde dig ind at finde etnisk minoritetsfamilie?

Journalist: Nej.

Interviewer: Hvorfor ikke?

Journalist: Eller jo, men vejen ind til den case ville alt efter, hvad den historie nu handlede om, gå igennem et elselskab eller el-forening eller borgerforening i en eller anden lille by. Og hvem sidder der? Det gør en pæredansker, og de ville finde en pæredansk case. Og det var den, jeg ville tage ud til, fordi ligefrem at bruge en time ekstra, hvis man har fundet den der gode case, på så at finde en, der så var indvandrer, i Otterup på Nordfyn, hvis det var der man skulle hen. Og jeg ville også sige hvorfor? Lige i det her tilfælde.

Interviewer: Så der er også noget tidsperspektiv i det?

Journalist: Helt sikkert.

Interviewer: Fordi hvad? Fordi det er mere besværligt?

Journalist: Ja selvfølgelig. Et, fordi det er mere besværligt, men også fordi man ikke bare skal finde en indvandrerfamilie, men man skal også finde en indvandrerfamilie, hvor man ikke, når man så kommer hjem og laver det, vil fokusere på, at, hvad fanden ved jeg, at de sidder på gulvet eller de har alle mulige anderledes indretninger, som alle mødre ville sidde og kigge på, fordi nu er vi inde i sådan et hjem. Og elmåleren ville så bare blive en lille biting i deres bevidsthed. Det kan også blive meningsforstyrende, hvis de lever alt for anderledes. Og jeg er helt med på, at der findes også de moderne indvandrerfamilier med Ikea-møbler som alle os andre. Men inden vi finder sådan en i Otterup på Nordfyn, fordi det er det eneste, vi kan nå at køre ud til. Men for at svare på dit spørgsmål, så kunne jeg sagtens finde på det. Hvis jeg fik den serveret eller det lykkedes lige så nemt at finde en. Men det er bare ikke lige virkeligheden.

Interviewer: Hvad er det ved virkeligheden, der gør, at det ikke er ligeså nemt at finde en? Bare lige for at uddybe det lidt mere...

Journalist: Jamen ikke andet end, at jeg kan bare sådan se i mit hoved, at den vej, vi typisk finder den slags cases, om det så er noget, der handler om elpriser eller det handler om private villaveje, der ikke skal være private eller det er vindmøllemodstand, så er det jo tit interesseorganisationer eller foreningsarbejde eller noget andet, hvor man ligesom mødes og er sammen. Og der er de ikke ligeså skarpt repræsenterede, tror jeg. Med mindre det lige er borgerforeningen ude i

Gellerupparken. Men så er det jo også typisk, fordi man laver en historie om kriminalitetsproblemer i Gellerupparken. Så kan man finde dem, fordi så giver det mening. Jeg tror bare ikke, at de er ligeså skarpt repræsenterede i de der foreninger. Og i de der interesseorganisationer, som de måske er i virkeligheden. Hvis de overhovedet er der. Det er forsvindende få, der engagerer sig i det.

Interviewer: Har det noget med dit eget netværk at gøre? Fordi det er sværere at komme ind der?

Journalist: Det er da også sværere, fordi det er en verden, man ikke... Verden, man kommer hurtigt til at gøre det til noget meget mere forskelligt end os. Det tror jeg da ikke, det nødvendigvis er. Men jo, det er da fjernere fra det, man kender, end et parcelhuskvarter i udkanten af Aarhus. Vejen ind til vores cases er bare ikke gennem netværk, der har ret mange indvandrere repræsenterede. Fordi det tit er gennem foreninger også videre, hvor de ikke sidder i bestyrelsen.

Interviewer: Du talte også tidligere om det her med seerne, at det kan være meningsforstyrrende. Er det noget, der ligger i nyhedskriterierne, identifikation... - er det noget, man tænker over i forhold til seerne?

Journalist: Det er det jo. Altså for mig ville det ikke betyde noget, hvis det var indvandrerfamilie, der talte dansk og i øvrigt boede ligesom alle andre. Men hvis man taler om stigende boligpriser og så tager ud til en familie, der bor syv mand i et meget lille hus, fordi det er det, de er vant til, det er det, de gerne vil, nu taler jeg i ekstremerne, så giver det svært mening.

Interviewer: Det er simpelthen noget visuelt, der forstyrrer seeren eller hvad?

Journalist: Ja, i virkeligheden er det nok mest noget visuelt. Og i virkeligheden nok mest, fordi de begynder ret hurtigt at forholde sig til, at de lever anderledes, end jeg gør. De ser anderledes ud, end jeg gør. Og der er også mange ting, gætter jeg på, der opleves anderledes, hvis man går rundt med tørklæde eller endnu mere. Men jeg synes bare heller ikke, det diskvalificerer dem. Det skal ikke forstås på den måde. Og hvis jeg havde valget mellem en indvandrerfamilie, der boede forholdsvis normalt, og en dansk familie, så ville jeg overhovedet ikke have nogle kvaler ved at bruge indvandrerfamilien. Slet ikke. Det er bare ikke så tit, de bor lige ved siden af den danske familie.

Men jeg tror bare ikke, at den når så langt. Den når bare kun dertil, at når vi skal bruge cases, så ringer vi til forening et eller andet, og siger, kender I ikke nogen, og jo det gør vi. Og de tænker nok også, vi må hellere finde nogen, der er repræsentative. Og hvem er mest repræsentativ, en dansk familie i et villakvarter er nok nemmest at spejle sig i? Og så er det dem, man får anbefalet. Så tanken når slet ikke til, at måske kunne jeg finde en indvandrerfamilie. Og så når tanken jo heller ikke dertil, hvor jeg skal vælge mellem de to. Det bliver aldrig et valg.

Interviewer: Men ville du tænke over, i f.eks. lockouten, der skulle jo i givet fald, hvis vi taler repræsentativitet, ti procent af kilderne, være med ikke vestlig baggrund. Det var så ikke tilfældet. Ville det være noget, du tænkte over, også som redaktør eller journalist, gud, det er da egentlig mærkeligt, at vi ikke gør det?

Journalist: Nej. Men jeg synes jo også, det er kunstigt at opsøge dem. Når jeg tager ud og laver voxpop med lærerne i en eller anden idrætshal, så leder jeg ikke efter indvandrere, men jeg går heller ikke væk fra dem. Og der er ganske få indvandrer-lærere. Og når jeg tager i Zoologisk Have, så er der også ganske få indvandrerfamilier, jeg tror, vi prøvede en enkelt, men de fungerede så bare ikke lige så godt. Det kunne lige så godt have været en eller anden lille, lækker sorthåret fyr, med smil på læben, der synes, det var sjovt at have fri. Og så var han kommet med. Men hvad, skulle vi så have blevet en time ekstra derude, for at finde en, så det kunne blive repræsentativt...? Det er jo det, der er alternativet... Det synes jeg ikke. Også fordi, kæft hvor skal man passe på, hvad man siger, jeg ved ikke hvorfor, men jeg synes, jeg kommer til at lyde enormt racistisk.

Interviewer: Nej, overhovedet ikke...

Journalist: For det er jeg langt fra. Men grundideen er jo, at de kommer her og er en del af vores folkeskole. Det ligger jo bare lidt i, at det er den danske folkeskole, som de kommer og skal indordne sig under. Det er jo ikke sådan, at de kommer, og skal vi lave en eller anden koranskole eller noget andet... Måske ligger det bare sådan i kulturen, i historien, at de ikke er en del af... Jeg ved det sgu ikke...

Nå, men jeg tror bare ikke, tanken når så langt for os, der laver TV. Det er spørgsmål om, at det er nok aldrig de cases, vi bliver præsenterede for, aldrig er de cases vi søger efter og aldrig er de cases, vi har et telefonnummer på.

Interviewer: Nu har du jo været på Midtvest det meste af din tid som journalist. Jeg ved ikke, hvor repræsenterede etniske minoriteter er i det sendeområde?

Journalist: Man vender sig om, når de kommer gående på gaden, ej, det passer ikke. De er der jo. Ikke i så høj grad, som de er i Aarhus og København, men de er jo også derude. Men de er jo typisk repræsenterede i de historier, der har en eller anden snitflade til historier om indvandrergrupper.

Interviewer: Har du oplevet, i din tid som journalist, at det er noget, der er blevet talt om? Altså der har jo i flere perioder været stor fokus på etniske minoriteter i medierne...

Journalist: Nej, det har jeg rent faktisk ikke. Måske sådan i det små, sådan f.eks. med indslag lige som det med Zoologisk Have, sådan, hvorfor fandt du ikke lige nogle indvandrere, det havde sgu klædt indslaget... Men aldrig i historier som, prisen på vand stiger, lad os komme ud og finde en familie.

Interviewer: Så mere i voxpopper?

Journalist: Ja, men igen sgu nok heller aldrig, hvis det ikke har været en historie, der havde en snitflade, der kunne relatere sig til andre folkeslag. Man tænker nok først tanken i de tilfælde, hvor det i virkeligheden kunne være relevant at have dem med, som en defineret gruppe og ikke en del af danskerne som sådan. Det er nok i virkeligheden, sådan det er. At man har dem med, når de skal repræsentere en udlænding, og ikke når de skal repræsentere en dansker. Men det er egentlig svært at formulere... Jeg tror ikke, de stikker næsen frem i virkeligheden, så meget som danskere gør. Jeg tror, man kan tage en meget stor del af kvinderne i indvandrerfamilier fra i forhold til, at de ville aldrig nogensinde have lyst eller mod eller vilje til at stille sig op i fjernsynet. Og de ønsker det heller ikke. Fordi, det er ikke en del af det, de kommer fra, at de skal stille sig op og mene noget om samfund og kultur og whatever... Det er mændenes opgave. De er indenrigsministre og mændene er udenrigsministre, tror jeg. Så den del af gruppen er enormt svær at få fat i. Og de er ikke nogen, der selv stikker snuden frem, og så griber vi fat i dem. Og mændene heller ikke, i virkeligheden... Man ser jo ikke indvandrerfædre i skolebestyrelser. Altså, man kan også bare se på byråd, det er jo ganske få. Og det er jo sådan nogle helt veluddannede, perfekt dansktalende mænd, der måske har boet her i lidt længere tid end den gennemsnitlige indvandrerfar.

Interviewer: Nu siger du selv, det der med perfekt talende dansk. Er det også et kriterium?

Journalist: Nej, ikke hvis de bare taler sådan lidt indvandrer-dansk. Det synes jeg slet ikke... Der er jo også flere af de politikere, der har en accent. Det er overhovedet ikke et problem, hvis bare man kan forstå, hvad de siger.

Interviewer: Men hvis også det kan være sværere at forstå, ville du så vælge dem fra?

Journalist: Det er sgu en gråzone. Det kommer også meget an på, om det er den bærende sync, og den skal stå helt skarpt. Om det er en ekspert, der skal udtale sig om et eller andet, og det ikke er til at forstå halvdelen af det, eller om det bare er en der skal sige, det synes jeg er en dårlig ide. Det er vigtigere at forstå den første ik? ... Ej, jeg synes, det skal være grelt, før det ligesom har en betydning. Men det sgu nok alligevel mig. Jeg ved ikke, om det var nogle indvandrer-drenge, der stod og legede på et stativ, eller hvad ved jeg, og jeg gik bare over og stak mikrofonen op i hovedet på ham. Jeg ved sgu ikke, om jeg havde... Jeg havde nok været mere tilbageholdene, hvis det var en familie, der stod sammen eller sad på et tæppe ovre på græsplænen. Det tror jeg sgu nok, jeg havde. Eller mere tilbageholdene... Så havde jeg nok bare ikke tænkt, dem går jeg lige over og snakker med.

Interviewer: Hvorfor?

Journalist: Det er sgu et godt spørgsmål...

Interviewer: Er det intimiderende på en eller anden måde?

Journalist: Ja. Det er nok noget i den stil. Men der ligger nok også en grad i det der med, hvis de nu også er tildækkede, altså hvis kvinderne har tørklæder på. Eller de sad og vendte sig væk mod offentligheden eller vendte sig ind mod sig selv. Sådan ville jeg nok i virkeligheden også gøre, hvis det var en dansk familie, der dækkede sig af fra omverdenen. Det lugter ikke af luk os ind, kom og snak med os. Og så er det, det bliver en smule intimiderende. Ligesom det også kan blive det, hvis man står og laver en voxpop på gaden og man godt kan se, at folk går egentlig langt uden om en. Og hvis man er presset nok, så går man alligevel over til dem, men det er ikke rart. Man vil hellere

gå hen til dem, der ser glade ud og går lige hen mod en. Og måske er det bare de signaler, også fordi man ikke kender kulturen, og ikke kender dem så godt. På et ubevidst plan et det nok det. Men i sådan en folkeskoleklasse, hvor alle ungerne render rundt og leger, tror jeg ikke, jeg ville tænke over det. Men i forhold til det med cases, så tror jeg, det er fordi, de ikke har de netværk og ikke er i de netværk, altså i foreninger og alt det der.

Interviewer: Jo, men da jeg skulle finde den der case til el-historien, der ringede jeg til en fra mit studie, jeg ved har to børn, og hun måtte da kende andre med to børn, og så fandt jeg en derigennem, fordi jeg ikke anede, hvor jeg ellers skulle lede. Men havde jeg siddet i Odense, og R [en kollega med arabisk baggrund] havde siddet ved siden af, så havde jeg måske spurgt hende.

Journalist: Men tror du ikke vores fordom vil være, at vi vil nok have svært ved at finde en indvandrerfamilie? Fordi de vil ikke rigtig og så noget...

Interviewer: Jo måske.

Journalist: Jeg ved det ikke.

Interviewer: Du ville måske hellere vende dig til den anden side, hvor der sad en, der boede i Odense, der ikke boede i Vollsmose.

Journalist: Ja, helt intuitivt tror jeg, jeg ville gøre det. Men igen fordi, hvis bare man fornemmer, at de bor i Vollsmose, så sidder folk og tænker, hvad betyder det for den historie, at de bor i Vollsmose? Og hvis de bor i Vollsmose, bor de i en eller anden lejlighed i et betonbyggeri, og er det så særlig fedt? Man kan se alle mulige forhindringer foran sig, som man ikke kan se ellers. Som man lige skal speake udenom eller ikke sige, og skal de nu tekstes og taler de nu godt nok dansk. Altså, der er mange spørgsmål, man lige skal have besvaret, før man kan se, at det nu også er en familie, der er lige så god og lige så reel at bruge. Hvilket der sikkert er. Eller ganske givet, at der er mange af dem, der er. Men man har bare lige de der tvivl. Okay, kan de tale dansk? Okay. Bor de nogenlunde normalt? Nå, det gør de også. Fedt. Må konen være med eller går hun op gemmer sig, når vi kommer? Nå, hun må godt være med, okay. Men bare de tre, det er jo tre spørgsmål, man overhovedet ikke vil stille, hvis det var en dansk familie.